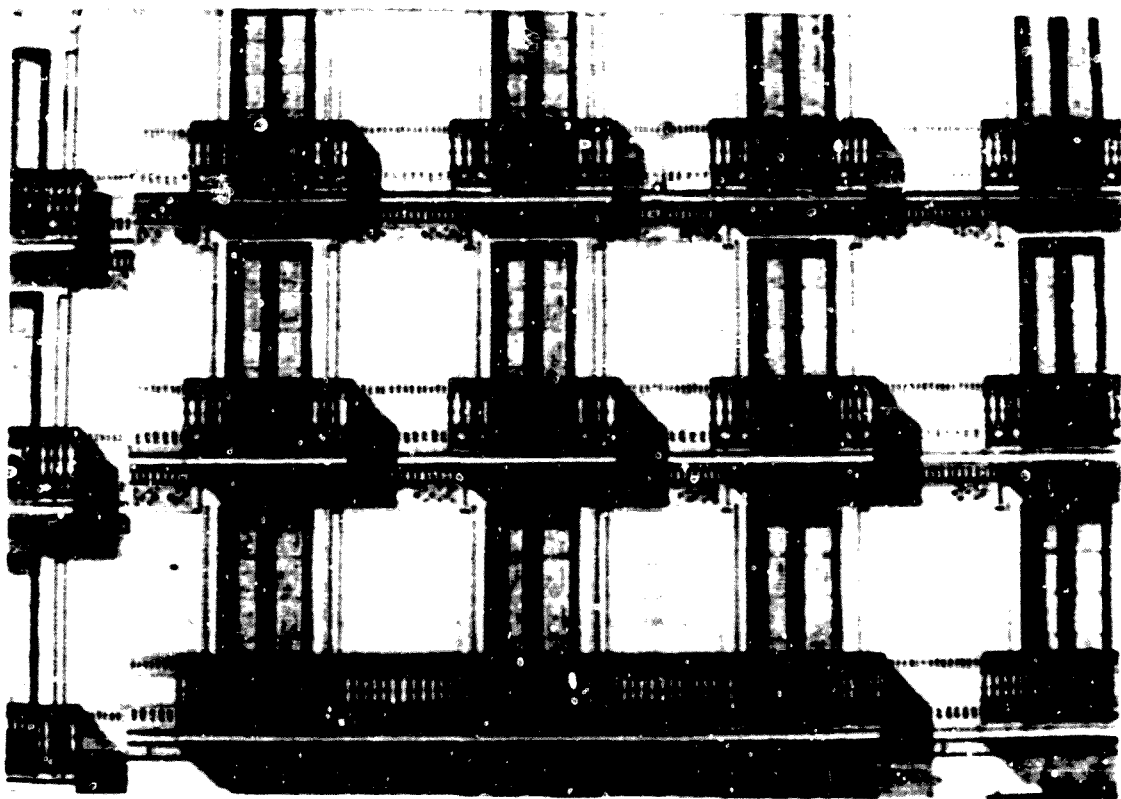

**Barcelona entre l'enderroc de les muralles i l'Exposició Universal:
arquitectura domèstica de l'Eixample.**

Tesi per a optar al títol de Doctor en Història de l'Art
Departament d'Història de l'Art de la Universitat de Barcelona

Pla de doctorat: "L'anàlisi de l'obra d'art" (1991-95)

Nom del Doctorand: Joan Molet i Petit

Nom de la Directora: Dra. Mireia Freixa i Serra

X. Bibliografia

X. Bibliografia

- Alcolea, S.: "Aspectos de la arquitectura neorábica en Cataluña (s. XIX-XX)" Actes del XXIII Congrés Internacional d'Història de l'Art, Ginebrà, 1973, Vol. II, pàgs. 22-34
- Alcolea, S.: El Palau Moja. Una contribució destacada a l'arquitectura catalana del segle XVIII Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura, 1987
- Alcolea, S.: "Problemática urbanística de la Barcelona moderna con anterioridad al Plan Cerdà" a Congreso Español de Historia del Arte Actes del congrés celebrat a Valladolid l'any 1978, Vol. II, pàgs. 1-6
- Alemany, J.; Mestre, J.: Els transports a l'àrea de Barcelona. Diligències, tramvies, autobusos i metro Barcelona: Transports de Barcelona S.P.M., 1986
- Aliberch, R.: Las casas señoriales de Barcelona Barcelona: Libreria Dalmau, 1944
- Aliberch, R.: Un Siglo de Barcelona (1844-1944) Barcelona: Ed. Freixenet, 1944
- Alvarez, F. J.: Album fotográfico de los monumentos y edificios mas notables que existen en Barcelona, con su correspondiente descripción, arreglado por F. J. Alvarez Barcelona: Tipografía de L. Obradores y P. Solé, 1872
- Argan, G. C.: El concepto arquitectónico desde el barroco a nuestros días Barcelona: Nueva Visión, 1966
- Argan, G. C. (ed.): El pasado en el presente. El revival en las artes plásticas, la arquitectura, el cine y el teatro Barcelona: Gustavo Gili, 1977
- Arranz, M.; Grau, R.; López, M.: El Parc de la Ciutadella. Una visió històrica Barcelona: Ajuntament de Barcelona, 1984
- Assmann, G.: "Der Bebauungsplan von Berlin" a Zeitschrift für Bauwesen Berlin, 1871, pàgs. 23-29
- Assmann, G.: Grundrisse für städtische Wohngebäude mit Rücksicht auf die für Berlin geltende Bauordnung Berlin: Verlag von Ernst und Korn, 1862
- Barey, A.: Barcelona, de la ciutat pre-industrial al fenomen modernista Barcelona: Publicacions COAC, 1980
- Bassegoda, B.: "La urbanización y los edificios del Paseo de Gracia" a Barcelona. Atracción Barcelona: vol. XVII, n.º 191, 1927, pàgs. 148-154.
- Bassegoda Nonell, J.: La casa Llotja de Mar de Barcelona Barcelona: Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona, 1986.
- Bassegoda Nonell, J.: "Las casas de Lauria-Consejo de Ciento fueron las primeras del Ensanche. Las construyó Antonio Valls Gali por encargo de José Cerdà Soler, propietario del terreno" a La Vanguardia Barcelona: 26 de Juliol de 1977.
- Bassegoda Nonell, J.: Los maestros de obras de Barcelona Barcelona: Editores Técnicos asociados, 1973
- Benevolo, L.: Historia de la arquitectura moderna Barcelona: Gustavo Gili, 1967
- Bletter, R.: El arquitecto Josep Viñesca i Casanovas. Sus obras y dibujos Barcelona: La Gaya Ciencia, 1977

- Bohigas, O.: "La arquitectura del Romanticismo" a Destino Barcelona: n° 1.493, 1966
- Bohigas, O.: Barcelona, entre el Pla Cerdà i el barriaguisme Barcelona: Edicions 62, 1963
- Bohigas, O.: Reseña y catálogo de la arquitectura modernista.
- Bonet Correa, A.: "Las plazas regulares porticadas en el siglo XIX en Cataluña" a Símpoio urbanisme e historia urbana en España Actes del simpoio celebrat a Madrid al 1982, pags. 1.065-1.104
- Bru, E.: "Notas sobre la composición en la arquitectura anónima de la vivienda plurifamiliar del Ensanche de Barcelona" a Jano Arquitectura, Barcelona: n° 54, 1978, pags. 42-47
- Bruch, E.: Berlin's baulische Zukunft und der Bebauungsplan Berlin 1870
- Busquets Grau, J.: Estudi de l'Eixample Barcelona: Ajuntament de Barcelona, catàleg de l'exposició celebrada a la casa Elizalde del 29-12-83 al 28-02-84, 1983
- Camósasa, F. (ed.): Historia ilustrada de la casa Barcelona: Ed. Noguer, 1971
- Calvo Serraller, F.: "La arquitectura española en la época del Romanticismo" a Q Madrid: n° 42, 1981, pags. 10-19
- Carreras i Candi, F.: "La Ciutat de Barcelona" a Geografia General de Catalunya Vol. V Barcelona: A. Martín ed 1910
- Castillo, A.: De la Puerta del Angel a la Plaza Lesseps Barcelona: Editorial Dalmau, 1945
- Catàleg del Patrimoni arquitectònic històrico-artístic de la ciutat de Barcelona Barcelona: Ajuntament de Barcelona, 1987
- Cerdà, I.: Cuatro palabras sobre el ensanche dirigidas al público de Barcelona Barcelona: Establecimiento Tipográfico de Narciso Ramírez, 1861
- Cerdà, I.: Teoría de construcción de las ciudades aplicada al proyecto de Reforma y Ensanche de Barcelona. Cerdà y Barcelona Madrid: Ministerio para las Administraciones Públicas, 1991 (recull de textos de l'autor, molts d'ells inèdits, redactats entre 1854-75)
- Cerdà, I.: Teoría General de la Urbanización : aplicación de sus principios y doctrinas a la Reforma y Ensanche de Barcelona Vol I. Madrid: Imprenta Española, 1867
- Cerdà, I.: Teoría general de la Urbanización y aplicación de sus principios y doctrinas a la reforma y ensanche de Barcelona Madrid: Instituto de Estudios Fiscales, 1968 (edició facsimil amb un estudi de Fabián Estapé)
- Cerqa. Urbs i territori Catàleg de la mostra celebrada a Barcelona entre setembre de 1993 i gener de 1995. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament d'Obres Públiques i Urbanisme, Ed. Electa, 1994
- Cirici i Pellicer, A.: Barcelona, pam a pam Barcelona: Teide, 1971
- Cirici i Pellicer, A.: "Significación del Plan Cerdà" a Cuadernos de Arquitectura Barcelona: n° 35, 1959, pags. 45-47
- Cirici i Pellicer, A.: La Universidad de Barcelona. Estudio histórico-artístico Barcelona, Universidad de Barcelona, 1971

- Cirici i Pellicer, A.: "Visión retrospectiva de la arquitectura en hierro" a Cuadernos de Arquitectura Barcelona: n° 4, 1946, pàgs. 16-26
- Concurso de edificios y establecimientos urbanos terminados durante el año 1916" a Anuario de la Asociación de arquitectos de Cataluña Barcelona: 1918, pàgs 81-98
- "Concurso de edificios urbanos construidos durante el año 1901" a Anuario de la Asociación de arquitectos de Cataluña Barcelona: 1903, pàgs 28-35
- Contralliums. Vitalls de l'Exemple Cataleg de l'exposició celebrada del 20 d'abril al 31 de maig de 1983. Casa Elizalde. Barcelona. Ajuntament de Barcelona, 1983
- Coronados, M.: Suelo, técnica e iniciativa en los orígenes del Ensanche de Barcelona Barcelona. Tesis doctoral inédita. Llegida a la E.T.S.A.B., 1986
- Daly, C.: L'architecture privée au XIXème siècle sous Napoléon III. Nouvelles maisons de Paris et des environs Paris: Morel et cie. éditeurs, 1864
- Des Cars, J., Piron, P.: Paris Haussmann Paris. Edition du Pavillon de l'Arsenal-Picard edneur, 1991
- Descripción razonada del proyecto de edificación de 211 casas que José Serra Lara ejecutará en el terreno del Ensanche de esta Ciudad, inmediato a la nueva Universidad, con frente a la calle de las Cortes o Gran Vía Barcelona. Imprenta de Luis Tasso, 1867
- Diario de Barcelona Barcelona. 4 de juliol de 1867
- Dierna, S.: "Il "pla Cerdà" ed il processo di formazione della città moderna a Barcellona" a Rassegna dell' Instituto di Architettura e Urbanistica. Separata dels num. 29-30, agost-desembre 1974, abril-agost 1975, pàgs. 41-98, 23-181
- Duran y Sanpere, A.: "Antiguas urbanizaciones de Barcelona" a Revista Ford n° 36, agost 1935
- Duran y Sanpere, A.: "El centro vital de Barcelona y sus desplazamientos" a Revista Ford n° 38, desembre 1935
- Duran y Sanpere, A.: "Como los torrentes y caminos se volvieron calles" a Revista Ford n° 35, juny 1935
- Duran y Sanpere, A.: "Idea de la sucesiva transformación de Barcelona" a Revista Ford n° 33, febrer 1935
- Duran y Sanpere, A.: "Nauixença i formació de la Plaça de Catalunya" a D'ací d'allà març, 1925
- Eggert, K.: Der Wohnbau der Wiener Ringstrasse im Historismus (1855-1896) Wiesbaden. Franz Steiner Verlag GMBH, 1976
- L'Exemple Barcelona: Ajuntament de Barcelona-Museu d'Història de la Ciutat, 1983
- España ilustrada Madrid. Hauser y Menet, 1897
- L'Esquella de la Tortaxa n° 947, 5 març 1897
- Exposició Universal de Barcelona. Llibre del Centenari (1888-1988). Barcelona: L'Avenç, 1988

- Florensa, A.: El Palacio de la Virreina del Perú de Barcelona Barcelona: Publicaciones del Ayuntamiento de Barcelona, 1961
- Fonbtona, F.: Del neoclasicisme a la Restauració 1808-1888 Barcelona: Edicions 62, Història de l'Art Català, vol. VI, 1983.
- Fonbtona, F.; Miralles, F.: Del Modernisme al Noucentisme, 1.888-1.917 Barcelona: Edicions 62, Història de l'Art Català Vol. VII, 1985.
- Frampton, K.: Historia crítica de la arquitectura moderna Barcelona: Gustavo Gili, 1981
- Galera, M.; Roca, F.; Tarragó, S.: Atlas de Barcelona. Siglos XVI al XX Barcelona: Publicaciones del Colegio Oficial de Arquitectos de Cataluña, 1982.
- García Espuche, A.: "La dimensión urbana" a Hereu, P. (ed.): Arquitectura Ciutat a l'Exposició Universal de Barcelona 1.888, Barcelona: Universitat Politècnica de Catalunya, 1988
- García Espuche, A. (ed.): La formació de l'Exemple de Barcelona, aproximacions a un espai urbà, Barcelona: Olimpíada cultural, 1990.
- García Espuche, A.: El Quadrat d'Or. Centre de la Barcelona Modernista Barcelona: Olimpíada Cultural, 1990
- Garrut, J. M.: "La Plaza Cerdà y sus secretos" a Diario de Barcelona Barcelona: 25 de Gener de 1970
- Geist, J. F.; Kürvers, K.: Das Berliner Mietshaus Munich: Prestel Verlag, 1984
- Gedion, S.: Espacio, tiempo, arquitectura Barcelona: Alianza ed., 1968
- Gómez Ordóñez, J. L.; Solà Morales, M. de: "Crecimiento urbano como inversión en capital fijo: El caso de Barcelona (1840-1975)" a Ciudad y territorio, n.º 2, 1977, págs. 53-62
- Guterman, J. F.; Rus, F.: Barcelona a la vista. Fotografias de la capital y sus alrededores Barcelona: Antonio López, ed.
- Grau, R.; López, M.: "Barcelona entre el urbanismo barroco y la revolución industrial" a Cuadernos de Arquitectura y Urbanismo Barcelona n.º 80
- Grupo 2 C: La manzana como idea de ciudad. Elementos teóricos y propuestas para Barcelona Barcelona: 2 C Ediciones, 1982
- Grupo 2 C: "La Barcellona di Cerdà. Elementi dell'Ensanche e costruzione dell'isolato" a Lotus internazionale Milano: n.º 23, 1979/II págs. 76-94
- Hausmann, Baron: Œuvres du Baron Haussmann. Grands Travaux de Paris (1853-1870) Paris: Guy Durrer éditeur, 15
- Hereu, P.: L'arquitectura d'Elies Rogent Barcelona: catàleg de l'exposició celebrada a aquesta ciutat al 1986
- Hereu, P.; Montaner, J. M.; i Ramon, A.: "Sobre els processos d'urbanització i construcció a la zona del Palau Reial Menor de Barcelona" a Actes del II Congrés d'Història del Pla de Barcelona celebrat a l'Institut Municipal d'Història de Barcelona els dies 6 i 7 de desembre de 1985. Barcelona: Institut Municipal d'Història-Ajuntament de Barcelona, 1986, Vol. II págs. 145-65
- Hernández-Cros, J. E.; Mora, G.; Pouplana, X.: Arquitectura de Barcelona Barcelona: Publicaciones del Colegio Oficial de Arquitectos de Cataluña y Baleares, 1972 (4ª ed. 1989)

- Hernando, J: Arquitectura en España 1770-1900 Barcelona: Catedra, 1989.
- Hitchcock, H.R: Arquitectura de los siglos XIX y XX Madrid: Catedra, 1985.
- Hüter, K-H; Mollenschott, D.; Wörner, M.: Architekturführer Berlin Berlin: Dietrich Reimer Verlag, 1991.
- Ildefonso Cerdà (1815-1876). Catálogo de la Exposición Conmemorativa del Centenario de su muerte Barcelona: Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos, 1976.
- Instituts de la urbanística municipal de Barcelona. Mostra dels fons municipals de plans i projectes d'urbanisme 1750-1930 Barcelona: Ajuntament de Barcelona, 1985.
- Isa, A. Ecléctismo y pensamiento arquitectónico en España. Discursos, revistas, congresos 1846-1910 Granada: Diputación Provincial de Granada, 1987.
- Kaufmann, E.: La arquitectura de la Ilustración Barcelona: Gustavo Gili, 1974.
- Kerr Kerr, R. The gentleman's House: how to plan English residences London: John Murray, 1871.
- Lichtenberger, Elisabeth Wirtschaftsfunktion und Sozialstruktur der Wiener Ringstrasse Wiesbaden: Franz Steiner Verlag GMBH, 1978.
- Lloberas i Montserrat, K. Informe sobre la repercussió i influència de les ordenances de l'Exemple de Barcelona Barcelona: Treball mecanografiat, dipositat a la biblioteca del Col·legi d'arquitectes de Catalunya i Balears, demarcació de Barcelona, 1985.
- Llobet i Llobet, J.: "Sistemes de construcció urbana en la formació de la Barcelona Moderna" a Congrés d'història del Pla de Barcelona Vol II de les actes del congrés celebrat a Barcelona al 6 i 7 de desembre de 1985. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, 1990.
- Loyer, F.: Paris nineteenth century, architecture and urbanism Paris: Editions Hazan, 1988.
- Mackay, D. L'arquitectura moderna a Barcelona (1854-1939) Barcelona: Edicions 62, 1989.
- "Maison Juncadella. Rambla de Catalunya, 67. Barcelona. Enrique Sagnier, architect" a Academy Architecture and Architectural Review London Vol. 9, 1896/1, pàgs. 120-124.
- Malet, H. Le Baron Haussmann et la rénovation de Paris Paris: Les éditions municipales, 1973.
- Martí, J. Bellezas de Barcelona. Relación fotográfica de sus principales monumentos, edificios, calles, paseos y todo lo mejor que encierra la antigua capital del principado Barcelona: Vives, encuademador, 1874.
- Martí Aris, C.: "La construcción de la manzana en el ensanche Cerdà" a La manzana como idea de ciudad. Elementos teóricos y propuestas para Barcelona. Recull de treballs presentats al III Seminari Internacional de Arquitectura Contemporània. Barcelona: Ediciones 2C, 1982.
- Martin González, J.J.: "Arquitectura ecléctica y modernista en España" a Bellas Artes Madrid: n° 30, 1974, pàgs. 3-9.
- Martinell, C.: "Influència francesa en l'art català del segle XVIII" a Bulleti del Centre Excursionista de Catalunya Barcelona: n° 471, 472 i 473, 1934.

- Masnera, A.: Los buenos barceloneses. Hombres, costumbres y anécdotas de la Barcelona ochocentista (1850-70) Barcelona: Poliglota, 1930
- McDonogh, G.W. Las buenas familias de Barcelona Barcelona: Omega, 1989
- Middleton, R.; Watkin, D. Klassizismus und Historismus Stuttgart: Deutsche Verlags-Anstalt, 1868
- Mollik, K.; Reining, H.; Wurzer, R.: Planung und Verwirklichung der Wiener Ringstrassenzone Wiesbaden: Franz Steiner Verlag GMBH, 1980
- Montaner, J.M. "Escaleras, patios, despensas y alcobas. Un análisis de la evolución de la casa artesana a la casa de vecinos de Barcelona" a Arquitecturas bis Barcelona. N° 51, setembre 1985, pags. 7-17
- Montaner, J.M. L'ofici d'arquitectura. El saber arquitectònic dels mestres d'obres analitzat a través dels seus projectes de revalida (1859-1921) Barcelona: U.P.C., 1983
- Moragas Roger, V. "El nuevo edificio del Colegio de Abogados" a Barcelona: Atracción Barcelona. año XXXV, n° 339, 1953, pags. 105-110
- Muntaner, R. La Barcelona Vuitcentista 1801-1900 Barcelona: Llibreria Catalana, 1979
- Muthesius, H. The English House London: Crosby Lockwood Staples, 1979 (1904)
- Navascués Palacio, P. "La arquitectura del hierro en España en el siglo XIX" a CAU Madrid, n° 65, 1980, pags. 47-64
- Navascués Palacio, C. "Sobre arquitectura neoclásica en España", a CAU Madrid, n° 77, 1982, pags. 50-64
- "Noticias del A.H.U. A.D. de Barcelona. Las casas de'n Cerdà" a Cuadernos de Arquitectura y Urbanismo Barcelona, n° 106, gener 1975, pags. 34-39
- "El Paseo de Gracia" a Barcelona atracción Barcelona, vol XV, n° 164, 1975, pag. 22
- Penzo, P. P. Parigi dopo Haussmann, urbanistica e politica alla fine dell'ottocento (1871-1900) Florença: Alinea, 1990
- Permanyer, E.: Historia del "Eixample" Barcelona: Plaza y Janés, 1991
- Permanyer, E. "Els Porxos i en Xifre" a Barcelona Metròpolis Mediterrània Barcelona, n° 5, juliol-setembre de 1987, pags. 145-48
- Permanyer, E.: "Restauració de las Casas Cerdà, que no fueron las primeras de l'Eixample ni son obra del urbanista" a La Vanguardia Barcelona, 23 de febrer de 1986.
- "La posible Barcelona de Cerdà" a Cuadernos de Arquitectura y Urbanismo números monogràfics dedicats a Ildefons Cerdà. Barcelona, n° 100 i 101, gener-febrer i març-abril de 1974
- Portales Pons, A. "La arquitectura catalana en el periodo 1775-1888" a Arte Catalán. Estado de la cuestión annex a les actes del V Congrés del C.E.H.A., celebrat a Barcelona al 1984, pags. 309-317
- Pug, J.E.: Edificios notables de Barcelona Barcelona
- Ràfols, J.F.: "La arquitectura barcelonesa de mediados del ochocientos (1835-1863)" a Cuadernos de arquitectura Barcelona, n° 33, 1958, pags. 6-11

- Revilla, S.: "Una interpretación psicológica de la arquitectura neomusulmana en Cataluña" a RIE Madrid: n° 126, 1974, págs. 127-34
- Reynaud, L.: Traité d'architecture Paris: Dunod, 1858
- Ribbe, W., Schache, W (eds): Baumeister, Architekten, Stadtplaner. Biographien zur baulicher Entwicklung Berlins Berlin: Stapp Verlag, 1987
- Ribé, M.: "Como surgió el Paseo de Gracia" a Barcelona atracción Barcelona: vol. XVII, n° 191, 1977, pag. 17
- Roca y Roca, J.: Barcelona en la mano. Guía de Barcelona y sus alrededores Barcelona: Enrique López ed., 1985
- Rogent i Pedrosa, F.: Arquitectura Moderna de Barcelona Barcelona: Parera y cia, 1897
- Romea, A.: "Datos históricos del Paseo de Gracia" a Barcelona atracción Barcelona: vol. XVII n° 191, 1977, pag. 19
- Sabater, T.: Primera edad del Ensanche: arquitectura doméstica Barcelona: Tesis doctoral inédita, llegada a l'E.T.S. A.B., 1989
- Solà-Morales, M. de: Los Ensanches. I El ensanche de Barcelona Barcelona: Ediciones ETSAB, 1978
- Solà Morales, M. de: "Siglo XIX: ensanche y saneamiento de las ciudades" a Vivienda y urbanización en España Barcelona: Banco Hipotecario de España, 1987, págs. 161-179
- Solans, J.A.: "La apropiación de Barcelona por los propietarios del suelo. De las constituciones a los Edictos de Obrería. De los Edictos a las Ordenanzas de Edificación. De las Ordenanzas a las Normas Urbanísticas" a Arquitecturas Bis Barcelona: n°5, 1975, págs. 23-31
- Soria Puga, A.: Hacia una teoría general de la urbanización. Barcelona: Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos- Ed. Turner, 1979
- Spitzer, H.; Zimm, A.: Berlin von 1650 bis 1900. Entwicklung der Stadt in historischen Plänen und Ansichten Berlin/Leipzig: Tourist Verlag, 1989
- Tafinelli Sambola, X.: La construcción residencial en el crecimiento económico de Barcelona (1.854-1.897) Barcelona: Tesis doctoral inédita, llegada a la U.A.B., 1988
- Tarragó Cid, S.: "La arquitectura del primer ensanche" a Cuadernos de Arquitectura y Urbanismo Barcelona: n° 101, abril-març, 1974, págs. 3-14.
- Tarragó, S.: "El mercat del Born, una catedral de ferro i vidre" a En defensa de Barcelona Barcelona: Aedós, 1978, págs. 150-154.
- Tatjer, M.: "Creació de la Barceloneta" a Cuadernos de Arquitectura y Urbanismo Barcelona: n° 138, maig 1980
- Till, R.: "Anselm Desing und die Idee der Ringstrasse" a Wiener Geschichtsblätter Viena: 12. Jahrgang, n. 72, 1957
- Treballs sobre Cerdà i el seu Eixample Barcelona: Mopt / Ajuntament de Barcelona, 1992.

Vila, P.; Casassas, E.: Barcelona i la seva rodalia al llarg del temps Barcelona: Ed. Aedos, 1974.

Vila Robert, J.: La casa original del Ensanche de Barcelona (1860-64). Los parámetros formales y métricos de la unidad residencial de la manzana cerda. Barcelona: Tesi doctoral llegida a la ETS d'arquitectura, 1990.

Wagner-Rieger, R.: Wiens architektur im 19. Jahrhundert Wiesbaden: Franz Steiner Verlag GMBH, 1987

**Barcelona entre l'enderroc de les muralles i l'Exposició Universal:
arquitectura domèstica de l'Exemple.**

CATALIÀ

Barcelona entre l'enderroc de les muralles i l'Exposició Universal: arquitectura domèstica de l'exemple

Text per a optar al títol de Doctor en Història de l'Art
Departament d'Història de l'Art de la Universitat de Barcelona
Pla de doctorat "L'anàlisi de l'obra d'art" (1971-93)

Nom del Doctorand: Joan Mulet i Pettit

Nom de la Directora: Dña. Mireia Freixa i Serra

Sumari del Catàleg

- XI.0 Introducció pag. XII
- XI.1 Carcer Andorra pag. 1
- XI.2 Carcer Badma pag. 30
- XI.3 Catalunya i plaça de pag. 38
- XI.4 Catalunya i ronda de pag. 52
- XI.5 Carcer Comarcal Cayll pag. 82
- XI.6 Carcer Catalunya i gran via de les pag. 116
- XI.7 Carcer Empúria pag. 192
- XI.8 Carcer passatge de pag. 200
- XI.9 Carcer Mallorca pag. 282
- XI.10 Carcer Palau pag. 304
- XI.11 Carcer Regent de l'Ima pag. 334
- XI.12 Sant Antoni i ronda de pag. 364
- XI.13 Sant Joan i passatge de pag. 394
- XI.14 Sant Pere i ronda de pag. 421
- XI.15 Carcer de Sicília pag. 450
- XI.16 Carcer Wellington pag. 452
- XI.17 Edificis sota i comunitats especials pag. 462

XI.0 Introducció

Aquí presentem el catàleg dels edificis estudiats. Aquests s'han ordenat pels carrers tenint en compte la seva adreça actual, si encara existeixen, o la que té actualment la parcel·la sobre la que es construïren, els que han estat enderrocats.

La llista presenta primer de tot un número d'ordre atorgat segons els criteris ja coneguts. Seguidament l'adreça actual i antiga, es a dir, la que consta a l'expedient, entre parèntesis. Després el número o números d'expedient(s) que fan referència a l'edifici ordenats cronològicament, el nom del promotor de l'immoble i el dels facultatius que intervingueren respectant la versió original dels noms en el document, generalment en castella) en la seva primera edició, i en les posteriors modificacions, si hi consta (això s'indica entre parèntesis). Després indiquem tres dades: la primera la de la petició del permís d'edificació, la segona la de la concessió del permís, i la tercera, la de la finalització de les obres, que normalment no sol constar als expedients, la qual cosa també indiquem.

En els blocs següents es comenten breument, car creiem que la fotografia fa innecessaris les llargues descripcions, els següents aspectes: la tipologia, els interiors dels edificis i els exteriors, destacant algun element important. Seguidament indiquem les dades de l'edifici: alçada i superfícies, quan són referides a l'expedient.

A continuació fem referència a tot allò que succeeix a l'entorn de l'edifici: documental i expedients, i a bé que comentant l'estat actual d'aquest si es que encara existeix.

Per últim es fa esment a la bibliografia que tracta sobre aquest edifici (si n'hi ha), donant les dades mínimes (autor, títol i païnes), car la referència completa es pot trobar a la bibliografia general, i s'indiquen les fotografies d'arxiu que se n'han localitzat. També situem els peus d'imatge de les il·lustracions referents a aquest.

En alguns casos, un darrer apartat d'observacions dona informació complementària sobre qualsevol tema relacionat amb l'edifici.

Per que tal i aquestes ens hauria agradat poder reproduir tots i cadascun dels plans que consten als expedients corresponents, però, per imperatius d'espai, ens hem vist obligats a reproduir només aquells més significatius, la resta poden ser consultats a l'Arxiu Administratiu de l'Ajuntament de Barcelona.

XI.1 Carrer Arbau (Exemple Central)

Nº 1

Arbau, 3 (Arbau, 3)

Llibre núm. 447 i 448

Mudisto (Arbau), Josep Pla (ref.) a partir de 1906)

Rafael Gustaving, Arquitecte de l'habitatge, Mestre d'obres (tallers del jardí)
16 gener 1878 - 28 febrer 1878 (no consta)

Tipologia: estatut plural familiar sense principal de planta baixa i tres pisos, entre altres.

Interiors

S'accedeix pel vestíbul central amb l'escala al costat dret i la planta baixa presenta quatre espais de davanters, a banda i banda del vestíbul, que es comuniquen amb un enorme espai al fons. Un d'aquests té una escalera que el comunica amb una vivenda del primer pis, la qual cosa és inusual a l'exemple.

Trobem dues vivendes simètriques per pis. La circulació és longitudinal i a través de passadís recte i sales de pas. No s'indica el nom de les habitacions però es tracta d'un programa de tipus m.g. amb el menjador fent de sala de pas vora el pati central.

La ventilació es realitza a través d'un pati central darrera l'escala i de dos celoberts laterals a l'alçada del central.

Exteriors

Facana de tipus "B" amb decoració concentrada a les obertures. Aquestes, portes i balcons, allindades, són emmarcades les primeres amb motllures i els segones amb faixes amb carreus incrustats. Cal destacar els medalions amb retrats sobre els balcons del primer pis. Els panys de paret presenten simples raïses horitzontals. A la planta baixa imiten carreus, adovellats sobre la porta central i d'accés a l'edifici.

Alçades: Planta baixa: 5,15 m; Primer pis: 4,75 m; Tercer pis: 3,65 m; Golfes i m. Coronament 1,5 m

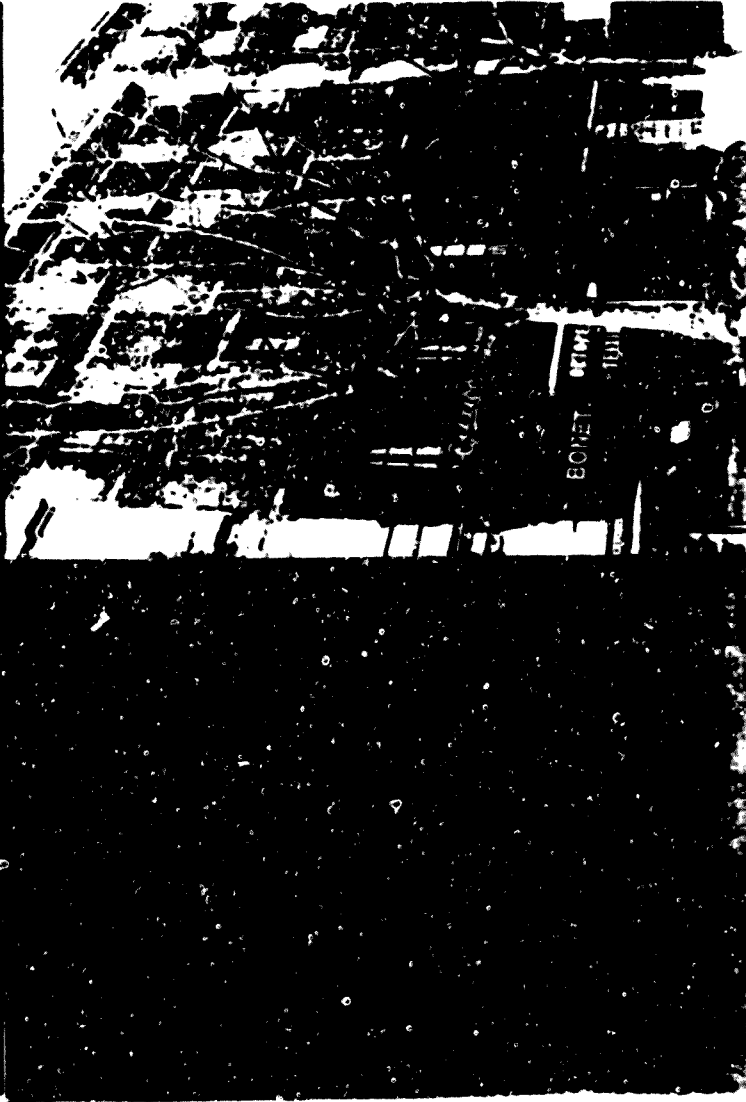
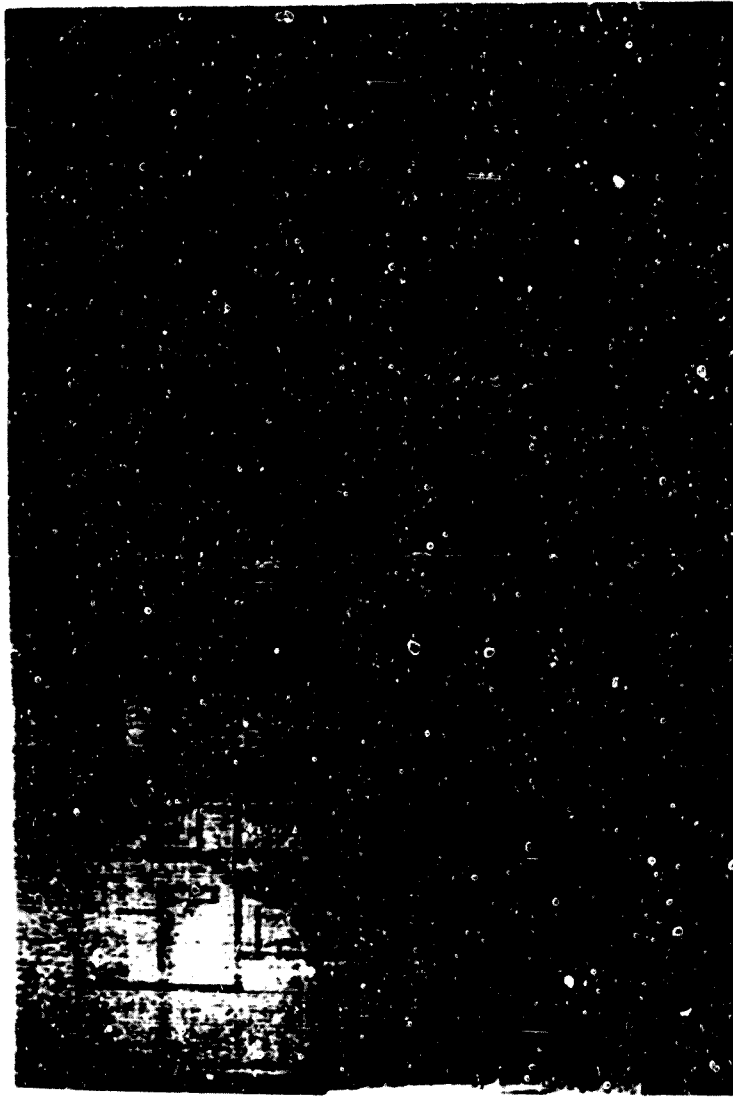
Superfícies: Total: 953,5 m². Edificada: 665,42 m². Pati: 228,10 m²

Reformes:

Al maig de 1877 es construïx un taller al fons de l'àrea de jardí. A l'agost es demana permís per a ampliar-lo i construir-ne dos més als costats. Al juny de 1906 es demana permís per construir unes galeries a la part posterior de la casa. Al juny de 1909 es demana permís per construir uns magatzems a l'espai inferior dedicat a jardí. El novembre es denuncia la construcció d'un soterrani, així com la construcció de "cuartos" de servei al demunt del magatzem que s'havia construït al pati. A l'abril de 1910 es legalitza tot això, així com un quart pis que s'havia construït il·legalment, no se sap quan.

Estat actual: Es conserva en bon estat, amb els baixos reformats.

Il·lustracions: 1. Planta del primer pis; 2. Planta dels altres pisos; 3. Alçat de la façana; 4. Estat actual

Nº 2
Aribau, 7-9 (Aribau, 15 17)
Exp. num. 3429
Josep Sabadell
Federic Farrera. Mestre d'obres
20 novembre 1888 - 5 febrer 1889 - (no consta)

Tipologia: Dos edificis bessons plurifamiliars sense principal amb planta baixa i cinc pisos, entre mitgeres.

Interiors:

S'accedeix a cadascun de l'edifici per un vestíbul central, del que en destaquen dues columnes enfront, que el separen de l'escala. A banda i banda hi trobem sengles espais comercials. Als pisos trobem dues vivendes simètriques amb un passadís central recte, i amb un programa d'habitacions de tipus mig, amb el menjador al fons de tot, seguit de galeria.

La ventilació es verifica a través d'un pati central, darrera de l'escala de veïns, i de dos celoberts laterals, a banda i banda. Cal destacar la formació de dos patis comuns als dos edificis bessons, fruit de la unió dels celoberts respectius.

Exteriors:

Ent trobem amb dues façanes de tipus "C", estructurades per lisenes que les separen entre si i dels immobles veïns. Hi són evidents els "ritmes decoratius" amb una acumulació ornamental als balcons centrals de's pisos baixos. Destaquen les pilastres amb capitells semblant al compost, emmarcant els citats balcons i pis frisos decoratius amb elements vegetals estilitzats i geometritzats sobre les llindes de les obertures dels tres primers pisos.

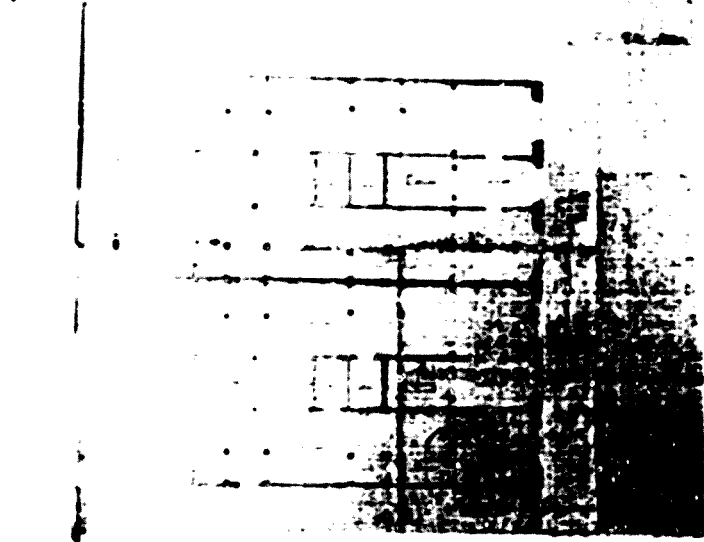
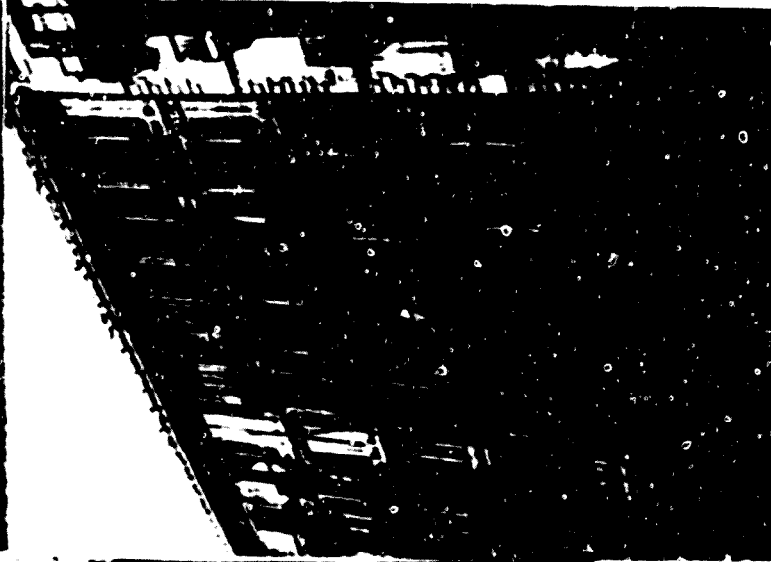
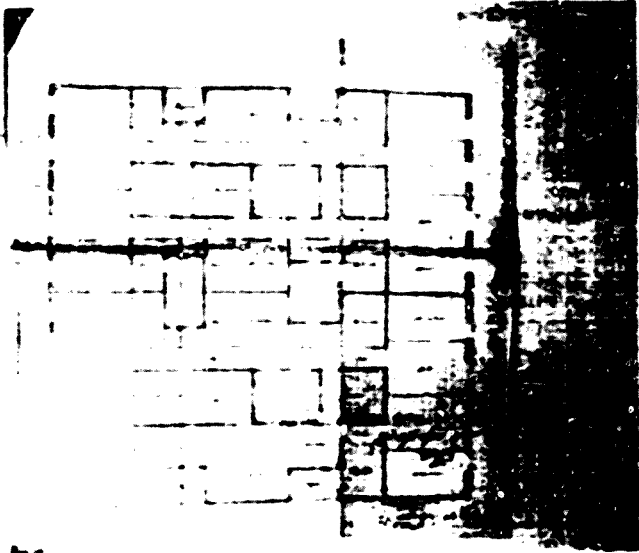
Alçades: Planta baixa 4 m; Primer pis 3,6 m; Segon pis 3,6 m; Tercer pis 3,5 m; Quart pis 3,25 m; Cinque pis 2,85 m; Golfes: 1m; Coronament: 1 m

Superfícies: No consten

Reformes: No consten

Estat actual: Es conserva en bon estat, amb els baixos molt reformats.

Il·lustracions: 1. Planta de la planta baixa, 2. Planta dels pisos, 3. Alçat de la façana, 4. Estat actual, detall dels pisos

Nº 3

Aribau, 11 (Aribau, s/n)

Exp. núm. 553 E

Agustín Andreu

Joaquín Sitjés, Mestre d'obres

20 desembre 1975 - 16 març 1976 - (no consta)

Tipologia: Edifici plurifamiliar sense principal de planta baixa i tres pisos, entre mitgers.

Interiors:

S'accedeix per un petit vestíbul central seguit d'escala de veïns. Darrera i als costats trobem un ampli i únic espai comercial. Als pisos presenta dues vivendes simètriques amb circulació longitudinal a través de passadís quebrat i sales de pas. El programa d'habitacions és reduït, amb menjador vora el celobert central, i només dues sales alcova.

Exteriors:

Facana de tipus "P", molt senzilla amb la poca decoració, centrada vora les obertures, consistent en faixes amples i lisses, amb llinda més alta. Els penys de pavet presenten simples faixes horitzontals. A la planta baixa es distingeixen les portes de les botigues, allindades i sense emmarcament, de la d'accés dels veïns, amb arc de mig punt i arquivoltes.

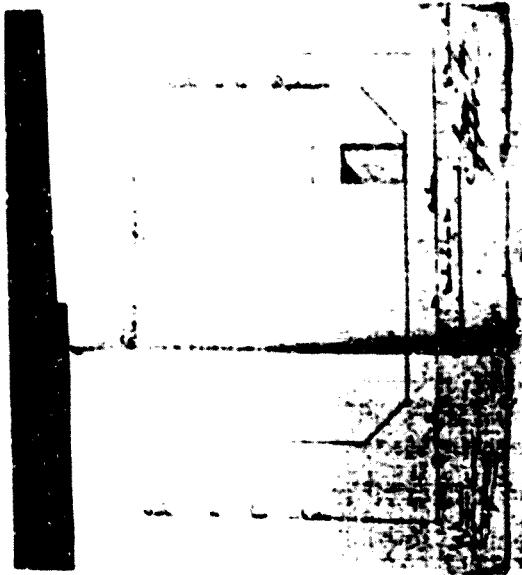
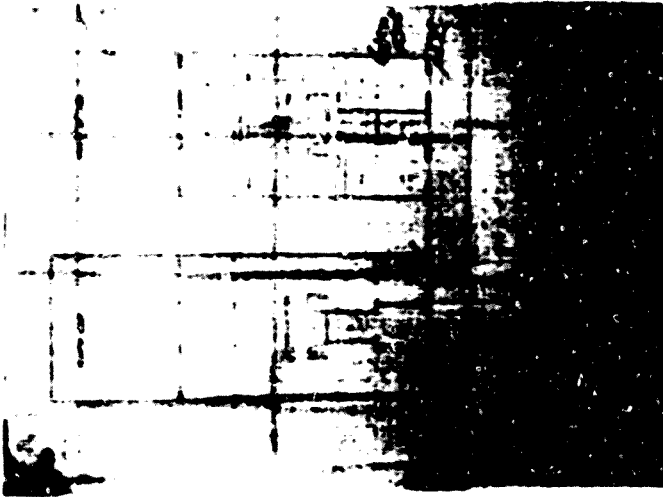
Alçades: Planta baixa: 5 m; Primer pis: 4 m; Segon pis: 3,75 m; Tercer pis: 3,5 m; Golres: 1,10 m; Coronament: 1,2 m

Superfícies: No consten

Referències: No consten

Estat actual: Enderrocada

Il·lustracions: 1.- Plano] de situació. 2.- Plantes de la planta baixa (esquerra) i dels pisos (dreta). 3.- Alçat de la façana

Nº 4

Aribau, 15 (Aribau, s/n)

Exp. núm.: 943 bis

Manuel Verdú

Ramon Ribera, Mestre d'obres

2 de desembre 1881 - 19 gener 1882 (no consta)

Tipologia: Edifici plurifamiliar sense principal de planta baixa, entresol i quatre pisos, entre mitgeres, en rambla

Interiors:

S'accedeix per un espai central on se situa una graonada semicircular que dona pas a l'escala de veïns. La resta de la planta baixa és totalment lliure, sense cap mur ni paret, amb només les columnes que han de sostenir l'edifici.

Als pisos trobem dues vivendes girades simètriques, amb distribució complicada, amb la combinació de dos passadissos i rebedor adoptant un esquema proper a la "L". El programa d'habitacions és de tipus mig, arreglant-se les principals vora la façana, les secundàries al fons, i les menys importants al mig, vora els celoberts. Als tres sectors trobem estances amb formes força irregulars.

La ventilació es verifica a través d'un petit pati rectangular darrera de l'escala de veïns i de dos celoberts irregulars aprop de les mitgeres

Exteriors:

Façana de tipus "A", és a dir, totalment marcada d'ornamentació. Només trobem faixes amples i lliures vora els balcons, que es fonen amb els tòcols. Els panys de paret són completament llisos.

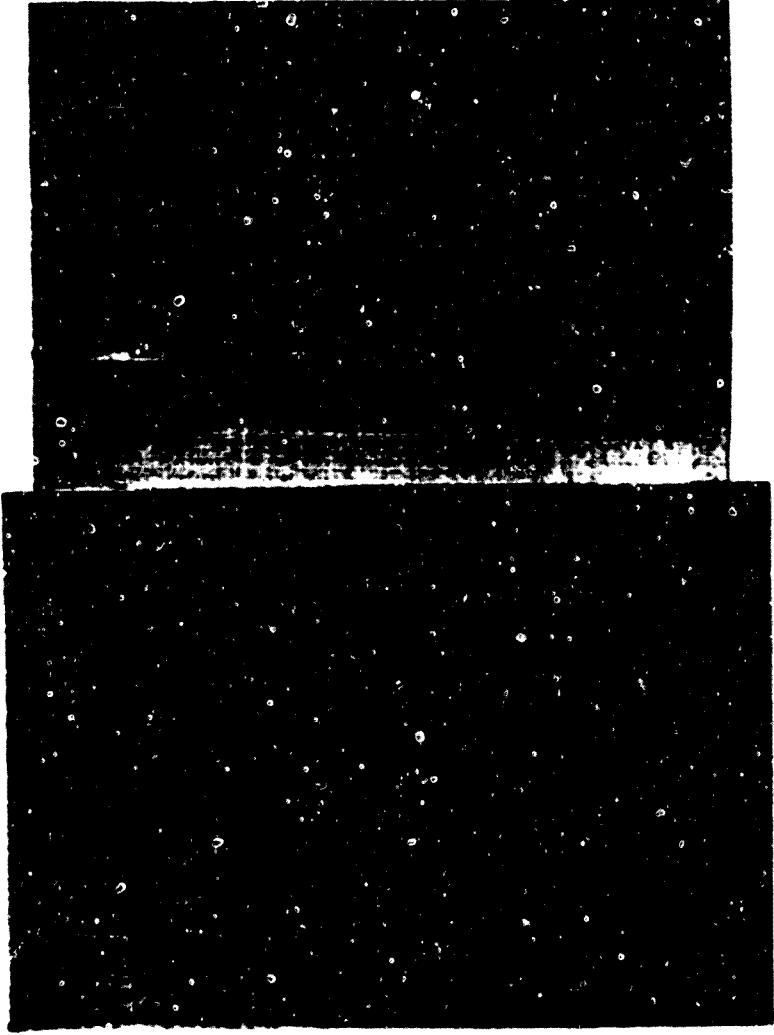
Alçades: Planta baixa: 4 m. Entresol: 2,95 m; Primer pis: 3,65 m. Segon pis: 3,65 m. Tercer pis: 3,5 m. Quart pis: 3 m; Golfes: 1 m; Coronament: 0,75 m

Superfícies: No consten

Reformes: No consten

Estat actual: Enderrocada

Il·lustracions: 1: Planta de la planta baixa; 2: Planta dels pisos; 3: Alçat de la façana

Nº 5
Aribau, 27 (Aribau s/n)
Exp. num.: 417 G
Juan Francisco Torrents
Luis de Miguel Koca, Mestre d'obres
15 setembre 1877 - 2 octubre 1877 - (no consta)

Tipologia: Edifici plurifamiliar sense principal de planta baixa i tres pisos, entre mitgeres.

Interiors:

S'accedeix per un estret i curt vestíbul lateral, seguit de l'escala de veïns. A l'altre costat de la planta baixa trobem una petita botiga, amb vivenda, similar a la dels pisos. A aquests s'obreix un únic habitatge, amb circulació longitudinal, amb passadís central recte. El programa d'habitacions és rodut amb només dues sales-alcova, el menjador fent de passadís i galeria al fons. La ventilació es realitza a través de les obertures davanteres i posteriors, sense cap pati ni celobert.

Exteriors:

Edifici amb façana de tipus "A", molt simple. Només volem fer nosaltres ampliar vore les obertures, balcons a l'esquerra i balcons-finestra a la dreta, i cobrir els panys de paret.

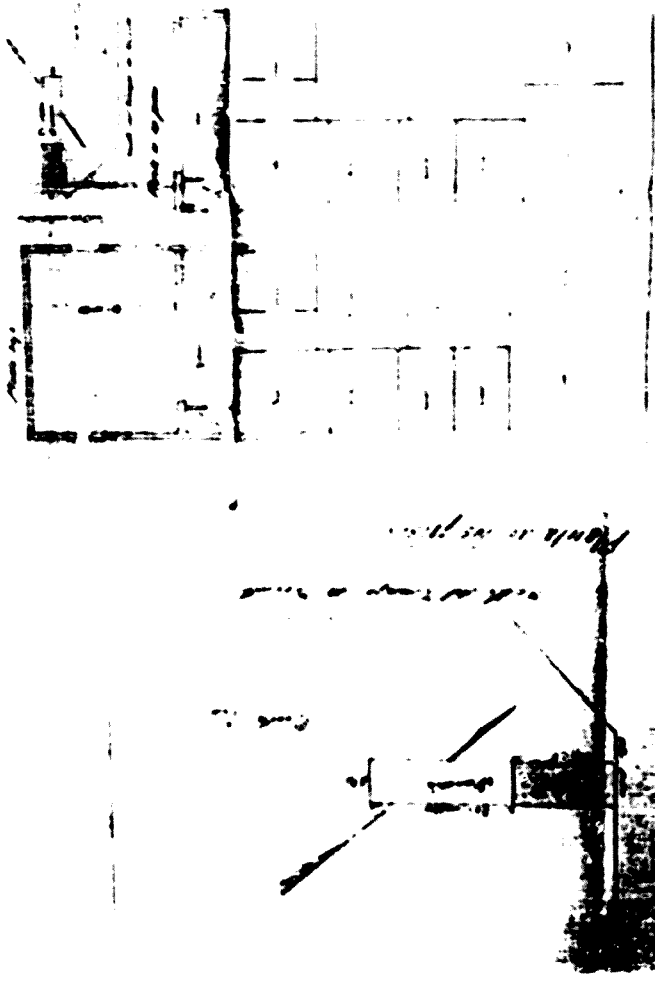
Alçades: Planta baixa: 5 m; Primer pis: 4,1 m; Segon pis: 4 m; Tercer pis: 3,5 m; Voltes: 1 m; Cornament: 1 m

Superfícies: Total: 202,705 m². Edificada: 84,075 m². Pati/Jardi: 118 m²

Reformes: No consten

Estat actual: Es conserva en bon estat.

Il·lustracions: 1. Planta de situació; 2. Planta de la planta baixa (esquerra i dels pisos (dreta)); 3. Alçat de la façana; 4. Estat actual (edifici de l'esquerra).

Nº 6

Aribau, 29 (Aribau, 29)

Exp. núm.: 2175 C

Lorenzo Abri

Antonio Ferré, Mestre d'obres

2 abril 1870 - 2 maig 1870 - (no consta)

Tipologia: Edifici plurifamiliar sen.e principal de planta baixa i tres pisos, entre mitgeres

Interiors:

S'accedeix per un petit vestíbul lateral seguit d'escala de veïns. A l'altre costat trobem una petita botiga, amb vivenda posterior, semblant a les dels pisos. En aquests trobem un únic habitatge, amb circulació longitudinal a través de passadís central recte. El programa d'habitacions és reduït, amb només dues saïes-alcova i el menjador a l'ons. La ventilació es verifica a través de dos caloberts laterals, un darrera de l'escala de veïns, i l'altre a l'altre mitgera.

Exteriors:

façana de tipus "A", gairebé igual a l'anterior (cat. 5). La diferència més notable rau en l'alçada i les obertures de les golfes

Alçades: Planta baixa: 5,34 m; Primer pis: 3,5 m; Segon pis: 3,35 m; Tercer pis: 3,30 m; Golfes: 1,8 m; Coronament: 1 m

Superfícies: Total: 268,772 m²; Edificada: 124,40 m²; Pati/jardi: 84,332 m²

Reformes:

A l'agost de 1870 hi ha una denúncia de l'Ajuntament per no haver construït les golfes. Al mateix mes el promotor al·lega que les obres no s'han acabat, sinó que només s'han aturat, per la qual cosa no ha construït encara les golfes. Al mateix mes també hi ha una denúncia per construir un cobert a la part destinada a pati: es paralitzen les obres del cobert i el propietari es justifica dient que com ha edificat en menys espai del que té dret, fa el cobert en l'espai que li sobra. Al setembre, l'Ajuntament dona la raó al propietari i permet que es continuïn les obres si aquest demana els permisos corresponents.

A l'agost de 1.871 encara no s'ha construït les golfes i hi torna a haver una denúncia. S'insta al propietari a edificar-les, però com que no les fa se li imposa una multa de vint pessetes.

Estat actual: En bon estat de conservació

Il·lustracions: 1- Plànol de situació; 2- Plantes de la Planta baixa (esquerra) i dels pisos (dreta); 3- Alçat de la façana; Per l'estat actual vid. cat.5, il·lustració 9 (edifici de la dreta)

Nº 7
Aribau, 32 (Aribau, 24)

Exp. núm: 5900

Juan Pujol; Isabel Padró (viuda de Pujol, legalització del cobert)

Leandro Serrallach Mas, Mestre d'obres

27 març 1876 - 5 abril 1876 - (no consta)

Tipologia: Edifici plurifamiliar sense principal de planta baixa i tres pisos, entre mitgeres

Interiors:

S'accedeix per un vestíbul central seguit de l'escala de veïns. A banda i banda hi ha botigues amb sengles vivendes al fons, similars a les dels pisos. Toi i que amb menys habitacions. Als pisos trobem dues vivendes simètriques, comunicades per un passadís longitudinal recte. El programa d'habitacions es de teany mig, amb sala, una sala-alcova i dormitori amb amansos, i el menjador al fons.

La ventilació es verifica a través de pati central darrera de l'escala de veïns, i celoberts laterals a la mateixa alçada.

Exteriors:

Facana de tipus "B", amb faixes amples i llistes vora les obertures i pilastres amb capitell d'òric emmarcant les portes de la planta baixa. Als penys de paret trobem franges horitzontals dobles i fris d'elements vegetals a l'alçada de les llindes dels balcons.

Alçades: Planta baixa: 4,65 m; Primer pis: 4 m; Segon pis: 3,75 m; Tercer pis: 3,5 m; Golfes: 1 m; Coronament: 1 m

Superfícies: Total: 497,08 m²; Edificada: 343,4 m²; Pati/Jardi: 153,68 m²

Reformes:

A l'abril de 1875 s'obté permís per aixecar un quart pis. Al febrer de 1895 es denuncia la construcció d'un cobert al jardí, que no es legalitza fins al 1913. Al febrer de 1908 es denuncia a Felix Petit, que havia comprat una de les botigues, per haver construït un altre cobert a la part de jardí que li corresponia. Al Març del mateix any se segueix un plet entre Felix Petit (que posseïa un bar a una de les botigues) i Esteban Teixidó (que té una botiga de mobles al costat) per que el primer havia col·locat uns "biombos" i taules al carrer, barrant el pas per la vorera.

Estat actual: En bon estat de conservació

Il·lustracions: 1- Planta de la Planta baixa; 2- Planta dels pisos; 3- Alçada de la façana; 4- Estat actual de l'edifici.

Nº 9

Aribau, 33 (Aribau, 33)

Exp. núm.: 2204 bis c

Agustín Vinas i Pedro Vilanovz y Vinas

Antonio Vallis Gall, Mestre d'obres

1 novembre 1870 - 3 gener 1871 - (no consta)

Tipologia: Edifici qualificat com a "cas especial" que ocupa un gran solar en ramfrà i tram lateral de mansana. La part corresponent al ramfrà es dedica a vivendes i presenta planta baixa i dos pisos. La que correspon al tram lateral només presenta planta baixa, forma un gran pati interior i es dedica a magatzems.

Interiors:

S'accedeix a l'edifici de vivendes per un curt vestíbul situat al centre del ramfrà darrera del qual hi ha l'escala de veïns. La resta de l'espai tan d'aquest com de l'altre edifici es dedica a magatzems.

Als pisos trobem tres vivendes de dimensions similars però de distribució diferent. La distribució i els mecanismes de circulació són caòtics, combinant curts trams de passadís amb sales de pat i enfilades. La forma de les habitacions és molt irregular, i el programa de tipus mig, amb un saló i dues sales-alcova com a mínim. Els menjadors es troben a una de les extremitats, on també trobem galeries.

Interiors:

Facana de tipus "A". Només trobem ornamentació a les llinxes de les obertures de l'segon pis, on hi ha faixes amples i llises. Els ganys de paret són llisos tret de motlures que els recorren a l'alçada de les llinxes de la planta baixa i el primer pis. No es diferencia el tractament de la zona de vivendes del de la zona de magatzem.

Alçades: Planta baixa: 5,35 m; Primer pis: 4 m; Segon pis: 3,75 m; Golpes: 1 m (ornament): 1 m

Superfícies: No consten

Reformes: No consten

Estat actual: Enderrocat.

Il·lustracions: 1. Plànol de situació; 2. Planta de la planta baixa; 3. Planta dels pisos; 4. Alçat de la facana

Nº 9
Aribau, 39 (Aribau, 49)
Exp. num.: 2372 bis
Celestino Sagrista
J. Casadó Iñans, Mestre d'obres
24 gener 1885 - 23 febrer 1885 (no consta)

Tipologia: Edifici plurifamiliar sense principal de planta baixa, entresol i quatre pisos, entre mitgers.

Interiors:

S'accedeix per un espai central fons, on se situa el vestíbul i l'escala de veïns. A banda i banda d'aquest hi ha dos espais dedicats a magatzem. Els pisos presenten la típica divisió en dues vivendes simètriques, estructurades al llarg d'un passadís central recte a la part posterior de la vivenda i quebrat a la part davantera.

El programa d'habitacions es dc caire mig amb sala, despatx i tres dormitoris, amb el menjador al fons i galeria. La ventilació es verifica a través de pati central, darrera l'escala de veïns, i dos celoberts laterals a la mateixa alçada.

Exteriors:

Facana de tipus "B", amb faixes llises al voltant dels balcons, amb decoració vegetal estilitzada a les llindes, i portes embotellurades, amb dovella clau a la planta baixa. Cal destacar els plafons amb motius vegetals que ocupen la posició de l'eix central d'obertures.

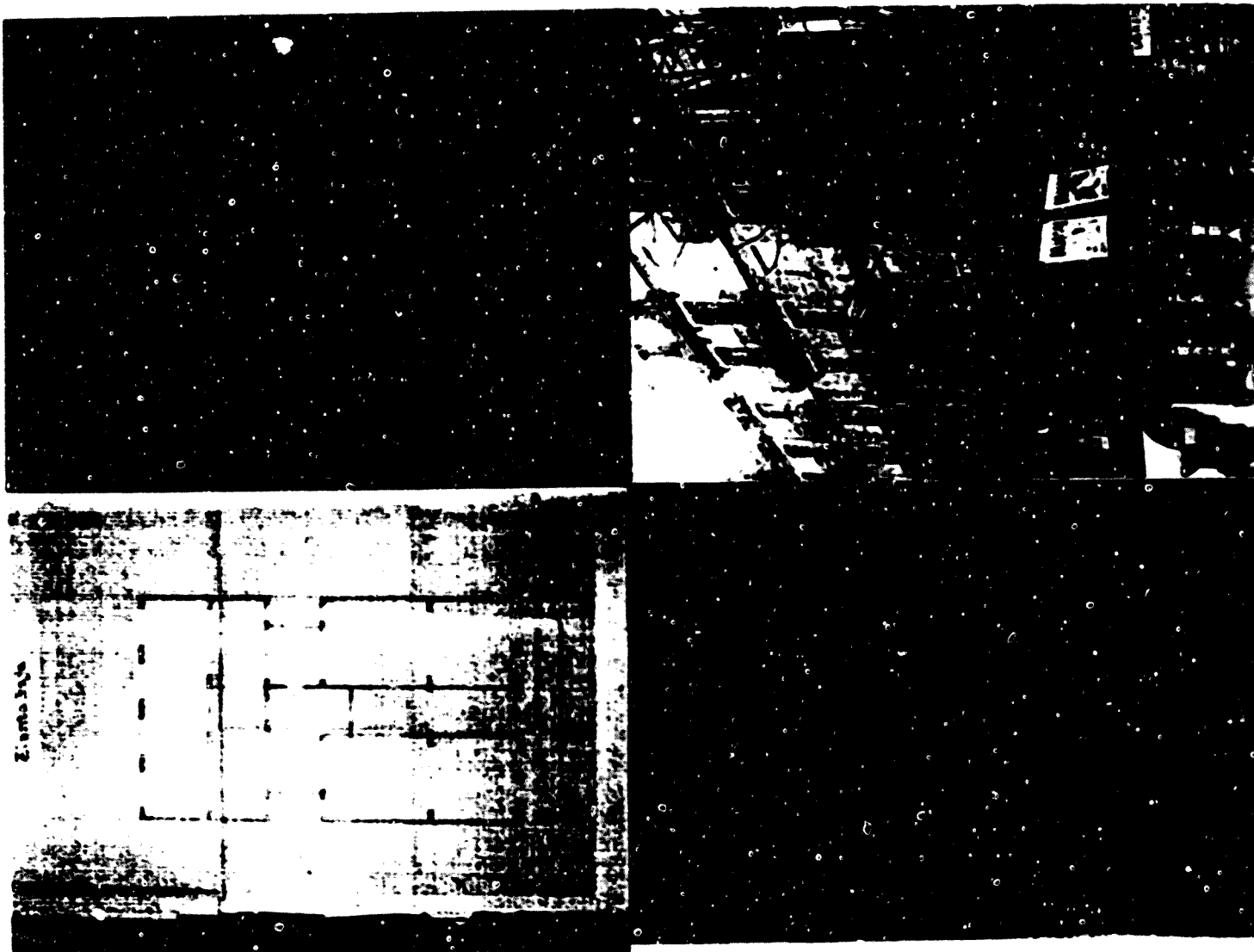
Alçades: Planta baixa 4 m, Entresol: 3 m, Primer pis 4 m, Segon pis: 3,75 m, Tercer pis: 3,25 m, Quart pis 3 m, Golfes: 1 m, Coronament: 1 m

Superfícies: No consten

Reformes: No consten

Estat actual: En bon estat de conservació, amb els baixos restaurats

Il·lustracions: 1. Planta de la planta baixa, 2. Planta dels pisos; 3. Alçada de la façana; 4. Estat actual

Nº 10
Aribau, 41 (Aribau, 51)
Imp. num.: 2624 bis
C/Justinc Sagrista
Pedro Vila, Mestre d'obres
22 desembre 1885 - 21 gener 1886 - (no consta)

Tipologia: Edifici plurifamiliar sense principal de planta baixa, entresol i quatre pisos, entre mitgeres, en tram lateral de mansana.

Interiors:

S'accedeix per un espai lateral molt llarg i estret que condueix a l'escala de veïns. Al costat n'hi ha un de més ample destinat a botiga i magatzem. Mores hi ha una vivenda per pis, distribuïda al llarg d'un passadís central recte i sales de pas. El programa d'habitacions és de tipus mig amb dues sales a l'ceva, dues sales i despatx. El menjador fa de sala de pas.

La ventilació es verifica a través d'un únic celobert a l'alçada de l'escala de veïns, on es "penja" l'excusat.

Exteriors:

façana de tipus "B", amb falces embotellades al voltant dels balcons i fris decoratiu sobre les llindes d'aquests, entre mansules, als panys de paret, on també se situen franques horitzontals.

Alçades: Planta baixa: 4,90 m; Entresol: 3,10 m; Primer pis: 3,75 m; Segon pis: 3,5 m; Tercer pis: 3,25 m; Quart pis: 2,5 m; Golfes: 1 m; Cornament: 1 m.

Superfícies: No consten

Reformes: No consten

Estat actual: En bon estat de conservació.

Il·lustracions: 1- Plànol de situació; 2- Plantes de la planta baixa i dels pisos; 3- Alçat de la façana; 4- Estat actual

Nº 11
Aribau, 43 (Aribau, 49, ahora 29)
Exp. núm.: 2638 b1.
Celestino Segrissá
Pedro Vila, Mestre d'obres
22 Gener 1886 - 3 febrer 1886 - (no consta)

Tipologia: Edifici plurifamiliar sense principal amb planta baixa, entresol i quatre pisos, entre mitgeres.

Interiors:

S'accedeix per un espai central estret i allargat que serveix de vestíbul i d'escala de veïns. A banda i banda hi ha dos espais idèntics, també allargassats, destinats a botiga i magatzem.

Als pisos trobem dues vivendes simètriques, amb un llarg passadís recí, creuant sales de pas, tangent a la mitgera. El programa d'habitacions és reduït amb dues sales-alcova, galeria, i el menjador fent de sala de pas. La ventilació es verifica per un únic celobert darrera de l'escala de veïns.

Exteriors:

façana de tipus "B", amb balcons emarcats per faixes retallades, més altes i amples a les llindes. Sobre aquests trobem fris decoratiu amb formes rectangulars, entre mènsules. Als penys de paret només hi ha franques a la planta baixa. Destaquen els plafons amb decoració vegetal marcant l'eix de simetria de la façana.

Alçades: Planta baixa: 4,90 m; Entresol: 3,10 m; Primer pis: 3,75 m; Segon pis: 3,5 m; Tercer pis: 3,3 m; Quart pis: 2,55 m; golfes: 1 m; Coronament: 1 m.

Superfícies: No consten

Reformes:

A l'abril de 1906 es denuncia la construcció de 10 "cuartos" al terrat de l'edifici, sense haver-ne demanat permís que es legalitzen a l'agost. Al maig es demana permís per construir un albenyat. Al gener de 1895 es demana permís per a "desmontar" el jardí que quedava més alt que la rasant del carrer i donava humitat a l'edifici, però no només es demunta, sinó que es construïxen uns murs a la part del jardí per aixecar-hi un cobert, la qual cosa es denuncia. Al juny de 1907 es demana permís per a construir un altre cobert al jardí que ocuparia gairebé tota la superfície, se li concedeix. A l'octubre de 1911 es demana permís per construir dues habitacions al terrat. Al maig de 1912 es demana permís per construir un nou albenyat que connecti amb la clausura pública.

Estat actual: Enderrocada

Il·lustracions: 1- Planta de la planta baixa; 2- Planta dels pisos; 3- Alçat de la façana; 4- Habitacions del terrat

Nº 12

Aribau, 56 (Aribau, s/n)
Exp. núm. 3224 bis

Miguel Bonet
Carlos Bosch, Mestre d'obres

Memòria consta la data dels plànols: 2 Juliol 1888

Tipologia: Edifici plurifamiliar sense principi de planta baixa, entresol i quatre pisos, entre mitgeres, que ocupa un xamfrà i part d'un lateral de mansana.

Interiors:

Presenta un espai central a la part del xamfrà, dedicat a vestíbul, que comunica amb l'escala de velins i amb un altre espai dedicat a magatzem. La resta de la planta baixa es dedica a la mateixa funció.

Als pisos trobem dues vivendes de distribució diferent i força irregular, combinant diversos trams de passadís. El programa d'habitacions és de tipus mig, amb més de tres dormitoris i dos salons. Els menjadors se situen a la façana i hi ha una petita galeria al fons. Hi ha moltes habitacions amb angles estranys.

Exteriors:

façana de tipus "B", amb obertures embotellades, les del primer pis flanquejades de pilastres i la resta emmarcades per fàixes llises. Als panys de pared trobem una fina motllura sobre les llindes, entre les mansules, i franges horitzontals, més marcades a la planta baixa, on hi ha dues grans portes amb columna de fosa.

Alçades: Planta baixa: 4,10 m; Entresol: 3 m; Primer pis: 3,75 m; Segon pis: 3,5 m; Tercer pis: 3,25 m; Quart pis: 2,70 m; Golfes: 1 m; Coronament: 1 m

Superfícies: Total: 270,79 m²; Edificada: 249,34 m²; Pati/Jardi: 21,45 m²

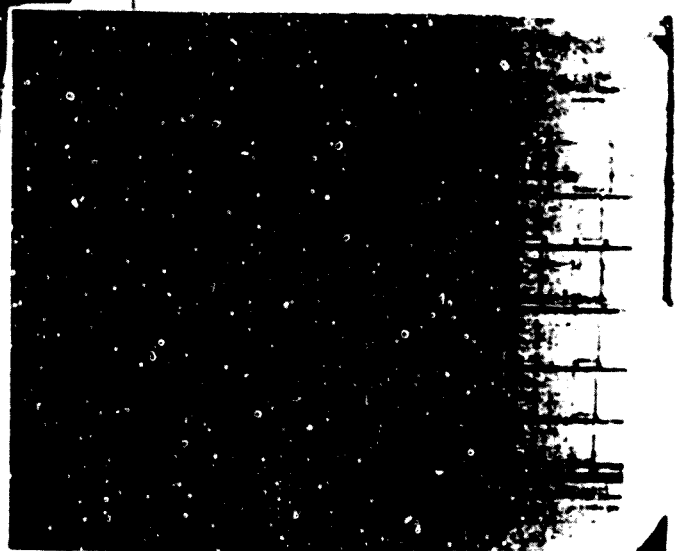
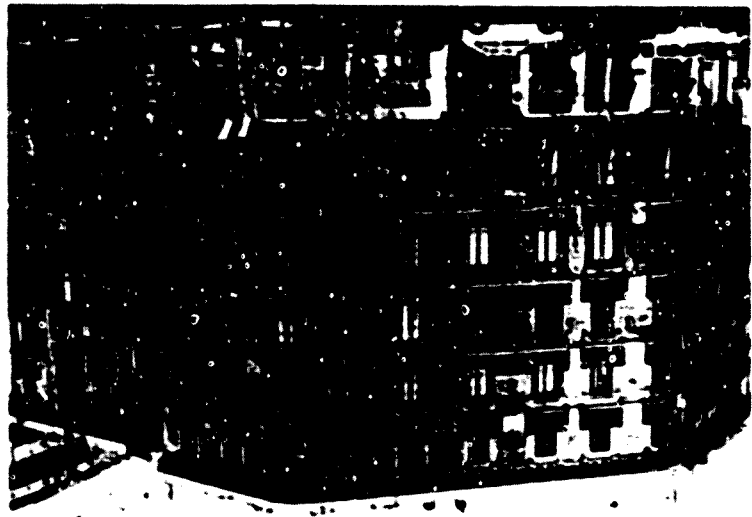
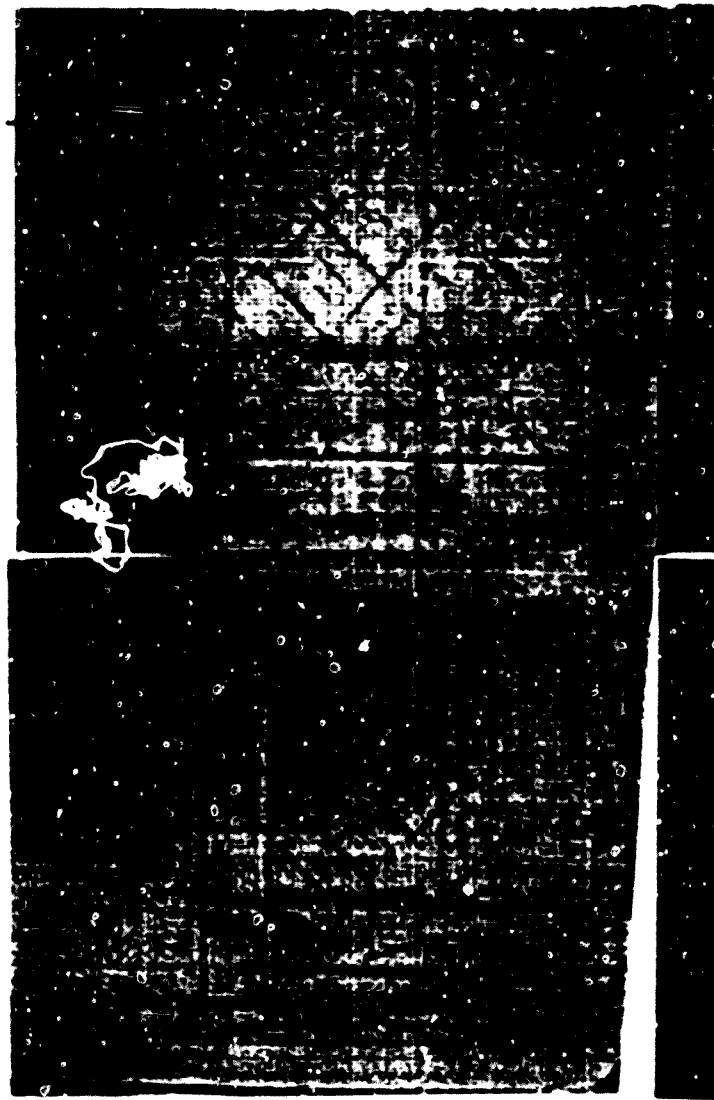
Reformes:

A l'abril de 1888 s'inicia la construcció de la voravia

Estat actual: en bon estat de conservació, amb els baixos restaurats

Il·lustracions: 1- Planta de la planta baixa; 2- Planta dels pisos; 3- Alçat de la façana; 4- Estat actual

Observacions: no s'ha trobat ni la instància on se sol·licita el permís, ni la concessió d'aquest.

Nº 13
Arbú, 63 (Arbú, 13)
Esp. num. 3360 bis
Jaime Pla
Damas Valicorba, Mestre d'obres
25 agost 1888 i setembre 1888 (no consta)

Tipologia: Edifici plurifamiliar sense principal i amb vivendes difaents d'entresol i quatre pisos, entre mitgeres. El tercer i quart pisos són diferents de la resta

Interiors:

Trobem un espai central allargassat destinat a vestíbul i escala de veïns. A banda i banda hi ha dues botigues amb sengles vivendes, iguals a les dels tercer i quart pisos.

A l'entresol, primer i segon pisos, trobem dues vivendes simètriques, amb passadís central longitudinal, quebrat en tres parts. El programa d'habitacions és de tipus mig, amb sala, despatx, un dormitori i una sala-alcova. El menjador fa de sala de pas.

Al tercer i quart pisos hi ha quatre vivendes, dues al davant i dues al darrere, molt semblants, amb passadís central quebrat. El programa és mínim amb una única sala-alcova, al costat del menjador.

La ventilació es verifica a través d'un pati central darrera de l'escala de veïns, i de dos celoberts laterals a la mateixa alçada.

Exteriors:

Façana de tipus "B", amb faixes llises, que es fonen amb els arcsells, emmarcant els balcons i decoració geomètrica sobre les llindes d'aquests, entre mensole, a més de franges horitzontals. Destaca la presència de quatre pisos d'obertures als pisos, mentre que només hi ha tres a la planta baixa.

Alçades: Planta baixa: 4 m; Entresol: 3,35 m; Primer pis: 3,6 m; Segon pis: 3,45 m; Tercer pis: 3,25 m; Quart pis: 2,9 m; Golfes: 0,75 m; Coronament: 1 m

Superfícies: Total: 283,57 m²; Edificada: 260 m²; Pati/Jardi: 23,57 m²

Referències: No consten

Estat actual: Es conserva amb els baixos completament desfigurats i una remunta

- 1. Lustratons; 1. Planta de la planta baixa; 2. Planta dels pisos inferiors;
- 3. Planta dels pisos superiors; 4. Alçat de la façana

C. Edu. 73 (Aribau, 89, altura 73)
 N.º num. 3268 / 32 especial
 Manuel Francistorra
 Vidro Reventós, Mestre d'obres
 maig 1888 - 28 maig 1888 (no consta)

Tipologia: Edifici plurifamiliar sense principal de planta baixa, entresol i quatre pisos, entre mitgeres.

Interiors:

Presenta a la planta baixa un espai all "gassat lateral" dedicat a vestíbul i escala de veïns, i un altre dedicat completament a magatzem. Als pisos trobem dues vivendes simètriques, una al davant i una altra al darrere. La circulació s'efectua per un curt passadís longitudinal, i el programa d'habitacions és mínim, amb un petit dormitori, una sala-alcova i menjador. La ventilació es verifica per un celobert lateral a l'altra banda de l'escala, on hi ha "panjats" els escuts.

Exteriors:

Façana de tipus "B" amb faixes vora els balcons. Als panys de paret trobem una prima motllura sobre les llindes dels balcons, a l'alçada de les mènsules, i franges horitzontals, més marcades a la planta baixa.

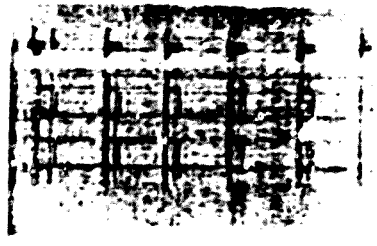
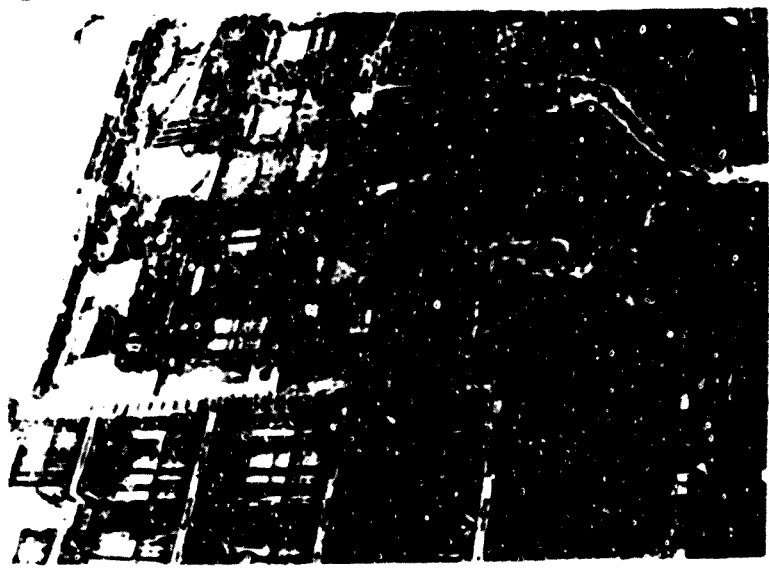
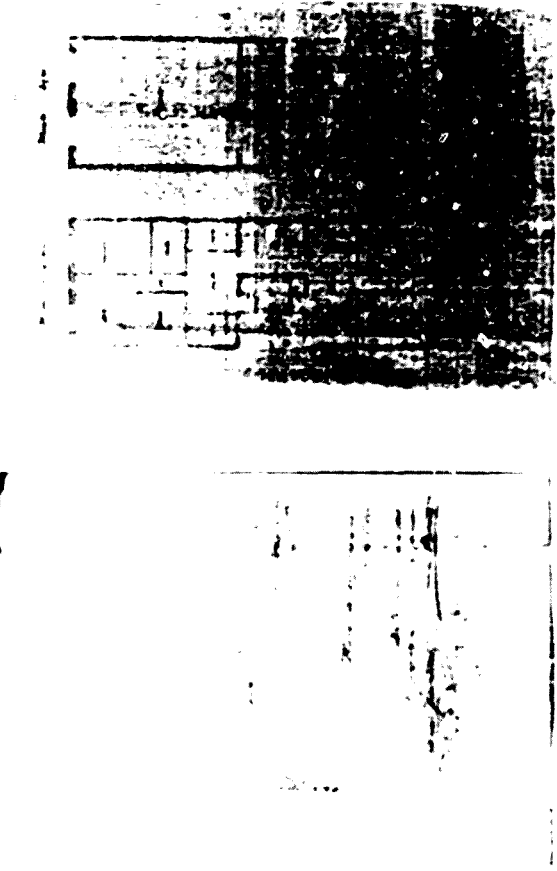
Alçades: Planta baixa: 4 m; Entresol: 3,5 m; Primer pis: 3,75 m; Segon pis: 3,5 m; Tercer pis: 3,25 m; Quart pis: 2,8 m; Golfes: 0,85 m; Coronament 1 m.

Superfícies: No consten

Reformes: No consten

Estat actual: Presenta els balcons molt desfigurats.

Il·lustracions: 1- Plano] de situació; 2- Planes de la planta baixa (esquerra) i dels pisos (dreta); 3- Alçat de la façana; 4- Estat actual

1915

Catalau, 81 (Aribau, 81)

Exp. num.: 576.6

Juan Mas Yebra

Vedro Vila. Mestre d'obres

4 novembre 1877 - 30 abril 1878 - (no consta)

Tipologia: Edifici plurifamiliar sense principal de planta baixa i tres pisos, entre mitgeres, en l'ala de mansana

Interiors:

S'accedeix per un vestíbul central, on hi ha l'escala de veïns. A banda i banda hi ha dues botigues amb llur magatzem. Als pisos trobem una única vivenda que s'articula al voltant d'un pati interior central. La circulació adopta un caràcter circular a través de dos curts passadissos i de la comunicació directa de les habitacions. El programa d'espais és de tipus mig-gran, amb quatre dormitoris, despatx, saló i sala de labor. El menjador és a fons.

La ventilació es verifica a través d'un pati central, darrera de l'escala de veïns, però separat d'aquesta, i de dos celoberts laterals, on se situen sengles excusats.

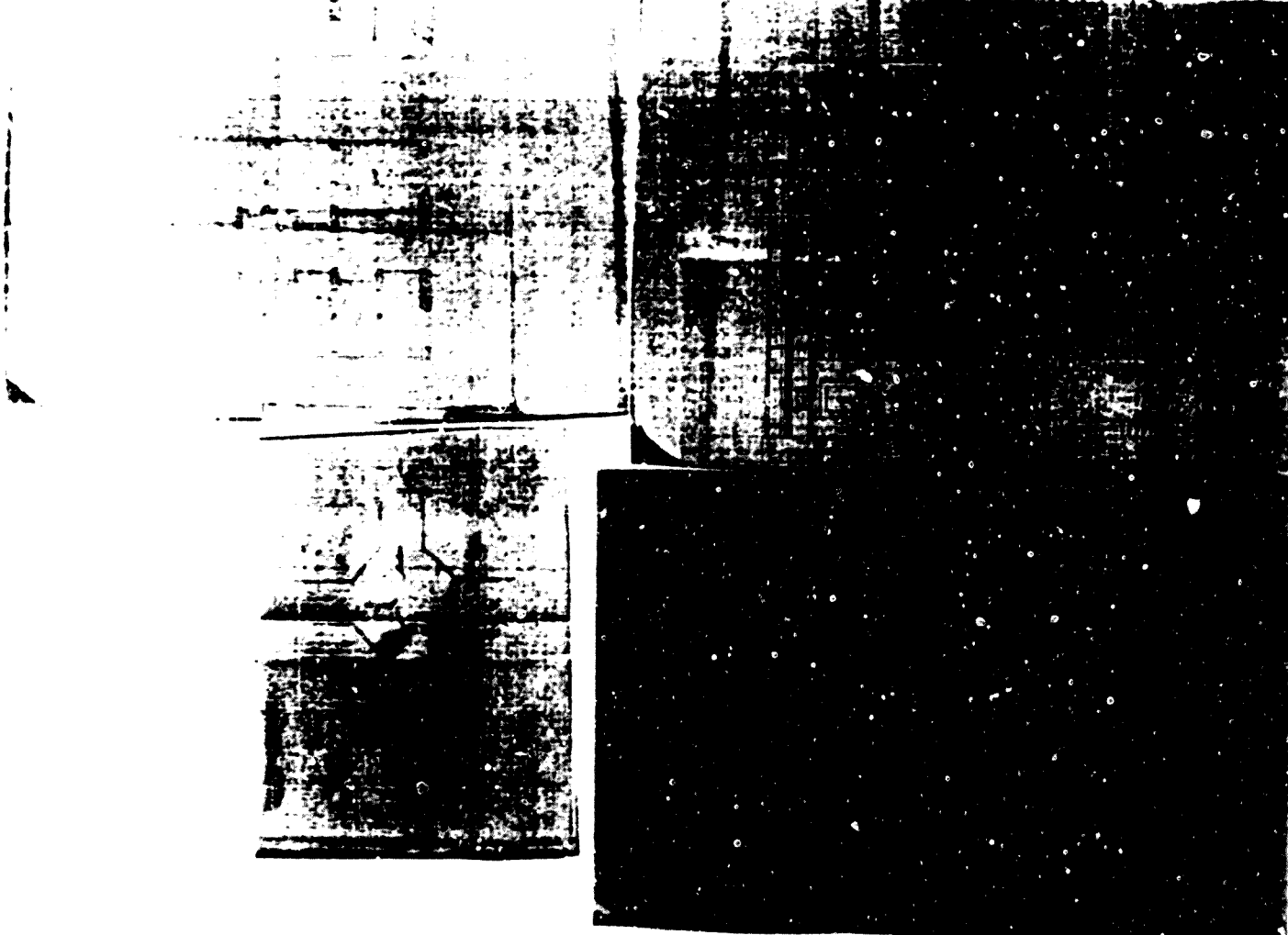
Alçades: Planta baixa: 5,7 m; Primer pis: 4,30 m; S' on pis: 3,75 m; Tercer pis: 3,65 m; Golfrà: 1,30 m; Coronament: 1 m.

Superfícies: No consten

Reformes: No consten

Estat actual: Enderrocada

Il·lustracions: 1- Planol de situació; 2- Planta de la planta baixa; 3- Planta de la planta baixa; 4- Alçat de la façana

Nº 17
Aribau, 100 (Aribau, s/n)
3103 bis
Juan Figueras. Doctore; Maromas (voravia)
Juan Marimón Col. Mestre d'obres
29 agost 1887 - 20 octubre 1887. (no consta)

Tipologia: Edifici plurifamiliar sense principal de planta baixa, entresol i primer pis, entre mitgeres, en lateral de mansana

Interiors:

S'accedeix per un llarg i estret vestíbul central al fons del qual hi ha l'escala de veïns. A banda i banda hi ha des espais dedicats a botiga i magatzem. Als pisos trübem dues vivendes simètriques, amb passadís recte vora la mitgera, interromput per un envà que tanca el menjador, situat vora el celobert central. El programa és reduït amb una sala i una única sala-alcova. La ventilació es verifica per un únic celobert central darrera de l'escala de veïns. Hi ha galeria al fons.

Exteriors:

Facana de tipus "B", amb faixes emmotllurades al voltant de les obertures, amb les lindes més altes i llargues. Als panys de paret hi ha franges horitzontals, adovellades sobre les portes de la planta baixa. Destaquen les motllures en forma de pilions reenfonçats que substitueixen les oberturas de l'eix central.

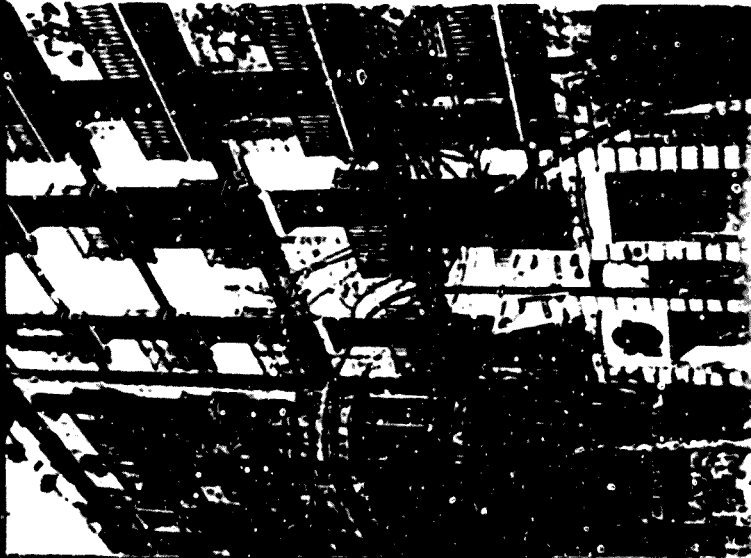
Alçades: Planta baixa: 5 m; Entresol: 3 m; Primer pis: 3,75 m; Golfes: 1 m; Coronament: 1 m

Superfícies: Total: 179,95 m²; Edificada: 155,48 m²; Pati/Jardi: 24,47

Referències: No consten

Estat actual: En bon estat de conservació, amb tres pisos més.

Il·lustracions: 1. Plànol de situació; 2. Plantas de la planta baixa i dels pisos; 3. Alçat de la facana; 4. Estat actual.

4º 18
 Aribau, 104 (Aribau, 100 (ahora 104))
 Exp. núm.: 2560 bis
 José Raurich
 Juan Freix, Mestre d'obres
 9 octubre 1885 - 5 novembre 1885 - (no consta)

Tipologia: Edifici plurifamiliar sense principal de planta baixa, entresol i primer pis.

Interiors:

S'accedeix per un espai central estret que configura el vestíbul que mena a un espai quadrangular, més gran, on se situa l'escala de veïns. A banda i banda hi ha dos espais dedicats a botiga i magatzem. Als pisos trobem dues vivendes simètriques, articulades al llarg d'un passadís longitudinal recte, creuant sales de pas, tangent a la millera. El programa és de caire reduït, amb dues sales-alcova, el menjador fent de sala de pas, vorz el celobert central i galeria al fons.

Exteriors:

Facena de tipus "A" amb faixes amples, foses amb el sòcol, al voltant de les merlletes. Menys hi ha franges horitzontals a la planta baixa.

Alçades: Planta baixa: 4 m; Entresol: 3 m; Primer pis: 3,75 m; Golfes: 1 a; Coronament: 1 m

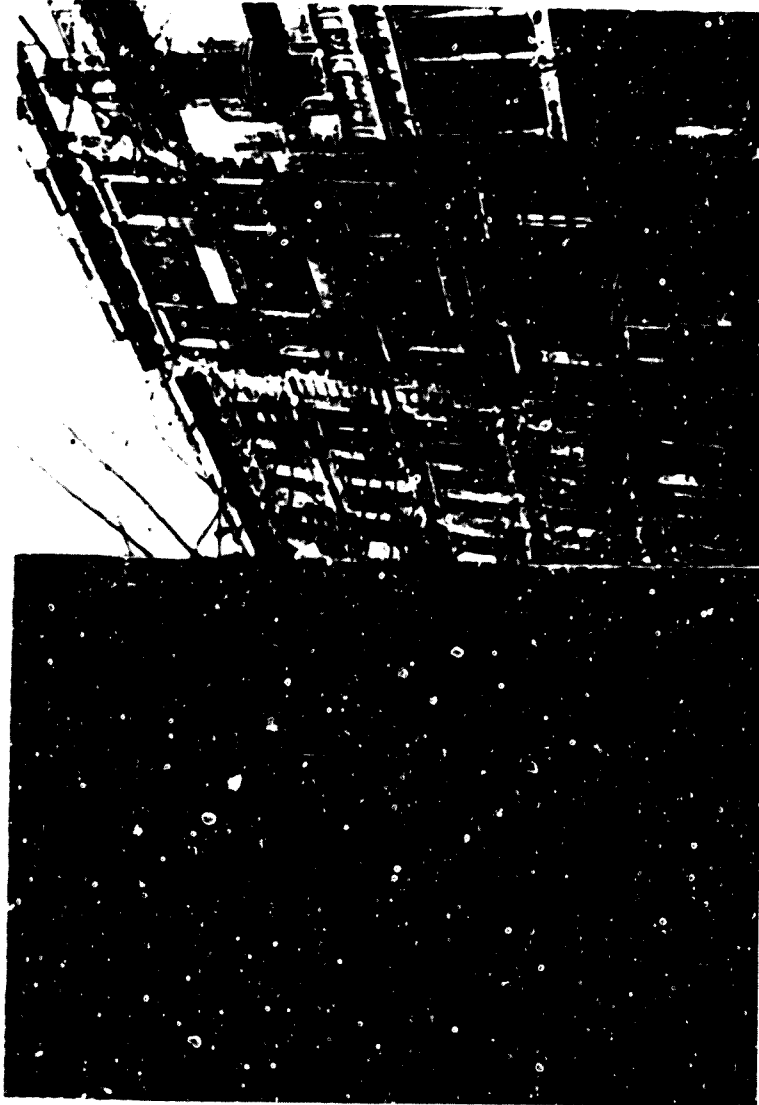
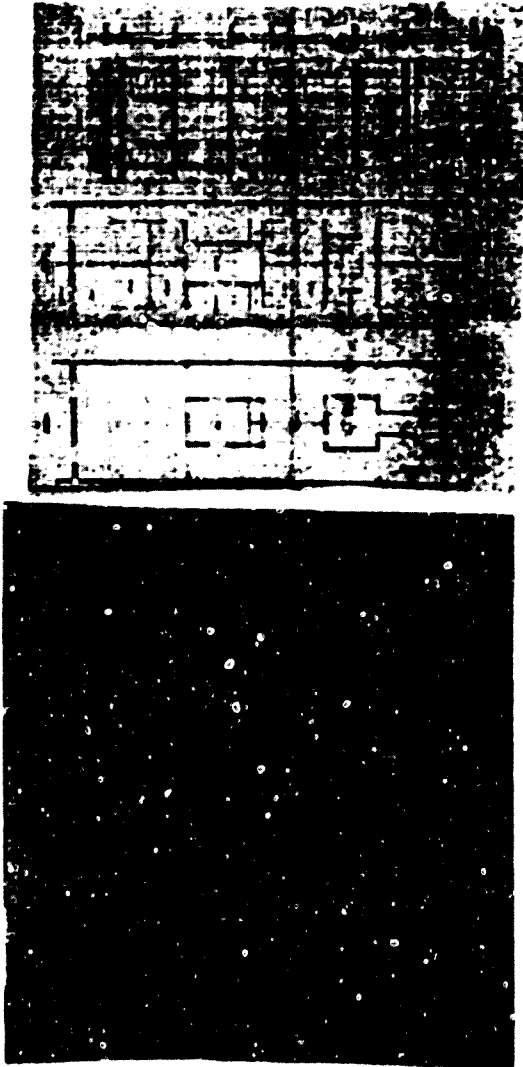
Superfícies: No consten

Reformes:

Al 1890 s'alcuquen tres pisos més sobre l'edifici, iguals que la resta. Al 1893 es canvia part dels brancals de maó per pedra i es construeix l'albanyal. Al març de 1896 es dona permís per cobrir gairebé tota la part del jardí interior. A l'abril de 1900 es demana permís per fer obrs inferiors al primer pis, constituint cels-rats de guix i canviant les reïoles. Al 1902 s'afegeix una tribuna entre els dos balcons de l'entresol, havent certs problemes administratius car no se seguia el projecte aprovat per l'Ajuntament. A l'agost de 1903 es demana un permís per construir un albanyal definitiu i connectar-lo a la clavaguera, abans que s'empedri el carrer per no haver d'empedrar i despedrar. Al juny de 1911 es demana permís per a construir la voravia davant de l'edifici.

Estat actual: En bon estat de conservació, excepte pels baixos, molt desfigurats.

Il·lustracions: 1- Projecte original de l'edifici; 2- Afeït dels tres pisos; 3- Afeït de la tribuna; 4- Estat actual.

XI.2. Carrer Balmes (Exemple Central)

Nº 19

Balmes, 7 (Balmes, 13)

Exp. Núm. 472 G

José Carbo (signa la petició) i Felicit Pla de Carbo (signa els plans i els rebuts)

Francisco de Paula del Villar y Lozano. Arquitecte

6 octubre 1877 - 9 novembre 1877. (no consta)

Tipologia: Edifici plurifamiliar sense principal de planta baixa i quatre pisos, entre mitgeres, en cantonada, amb pati/jardí lateral.

Interiors:

L'accés s'efectua per un vestíbul al centre de la façana de Balmes. Tot seguit ve l'escala de veïns. A banda i banda hi ha botines que ocupen tot l'espai de la planta baixa.

Hi ha dues vivendes per pis totalment diferents l'una de l'altra. La circulació és transversal i alhora longitudinal, amb passadissos tangents al pati principal. La distribució és un tant caòtica.

El programa d'habitacions és de caire mig, amb saló, cinc dormitoris i el menjador vora el pati/jardí. La ventilació s'efectua a través d'un pati central darrera l'escala de veïns i un pati/jardí lateral, al fons.

Exteriors:

Façana de tipus "B". Les obertures dels pisos presenten faixes emmaltirades, mentre que a la planta baixa no tenen cap emmarcament. Els panys de paret presenten franges horitzontals amb fris sobre les llindes dels balcons combinant elements vegetals, entre mansules, i rasetons. A la planta baixa els panys són tan estrets que esdevenen falsos pilars amb capitells d'inspiració dòrica i adovellament a les llindes. Les franges són dobles. Cal destacar la "dovella-clau" de la porta principal amb les inicials "J.C."

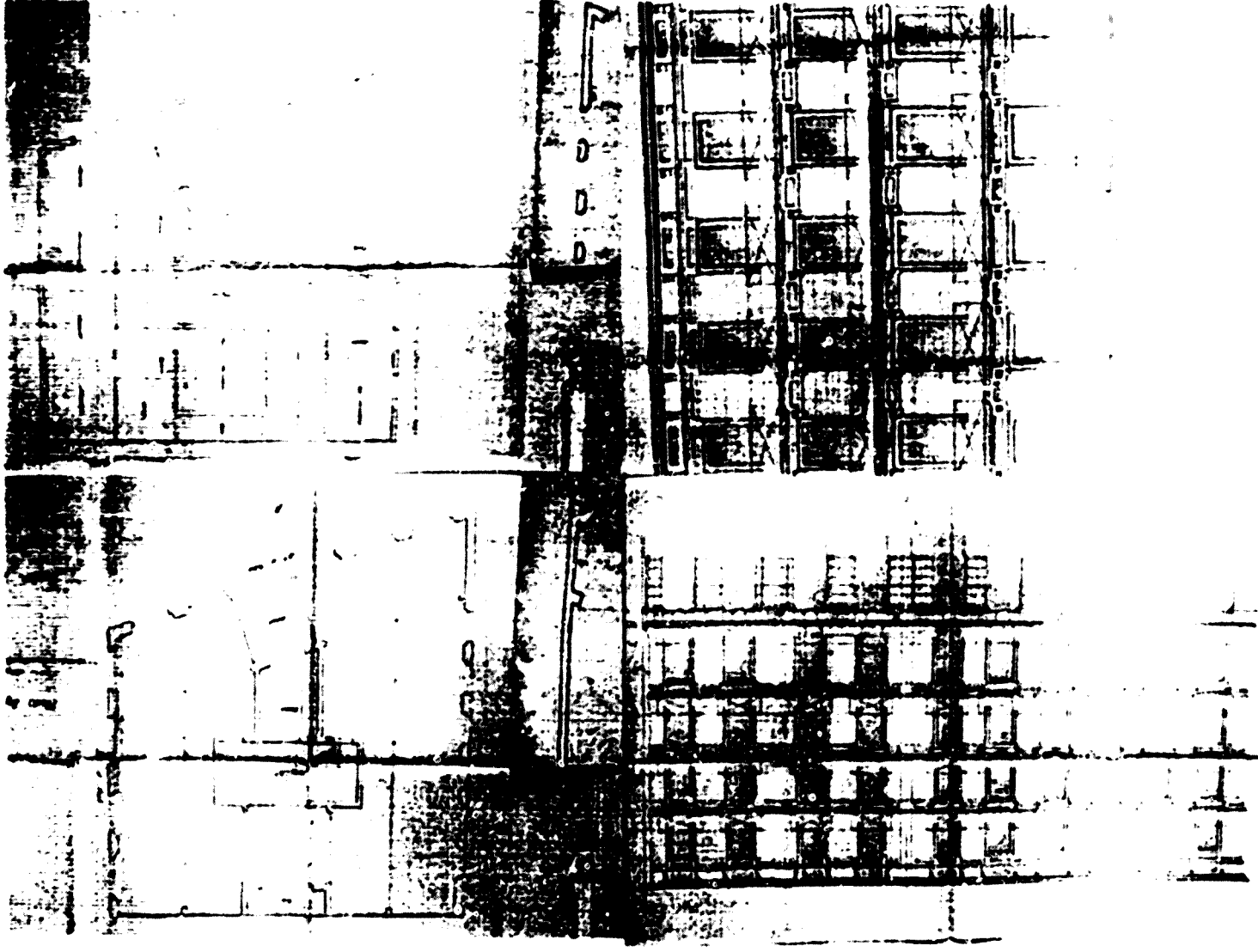
Alçades: Planta baixa: 5 m; Primer pis: 4 m; segon pis: 3,5 m; tercer pis: 3,25 m; quart pis: 3,25 m

Superfícies: Total: 525,11 m²; Edificada: 386,89 m²; Pati/Jardí: 138,22 m²

Reformes: No consten

Estat actual: Enderrocada

11 Il·lustracions: 1- Planta de la planta baixa; 2- planta dels pisos; 3- Alçat de la façana; 4- Detall de l'alçat de la façana.

Nº 20

Balmes, 8 (Balmes, 6)

Exps. núms. 1513 G i 1538

Juan Simón, Pedro Bailliovera (primera reforma); Ramón Biosca (segona reforma); José María Soler (tercera reforma)

Juan Simón Pujadas, Mestre d'obres; Ezequiel Porcel, Mestre d'obres (reformes) 22 Juny 1879 - 2 agost 1879 - (no consta)

Tipologia: Edifici plurifamiliar sense principal de planta baixa, entreteó i quatre pisos, entre mitgeres.

Interiors:

S'accedeix a l'escala de veïns per un vestíbul, descentrat de la façana que dona pas a l'escala, descentrada alhora respecte del vestíbul. A banda i banda hi ha dues botigues comunicades pel fons sense divisions internes.

Als pisos trobem dues vivendes simètriques, amb la circulació a través de passadissos rectes longitudinals. El programa és de caràcter mig, amb sala, una sala-alcova i un dormitori, i el menjador al fons. La ventilació s'efectua a través d'un pati central i dos celoberts laterals a la seva alçada, aïllats amb un altre celobert al fons que s'obre al pati/jardí.

Exteriors:

Façana de tipus "A", amb senzilles faixes, amples i llises, emmarcant les obertures i panys de parets llisos. Cal destacar la integració de les portes laterals de la planta baixa, allinades, amb les obertures de l'entresol, diferenciades ve les obertures centrals amb arc de mig punt embotellurat.

Alçades: Soterrani: 4 m. Planta baixa: 4,25 m. Entresol: 3 m. Primer pis: 3,75 m. Segon pis: 3,40 m. Tercer pis: 3,25 m. Quart pis: 2,75 m.

Superfícies: No consten

Reformes:

Al febrer de 1883 es demana permís per a construir uns "cuartos de Terrat". Al març de 1906 es demana permís per a "intar i revocar la façana". A l'abril de 1913 es demana permís per a "pinar" i revocar de nou la façana.

Estat actual: En acceptable estat de conservació

Fotos d'arxíu:

Fotografia d'espelmes a l'A.M.M., publicada per Garcia Espuche a El Cuadrat d'Or, Centre de la Barcelonina, Podolista Cat. 85

Il·lustracions: 1- Plano de situació; 2- Planta de la planta baixa; 3- Planta dels pisos; 3- Alçat de la façana

Observacions:

Per a poder construir l'edifici s'expedeix un permís especial de construcció ja que es treu davant de les vies del tren de Sarrià. A més s'imposa la condició que les obres s'acabir abans d'un any i 83, però no queda clar si això es compleix.

Nº 21
 Balears, 49 (Balears s/n)
 Exp. num.: 2278 C.P.
 Epifanio Robert
 Ferrico Soler Cetarneu, Mestre d'obres
 28 agost 1884 - 22 setembre 1884 (No consta)

Tipologia: Edifici qualificat com a "cas especial" destinat a tallers però amb aspecte exterior tractat com a edifici d'habitatges. Té planta baixa i tres pisos, es troba entre mitgeres.

Interiors:

S'accedeix per un vestíbul central amb porteria que mena a un pati allargat al qual s'obre a l'esquerra l'escala i a banda i banda els tallers. Als pisos també hi ha tallers que es comuniquen a través de galeries que voregen el pati central. La ventilació s'efectua a través d'aquest.

Exteriors:

Edifici amb façana de tipus "C", clarament protomodernista, dividida en tres cossos horitzontals i tres zones verticals. Cal destacar, quan a les obertures, les finestres geminades, sense emmarcaments, migpartides per pilars d'òrbs molt estilitzats, i la "galeria de solana" del darrer pis. Quan als panys, en sobresurten les lisenes que abarquen tota la façana, amb "capitells" imaginatius en forma de ventall i d'estrella i el gran nínxol central amb una figura femenina en cos rodó. El coronament combina "pinacles" amb formes bulboses i cresteria amb formes aventallades.

Alçades: Planta baixa: 5,25 m. Primer pis: 5 m. Segon pis: 4 m. Tercer pis: 3,25 m

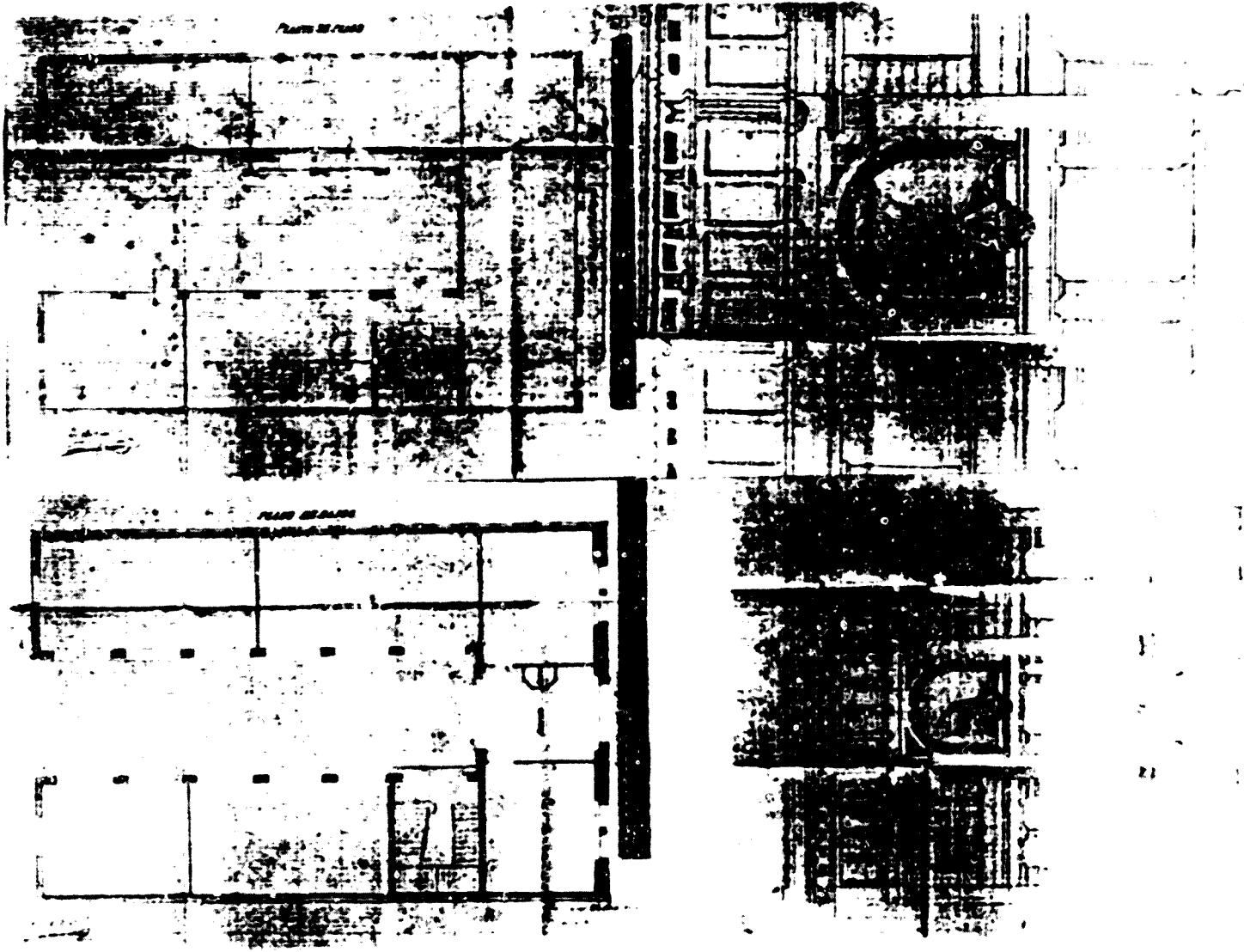
Superfícies: No consten

Reformes:

Al setembre de 1885 es demana permís per construir les voreres; el Juliol s'havia demanat la construcció i legal a l'espai del "jardí" i al dedicat a "tercer pis mansana".

Estat actual: Enderrucada

Il·lustracions: 1- Planta de la planta baixa; 2- Planta dels pisos; 3- Alçat de la façana; 4- Detall de l'alçat de la façana.

Nº 22
Baixes, 51 (Baixes, 33)
Exp. núm. 1337 bis
Narciso Pares y Bas
J. Reventós, Mestre d'obres
1 octubre 1882 - 9 Juny 1883 - (no consta)

Tipologia: Edifici plurifamiliar sense principal de planta baixa i quatre pisos, entre mitgeres.

Interiors:

S'accedeix pel vestíbul, allargat, que és al centre de la façana, seguint de l'escala de veïns. Les botigues ocupen els laterals i n'hi ha dues allargades fins al fons.

Als pisos trobem dues vivendes iguals. La circulació s'efectua per un passadís recte que va des del rebedor al jardí. Cap a la façana hi ha un petit passadís transversal. El programa d'habitacions és de tipus mig, amb sala, despatx, una sala-alcova i un dormitori. El menjador és al fons, tot i que hi ha una habitació molt gran, ampliació del passadís.

La ventilació es verifica per un pati central farrera de l'escala de veïns i dos celoberts laterals a la mateixa alçada.

Exteriors:

La façana de tipus "B" amb les obertures molt enriquides, sobretot al primer pis, on trobem faixes emulurades, amb grutesc, rematades per cartelles que suporten trencacaus amb cresteria. Els altres balcons presenten faixes més senzilles amb forma de frontó mixtilini amb decoració vegetal sobre les llindes. La porta principal s'emmarca amb dues grans pilastres amb fust decorat, rematades per cartelles; als països de paret, franges horitzontals diferencien el cos central dels dos laterals. Podem parlar de "ritmes decoratius".

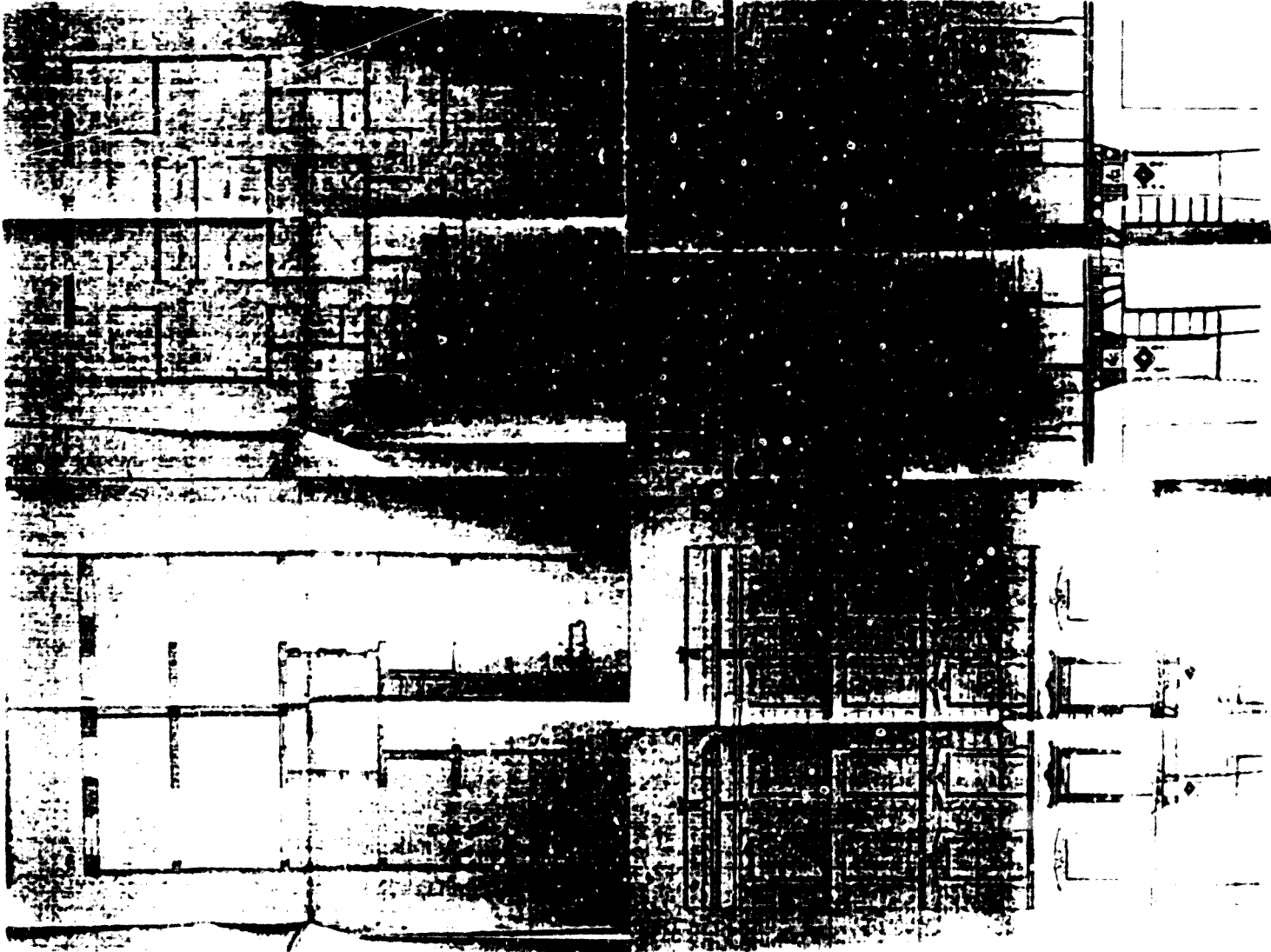
Alçades: Planta baixa: 4,25 m; Primer pis: 4 m; Segon pis: 4 m; Tercer pis: 3,5 m; Quart pis: 3,25 m

Superfícies: Total 459,000 m²; Edificada: 272,850 m²; Pati/Jardí: 186,150 m²

Reformes: No consten

Estat actual: En bon estat de conservació, però amb decoració simplificada.

Il·lustracions: 1- Planta de la planta baixa. 2- Planta dels pisos; 3- Alçat de la façana; 4- Detall de l'alçat de la façana.

Nº 23

Balmes, 53 (Balmes, 53)

Exp. núm. 1263

Vicente Soler, Teresa Soler, vídua de Sociats (reformes)

Jaime Clot y Trias, Mestre d'obres

9 agost 1882 - 16 setembre 1882 - (no consta)

Tipologia: Edifici plurifamiliar sense principal d'entresol i quatre pisos, entre altgores.

Interiors:

S'accedeix a través d'un vestíbul central que dona directament a l'escala de veïns, amb dues botigues a banda i banda. Darrera d'aquestes hi ha una galeria, un terrat a nivell d'entresol, i el pati/jardi. Hi ha un pou a cada pati lateral.

Als pisos hi ha dues vivendes iguals. La circulació s'efectua a través de un passadís recte. El programa d'habitacions és de caràcter mig, amb despatx, sala i sala, i una sala-alcoba. El menjador és al fons, amb galeria.

La ventilació s'efectua a través d'un pati central darrera de l'escala de veïns, i de dos coloberts laterals.

Exteriors:

Façana de tipus "B" amb faixes amples, emmotllurades, emmarcant els balcons, que connecten amb les mènsules d'aquests. Les portes de la planta baixa presenten pilastres amb motius geomètrics i cartelles interiors, les laterals, i emmotllurament i dovella clau amb inicials, la central. Als paus de paret hi ha franges horitzontals i senzill fris sobre les llindes. Cal destacar les falses finestres que conformen l'eix central d'obertures.

Alçades: Planta baixa: 4,25 m; Entresol 3,50 m; Primer pis: 3,75 m; Segon pis: 3,50 m; Tercer pis: 3,25 m; Quart pis: 2,65 m

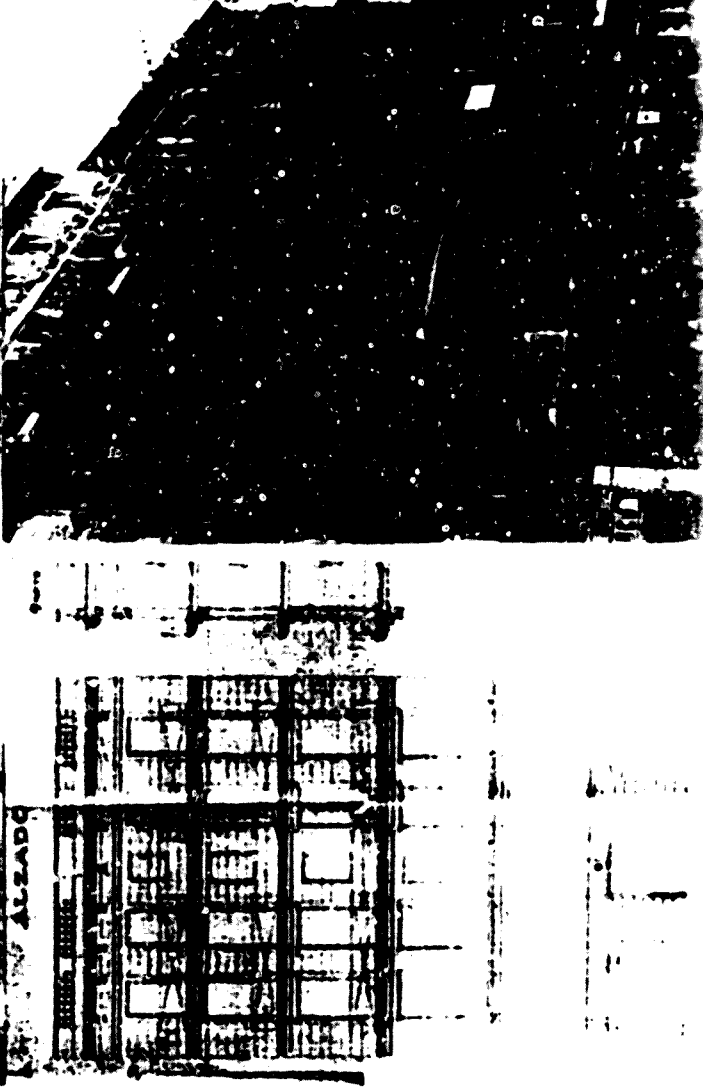
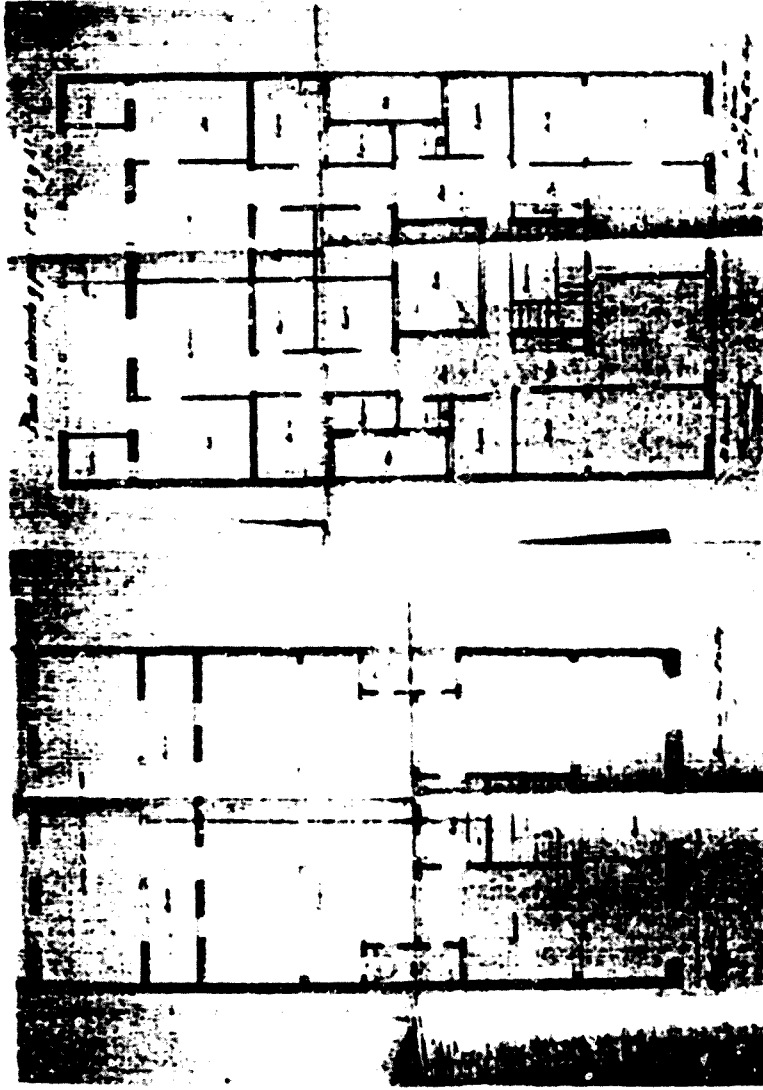
Superfícies: Total 466,83 m²; Edificada: 332,54 m²; Pati/jardi: 134,29 m²

Reformes:

Al novembre de 1908 es desitja construir un albenyal.

Estat actual: Presenta els baixos reformats, així com se li ha afegit una tribuna. I s'han eliminat les falses finestres. També se li ha afegit una remunta poc respectuosa.

Il·lustracions: 1- Planta de la planta baixa; 2- Planta dels pisos; 3- Alçat de la façana; 4- Estat actual

Nº 24

Balneari, 54 (Balneari, 84)

Exp. núm. C 335)

Marciso Pla; Jaime Agustí (per ordre d'Antonio Miquel) (reformes)
Antonio Torras y Rabassa, Arquitecte; Gerónimo Granell, Mestre d'obres.
20 agost de 1888 - 26 setembre 1888 (no consta)

Tipologia: Edifici plurifamiliar sense principal, entre mitgeres, d'entresol i quatre pisos

Interiors:

S'accedeix per un vestíbul central, molt curt, que dona pas directament a l'escala de veïns. Als costats hi ha botigues que no tenen cap compartimentació.

Als pisos trobem dues vivendes iguals, molt allargades amb la circulació resolta a través d'un passadís lateral recte arran de paret mitgera mentre que totes les habitacions se situen a la banda del mig. Aquestes constitueixen un programa de tipus mig, amb despatx, dos dormitoris i una sala-alcova. El menjador és al fons de tot, amb galeria.

La ventilació s'efectua a través d'un gran pati central molt ample i llarg.

Exteriors:

Facana de tipus "3" amb faixes llises emmarcant les obertures, foses amb el sòcol i amb "capitells" de formes geomètriques i vegetals estilitzats. Sobre les llindes petits frontons triangulars i/o semicirculars. Als panys de paret destaquen les franges horitzontals i frisos amb formes geomètriques sobre les llindes. A l'àrea de golfes trobem grans cartelles, alternant amb els espiralls i fris.

Alçades: Planta baixa: 4,25 m; Entresol i 1.º: 3,5 m; Segon pis: 3,5 m; Tercer pis: 3,25 m; Quart pis: 3 m

Superfícies: No consten

Reformes:

A l'octubre de 1900 es demana permís per reformar la façana i col·locar hi tribunes. Les reformes consisteixen bàsicament a convertir en tribunes els balcons dels extrems i a redecorar els centrals. Tant els centrals com les tribunes tenen formes sinuoses i molta decoració floral típicament modernista. La planta baixa és convertida en una única tribuna que la ocupa tota. Al 1904 es denuncia la construcció d'un cobert al jardí sense el corresponent permís que al 1.909 es legalitza.

Estat actual: En bon estat de conservació

Ref. Bib.:

Edifici referenciat al catàleg El Quàrter d'Or 150 cases a l'entorn de la Barceloneta modernista fitxa 22

Il·lustracions: 1- Planta dels pisos; 2- Alçat de la façana original; 3- Alçat de la façana reformada; 4- Vista actual.

Nº 25
Balears, 74 (Balears, 100)
Exp. num. E 1388
Jayme Piquet y Santacana; Antonio Mora y Borda, apoderat de Elisenda Damians
(construcció d'albanyal); Juan Truño, en nom de Buenaventura Artigas (reformes
generals)
Francisco Mariné, Arquitecte; Antonio Vila Palmeds, Arquitecte (reformes)
9 novembre de 1.882 - 6 desembre 1.882 - (no consta)

Tipologia: Coificti plurifamiliar sense principal d'entresol i quatre pisos,
entre altgeres.

Interiors:

S'accedeix per un vestíbul central al davant i amb l'escala de veïns
immediatament darrera. Als costats hi ha sengles magatzems. Als pisos trobem
dues vivendes iguals, amb circulació longitudinal quebrada, amb un passadís
que circula a la banda del davant vora el pati central, fins al menjador, i
a partir d'aquest, ho fa vora la mitgera.

El programa d'habitacions és de caràcter mig-reduit, sense salons, però
amb dues sales d'alcova i un dormitori. El menjador és de sala de pas i hi ha
galeria al fons. La ventilació s'efectua a través d'un únic pati central.

Exteriors:

Facana de tipus "A" amb simples fulces amples que enmarquen les
obertures. Els panys de paret són llisos.

Alçades: Planta baixa: 4,20 m; Entresol: 3 m. Primer pis: 3,75 m; Segon pis:
3,50 m; Tercer pis: 3,30 m; Quart pis: 3 m

Superfícies: Total 281,33 m². Edificada: 211,56 m². Pati/Jardi: 69,77 m²

Reformes:

A l'octubre de 1883 es denuncia la construcció d'entresols interiors.
Al febrer de 1903 es demana permís per a construir l'albanyal. Al maig de 1905
es demana permís per a fer reformes generals a l'edifici: construir "cuartos"
al terrat, i afegir una tribuna a la façana. Al mateix mes es denuncia la
cobriment de la superfície del jardí mentre que a l'agost també es denuncia la
construcció de tribunes.

Estat actual: Enderrocad.

Il·lustracions: 1- Planta de la planta baixa; 2- Planta dels pisos; 3- Alçat
de la façana; 4- Alçat de la tribuna.

Nº 26

Balmes, 76-78 (Balmes s/n, Valencia, 212)

Exp. num. 2853

Arturo Latorcada, Alberto Juan y Torner en nom de Maria de los Angeles Sala, Viuda de Saforcada (reforma); Jaime Agustí, en nom de Maria de los Angeles Sala, Viuda de Saforcada (albanya).

Emilio Mercader, Arquitecte, Alberto Juan y Torner, Arquitecte (reforma)
4 octubre 1886 - 18 novembre 1886 - (no consta)

Tipologia: Palau urbà, de planta baixa i dos pisos, envoltat de jardí, en lateral de mansana. La parcel·la és irregular però això no afecta la forma rectangular de l'edifici.

Interiors:

L'accés principal és per un gran vestíbul central que té a la banda esquerra l'escala principal i a la dreta l'escala de servei, passada la porteria. La resta de la planta baixa es dedica a dependències del servei, així com a dues petites vivendes d'aquest. Al primer pis hi ha la planta noble de l'edifici, a la qual s'accedeix per l'escala principal, que dona el rebedor, o per la de servei situada a prop de la cuina.

La circulació és de caràcter circular a través d'una galeria al voltant del pati central, a la qual donen totes les habitacions. Ens trobem amb un gran programa d'habitacions, zonificat per plantes a la baixa se situen les de servei amb les cotxes i quadres, així com safarejos, mentre que al primer pis tenim la resta amb un gran saló, una sala de confiança, cinc dormitoris, amb tocador, i una habitació per al servei.

La ventilació s'efectua a través de les obertures a les quatre façanes i a través del gran pati central.

Exteriors:

Façana molt lligada encara als models de caràcter "neoclàssic" de la primera etapa, destacant-ne la sobrietat decorativa i l'equilibri entre buits i plens. L'ornamentació es concentra a les obertures centrals, emmarcades per pilastre i motllures i coronada la central del primer pis per trencaaiques en forma de frontó triangular amb anàfises. La resta d'obertures presenten senzilles faixes emmotllurades i els panys de paret franges horitzontals. A la zona de golfes destaca el fris amb grecus, així com cal esmentar el coronament amb balustrada clàssica rematada amb gerres.

Alçades: Planta baixa: 4,5 m; Primer pis: 4,5 m; Segon pis: 3 m

Superfícies: Total 1399,32 m²; Edificada: 420 m²; Jardí: 941,32 m²

Reformes:

Al març de 1907 es demana permís per a construir una "ascale especial" per al pis segon i uns departaments de servei al terrat, obres que s'iniciaran abans d'obtenir el permís. Al 1911 es demana permís per a construir l'albanya.

Estat actual: Enderrada

Il·lustracions: 1-Planta de la planta baixa; 2- Planta de primer pis; 3- Alçat de la façana; 4- Detall de l'alçat de la façana.

XI.3. Catalunya, Plaça de (Zona de Contacte)

Nº 27

Catalunya, plaça de, 2 (Baixia Cataluña, 3)

Exp. núm. 470

Manuel Pujó y Carst

José Fontseré, Mestre d'obres

27 setembre 1880 i 7 novembre 1880 (no consta)

Tipologia: Edifici plurifamiliar sense *frimicipl* d'entresol i quatre pisos, entre mitgeres.

Interiors:

S'accedeix per un espai central dedicat a vestíbul i escala de veïns, flanquejat per dos de laterals dedicats a magatzems. Als pisos presenta dues vivendes iguals, amb circulació a través d'un passadís recte, molt ample, i del menjador que fa de distribuïdor per a l'àrea del fons.

El programa és de caràcter mig, amb dos salons, després, dues sales-alruva, el menjador, fent de sala distribuïdor, i una galeria al fons.

La ventilació es verifica a través d'un pati central, darrera de l'escala de veïns, i dos laterals a la mateixa alçada.

Exteriors:

façana de tipus "B", amb obertures emarcades per faixa emmotllurada. Als panys de paret destaca el fals encarcavat de l'entresol, i els frisos sobre les llandes dels balcons, entre mènsules. També cal citar la gran porta d'accés d'arc de mig punt, emmarcada amb una faixa emmotllurada amb roses, que abarca la planta baixa i l'entresol.

Alçades: Planta baixa: 4,5 m; Entresol: 3 m; Primer pis: 3,5 m, Segon pis: 3,4 m; Tercer pis: 3,3 m; Quart pis: 2,5 m; Golfes: 1 m

Superfícies: No consten

Reformes: No consten

Estat actual: Edifici buit a punt de ser enderrocat

Fotos d'arxiu: foto a l'I.M.H. i postals, tot publicat per Garcia Espuche a El Cuadril d'Or. Centre de la Barcelona Modernista cats. 95, 150, 151 i 153, respectivament

Il·lustracions: 1- Planta de la planta baixa; 2- planta dels pisos; 3- Alçat de la façana; 4- Estat actual.

Nº 28
Catalunya, plaça de. 3 (Realia Cataluña, 5)
Exp. núm. 1830 C
Isidoro Bosch
Leandro Serrallach y Mas, Mestre d'obres
3 maig 1867 - 13 Juliol 1867 - 5 març 1868 (oficinos)

Tipologia: Edifici plurifamiliar sense principal de planta baixa i quatre pisos, entre mitgeres.

Interiors:

S'accedeix per un vestíbul central al fons del qual hi ha l'escala de veïns. A banda i banda hi ha dues vivendes simètriques similars a les dues dels pisos.

La circulació es realitza a través d'un gran rebedor distribuïdor, complementat per un curt tram de passadís i el menjador que també fa de distribuïdor. El programa d'habitacions és de caràcter mig, amb saló, sala de família, despatx, un "gabinete", dos "cuartos-alcoba".

Exteriors:

D'aquesta façana cal destacar la divisió en tres cossos horitzontals, amb un de central i dos de laterals, diferenciat pel tractament dels panys de paret, amb franges al mig, i llis als extrems. Les obertures s'emmarquen amb senzilles faixes, rotallades per dins, coronades per trencaaiques en forma d'arc conopial molt estilitzat, units entre si al cos central.

Alçades: Planta baixa: 4,15 m; Primer pis: 4 m; Segon pis: 3,6 m; Tercer pis: 3,5 m; Quart pis: 3,3 m; Golfes: 1,25 m.

Superfícies: Total: 4.025 m²; Edificada: 1.982,8 m²; Pati/jardí: 1.375,4 m²

Reformes:

A l'agost de 1958 es denuncia que s'està construint una galeria que no conlleva als plans aprovats.

Estat actual: edifici buit, a punt de ser enderrocat.

Fotos d'arxiu:

Foto a l'1. M. H. i postals, publicat per Garcia Espuche a El Cuadrat d'Or. Centre de la Barcelona modernista cats. 95, 150 i 153.

Il·lustracions: 1- Planta de la Planta baixa; 2- Planta dels pisos; 3- Alçat de la façana; 4- Estat actual

Observacions: Com l'edifici es trobava a la vora de la via del tren de Sarrià va caldre demanar permís a la Divisió de Ferrocarrils del Cuerpo Nacional de Ingenieros.

Nº 29
Catalunya, plaça de, 5 (Rambla Catalunya s/n)
Exp. num. 1497

Juan Miró
Ramón Ribera, Mestre d'obres
29 Gener 1883. No es concedeix el permís (vegeu observacions)

Tipologia: Edifici plurifamiliar sense principal de planta baixa i quatre pisos, entre mitgeres, en un xamfrà.

Interiors:

S'accedeix per un espai central de la façana del xamfrà dedicat a vestibul i escala de veïns. La resta es dedica a botigues i magatzems.

Als pisos trobem dues vivendes molt desiguals, amb distribució poc clara amb les habitacions principals arreglerades a la façana. La circulació es verifica a través de diversos passadissos rectes, transversals i longitudinals que les comuniquen entre si i amb l'interior.

Tot i que no consten els noms de les habitacions, el programa sembla prou complet donat l'alt nombre d'aquestes. La ventilació es produeix a través de dos patis més o menys centrals, un davant l'escala de veïns, i l'altre darrera, de forma triangular, i de dos celoberts a les mitgeres.

Exteriors:

façana de tipus "C", estructurada per lisenes que separen les tres parts de la façana (xamfrà i dos "averals"). Les obertures s'emarken per faixes llises i amples, i les centrals dels pisos baixos es coronen amb trencadisses en forma de frontó triangular. Els panys de paret són llisos, excepte vora les lisenes i la planta baixa, on hi ha franges horitzontals, amb la presència d'una petita cornisa sobre les llindes de les obertures, que serveix de base a les menules. A dalt de tot, destaca un frontó semicircular, coronant l'eix central de la façana. Hi ha un cert "ritme decoratiu".

Alçades: Planta baixa: 4,6 m. Primer pis: 4,6 m; Segon pis: 4 m. Tercer pis: 3,6 m. Quart pis: 3,35 m. Golfes: 1 m; Coronament: 1 m.

Superfícies: No consten

El·lustracions: 1- Planoj de situació; 2- Planta de la planta baixa; 3- Planta dels pisos; 4- Alçat de la façana

Observacions:

No es concedeix el permís perquè a través del solar on es volia construir la casa passava l'antic Camí de Ronda de les muralles que encara seguia sent utilitzat, car l'estació del Ferrocarril de Martorell ocupava l'espai de la projectada Ronda Universitat que havia de substituir el citat camí. Així s'obta per esperar a que se solucioni aquest problema abans de permetre edificar en aquest solar.

Nº 30

Catalunya, Plaça de 9 / Catalunya, Cambià de 2 (Rambla Catalunya 26)
Exp. núm. 566 D

Narciso F. la

Francisco de Paula del Villar. Arquitecte

8 març 1875 - 26 abril 1875 (Primer projecte)

28 juny 1875 - 1 setembre 1875 (no consta) (projecte definitiu)

Tipologia: Edifici plurifamiliar sense principal de planta baixa i tres pisos, entre mitgeres, en un xamfrà. Al primer projecte hi ha un petit jardí davant de la façana de Plaça Catalunya, que desapareix en el segon. L'annexa en el primer projecte són dos edificis separats, mentre que en el definitiu n'és de un amb dos accessos.

Interiors:

En el primer projecte hi ha un accés pel centre del xamfrà i un altre per la façana de Plaça Catalunya, mentre que en el segon els dos s'ajunten i xamfrà. L'estructura és sempre la mateixa, vestíbul, seguit d'escala de veïns i la resta de l'espai de la planta baixa es dedica a magatzems a la zona propera al xamfrà i vivendes a la de Plaça Catalunya, en el primer projecte, i a magatzems en el definitiu.

Als pisos trobem, al primer projecte, dues vivendes per edifici semblants a entre sí. A la realització definitiva hi ha només dues grans vivendes semblants, una per accés.

En el primer projecte la circulació és bàsicament transversal i segueix la línia de la façana, combinant rebedors distribuïtors i enfilades i algun tram de passadís. En el segon, el passadís recte, auxillià, d'enfilades, però el protagonisme

El programa d'habitacions en el primer projecte és de caràcter més reduït, amb una sala i dos dormitoris, mentre que en el projecte definitiu hi ha de tipus mitjà gran, amb quatre dormitoris, un amb vestidor, dues sales a Cove, sala, sala de piano, despatx, i galeria.

La ventilació es verifica en el primer projecte a través de dos calons un darrera l'escala de veïns del xamfrà i l'altra a la mitgera que separa els dos edificis. Al segon projecte es realitza pel gran pati comu carrera i les dues escales de veïns, i un celobert a l'arc de xamfrà. En els dos casos hi ha alguns façanes devantera i posterior asseguren una bona ventilació.

Exteriors:

No varien gaire d'un projecte a l'altre, en general trobem la decoració agrupada a l'entorn de les obertures, que presenten faixes emmotllurades, en forma d'arcs conicals sobre les llindes. Als panys de parat només presenten franges a la planta baixa, mentre que als pisos hi veiem frisos amb elements estrellats sobre les llindes, entre les mansules. Destaquen dues tribunes de ferro al primer pis, molt geomètriques, i els cartells enmarcant els espiralls, i la miranda.

Alçades: (no varien) Planta baixa: 5 m. Primer pis: 4,35 m. Segon pis: 4 m. Tercer pis: 3,75 m. Golfes: 1,8 m. Coronament: 1 m.

Superfícies: (primer projecte) Total: 1.018 m². Edificable: 770 m². Pati/Jardí: 340,80 m²; (projecte definitiu) Edificada: 680,52 m²; pati: parc: 308,48 m².

Reformes: No consten.

Estat actual: Enderrocada

Ref. bib.:

Garcia Espuche, A... El Cuadrat d'Or. Centre de la Barcelona modernista, 4 més de les fotos publicades, al cat. 153 s'especifica que aquest edifici fou enderrocat al 1919 per a construir la Casa Pich i Pon al seu lloc.

Fotos d'arxiu:

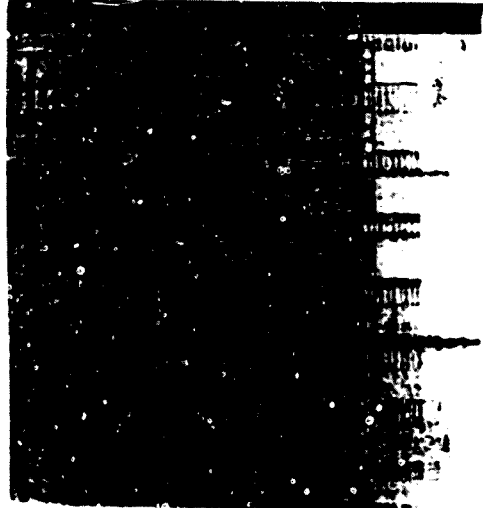
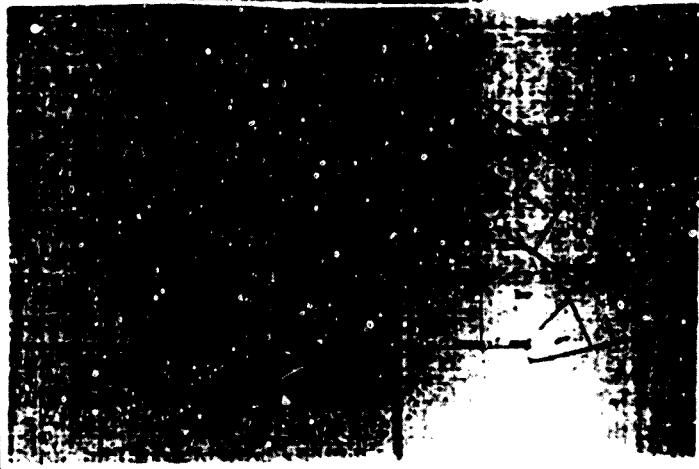
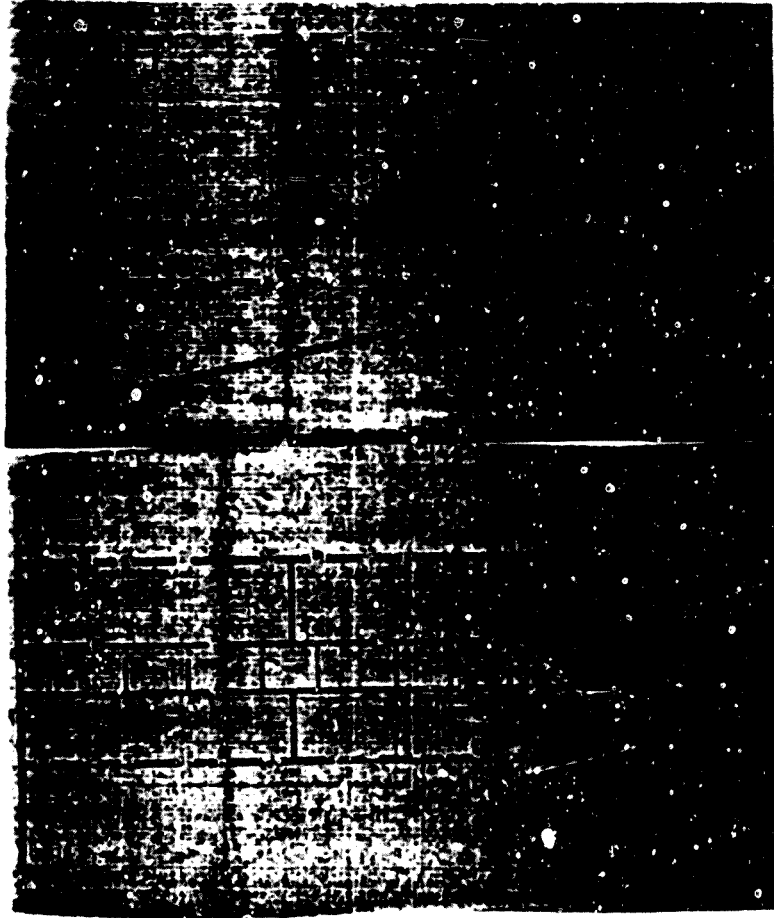
Postal anònima, postal editada per Andrés Fabert, postal de L. Roisin, postal editada per Angei Iodirà Viazo, i dues fotografies a l'A.M.N., tot publicat per Garcia Espuche a El Cuadrat d'Or. Centre de la Barcelona modernista, Cats. 147, 149, 150, 161, 162 i 165, respectivament.

Fotografia a L'Esquella de la Torratxa, num. 947, 5 de març de 1897, publicada també per Garcia Espuche a El Cuadrat d'Or. Centre de la Barcelona modernista, Cat. 100

Il·lustracions: 1- Planta de pisos del primer projecte; 2- Planta de la planta baixa del segon projecte, 3- Planta de pisos del segon projecte; 4- Alça de la façana del segon projecte.

Observacions:

En el moment de concedir el permís s'adverteix que aviat hi haurà les obres de "destintde" de la Riera de n Mallia i que no podrà quedar-se si aquestes li afecten, apart que es recorda al propietari l'obligació d'obrir el tram corresponent de la Ronda.

Nº 31

Catalunya, plaça de 12 (Paseo de Gracia, 12, sola: A, manzana 42)
Esp. num. 1636 C

Miquei Buseda

Gerónimo Granel y Barrera, Mestre d'obres

22 maig 1863 - 17 juny 1865 (Primer projecte)

Marc 1866 (segon projecte, no aprovat)

Abril 1866 - 21 abril 1866 (tercer projecte) (veure Reformes.)

Tipologia: Edifici plurifamiliar de planta baixa i tres pisos, en un xamfrà, entre mitgeres. En el primer projecte, que ens ha arribat ja corregit, té principi amb accés directe; en el segon no té principi; i es dedica el soterrani a activitats ludiques; i en el tercer es torna a variar la distribució dels pisos. Els canvis afecten principalment l'estructura interna, mentre que la façana no varia apenes (es retroquen les alçades dels pisos).

Interiors:

En el primer projecte trobem un gran vestíbul central al centre de la façana, a banda i banda del qual hi ha les escales que condueixen als pisos superiors i a les vivendes de la planta baixa; mentre que al fons hi ha un pati amb la gran escalinata que condueix al principal. La resta de l'espai de la planta baixa es dedica, a més de les dues vivendes ja citades, similars a les dels pisos, a dependències de servei de la vivenda del principal.

Al principal trobem una única gran vivenda en forma de "L" reseguint la façana. La circulació s'efectua a través d'una ampla galeria-passadís que es troba darrera de les habitacions, i s'avalua a través d'enfilades. El programa és de caràcter grandios, amb tres dormitoris, despatx poligonal, gran sala, amb avant-sala, sala de amanixa, i sala de labor, a més de la cotxera i les cavallerisses de la planta baixa. A més disposa d'un ampli terrat, car no s'ocupa tot l'espai edificat de la planta baixa, que té serveix de jardí.

Als pisos se situen dues vivendes semblants amb un mateix esquema circulatori, i un programa de caràcter mig.

La ventilació es produeix a través de les obertures de les dues façanes, atès que la part interna romés es construïda a nivell de planta baixa.

En el segon projecte se segueix arribant pel mateix vestíbul, més petit, amb una escala a l'esquerra que dona accés a tots els pisos, i una gran escalinata a la dreta, al fons, que baixa fins al soterrani, on se situa un restaurant amb asseps menjadors i sales de billar. L'espai restant de la planta baixa es dedica exclusivament a botigues i magatzems. Als pisos, que ocupen menys espai que la planta baixa, elimina hi un cos sencer d'edificació a la banda de la Ronda Sant Pere, seguint trobant dues vivendes, molt diferents l'una de l'altra, amb circulació més complicada combinant trams de passadís, enfilades i habitacions distribuïdors. El programa segueix sent de caràcter mig, afegint unes galeries.

La ventilació es verifica a través d'un gran pati interior.

En el tercer projecte trobem una única vivenda per pis, amb estructura circular amb un passadís al voltant del pati central, i programa d'habitacions de caràcter mig. El sistema de ventilació no varia.

Externes:

Facana estructurada en set cossos horitzontals, separats per lisenens, dos d'ells de forma poligonal als extrems del xamfrà. El tractament de les obertures varia segons el cos, podent ser enmarcades o bé per faixes enmarallurades amb la llinda en forma de frontó semicircular, o bé per pilastres embotillurades amb capitel i propil·corinti. Totes elles, tan balconcs, com balconcs-finestra, presenten sengles baranes de pedra calada. Els panys de paret presenten franges horitzontals en alguns cossos, ajudant a diferenciar los. Cal destacar la zona de coronament amb un gran frontó sobre el cos central del xamfrà, amb el timpà calat, i antelesies, i el terrat a dotze vessants dels cossos poligonals, també rematats per petits frontons.

Alçades: (primer i segon projecte) Planta baixa: 6 m; Primer pis: 4,5 m; Segon pis: 4 m; Tercer pis: 2,75 m; Golpes: 1 m; Coronament: (frontó) 2 m; (teulada cossos poligonals) 3,5 m

Les alçades del tercer projecte no consten

Superfícies: (Primer i tercer projectes) Total: 3.989,6 m²; Edificada: 1.904,8 m²; Pati/Jardí: 1.984,8 m². Les del segon projecte no consten.

Reformes:

Al 14 de setembre de 1865 es denuncia que les façanes que es construïssen no seguïssen els plans aprovats per l'Ajuntament. S'embarquen les obres. Al febrer de 1866 es demana permís per al segon projecte que es denega perquè construïa més superfície de la permesa i la façana és massa alta. Al març es retaquen aquests plans i es torna a demanar permís, que és denegat. A l'abril es presenta el tercer projecte, reformant la planta dels pisos i adequant l'alçada i la superfície a la del primer projecte. Al dia 21 se li dona permís.

Al 30 d'abril de 1866 es demana permís per a posar uns entresols a la nau de la Ronda. Al juliol es demana permís per a construir una barana amb decoració calada al coronament (el Governador de la Província ho havia permès, donades les demandes dels propietaris) i se li concedeix. A l'agost es demana permís per construir el cos que s'havia eliminat de la façana de Ronda, perquè es considerava que aquell buit no era estètic. No hi ha contestació. Al gener de 1867 es dona permís per fer unes galeries.

Estat actual: Enderrocada

Ref. Bib.:

Edifici citat per H. Bassegoda a "La urbanización y los edificios del Paseo de Gracia" (pag 152), i per A. Del Castillo a "La Puerta del Ángel" a la Plaza Lesseps (pag 436). Aquest darrer autor l'ha citat, erròniament, com a una de les primeres obres de Gustavino.

Fotos d'arxiu:

Fotografia publicada per Garcia Espeuche, a "El Cuadrat d'Or", Centre de la Barceloneta Moderna, Cat. 153. Segons aquest autor l'edifici fou enderrocat el 1912 per a edificar la casa Vicens Ferrer.

Il·lustracions: 1. Planta de la planta baixa; 2. Planta del Principal; 3. Planta dels pisos; 4. Alçat de la façana (primer projecte); 5. Planta del soterrani; 6. Planta de la planta baixa; 7. Planta dels pisos; 8. Alçat de la façana (segon projecte)

Nº 32
Catalunya, Plaça de 13 (Eixeo de Gràcia, 10, Manzana 29 p.º 30)
Eixp. núms. 933 esp. i 1633
Josep Jaumeandreu
Pablo Martorell, Mestre d'obres
27 agost 1864 4 novembre 1864 (primer projecte)
17 març 1865 4 abril 1865 (no consta) (segon projecte)

Tipologia: Edifici plurifamiliar sense principal amb primer pis superposats de planta baixa i quatre pisos, entre mitgers. Hi ha dos projectes, en el definitiu comos varia l'estructura interna de les vivendes per ajustar la superfície edificable (veureu observacions)

Interiors:

S'accedeix per un espai central dedicat a vestíbul, continuat per l'escala de veïns, descentrada. A banda i banda hi ha botiques, i al fons un ampli magatzem amb columnes.

Als pisos trobem una única vivenda disposant les habitacions al voltant d'un gran pati interior. La circulació s'efectua a través d'una galeria que envolta el pati per dos costats, auxiliada de petits trams de passadís enfilades en els altres dos. El programa d'habitacions es de caracter microgan, amb tres dormitoris grans, un amb guarda roba; dues sales alcova, una amb tocador, un gran saló, despata, sala de labor i menjador al fons, i una galeria.

En el segon projecte el pati esdevé més gran menjant-se l'espai destinat a les habitacions que l'envoltaven, de manera que nomes en trobem davant darrera, mentre que als costats hi ha una ampla galeria que les comunica auxiliada per enfilades als dos extrems. El programa es redueix i passa a tenir un caracter microgan amb dos dormitoris, dues alcoves, un gran saló, menjador al fons amb galeria.

En tots dos casos la ventilació es resol pel gran pati central.

Exteriors:

façana senzilla, enmarcada per lisenes encaixades. L'ornamentació es concentra a les obertures, enmarcades per faixes llises, amb plafons decoratius, de cairre vegetal, sobre algunes llindes, entre les menules. Els panys de paret son llisos excepte a la planta baixa on trobem franges horitzontals. Destaca la tribuna del primer pis, de ferro, amb barana de balustres i decoració vegetal.

Alçades: No consten

Superfícies: No consten

Reformes: No consten

Estat actual: Enderrocada

Ref. bib.:

[Edifici citat per B. Bassegoda a "La urbanización y los edificios del Paseo de Gracia" (pag.152) i per A. Del Castillo a "De la Puerta del Ángel a la Plaza Lesseps" (pag.435). Aquest darrer autor ens informa que fou enderrocada per aïenar el l'Hotel Victoria (ara també enderrocat).

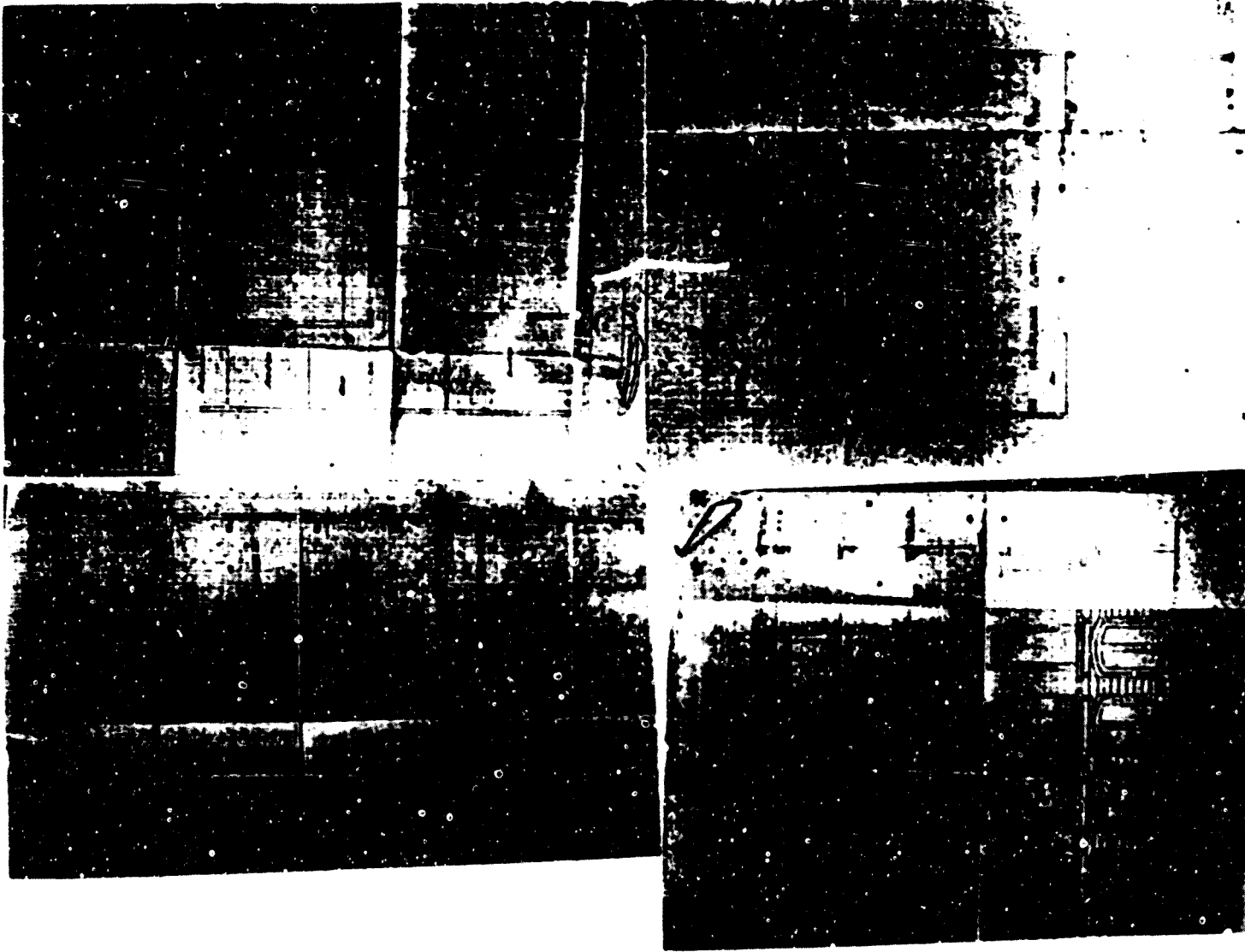
Fotos d'arxiu:

Pustals anònims, publicades per Garcia Espicche a El Cuadrat d'Or, Centre de la Barcelona Modernista, Cat.147, 149, 150. Aquest autor ens aclareix que la l'enderroc fou el 1912.

Il·lustracions: 1- Planta de la planta baixa 2- Planta dels pisos; 3- Alçat de la façana; 4- Planta dels pisos (segon projecte)

Observacions:

Al gener de 1865 es denuncia la construcció de més espai del que s'havia permès en el primer projecte. Es decreta embargament de les obres, que queden paralitzades a l'alçada del segon pis. Això provoca la preteració de molts recursos del propietari i d'altres propietaris que desamen que s'adopti a Barcelona la mateixa llei d'Eixample que a Madrid, més lliberal i menys restrictiva. Al març es presenten nous plans, per poder continuar les obres. Són aprovats. Al desembre de 1865 es torna a denunciar que construeix més superfície del compte, ordenant-se l'enderroc, que no s'heu a terme.

nº 33

Catalunya, plaça de. 14 (Paseo de Gracia, 8, solar G, manzana 42)
F.º. Num. F.º. 7596

Ignacio Girona, Juan Girona, en nom dels hereus d'Ignacio Girona (reforma dels baixos)
Felipe Uhach, Mestre d'obres, Pedro Bassegoda, Mestre d'obres (reforma dels baixos)
26 setembre 1862 7 abril 1863 (no consta)

Tipologia: Edifici plurifamiliar amb principal amb accés directe, amb aspecte de palau, de planta baixa i dos pisos, entre mitgeres, en lateral de mansana.

Interiors:

S'accedeix per un gran vestíbul amb una escala a l'esquerra, que dona a una vivenda i una més gran, a la dreta, que dona pas a una vivenda i es, a l'altre, escala de veïns. Al costat d'aquesta escala hi ha la porteria. Després ve un gran pati al fons del qual hi ha una escalinata a la imperial que dona accés directe al principal.

La resta de l'espai de la planta baixa es dedica a tres vivendes, dues potser per als cotxers i porters, i la més gran, amb programa de tipus mig, per al lloguer, i dependències de servei, així com magatzems i una sala de ballar. Diverses escales secundàries comuniquen aquests espais amb el pis principal.

Al pis principal trobem una única gran vivenda amb distribució i circulació caòtiques, combinant diversos tipus de passadís recte, transversals i biselats, amb colònies i sales de pas. Naturalment trobem un gran programa d'habitacions, amb condició de vertical a la planta baixa on trobem les colònies i cavallers, amb l'àrea d'arnesos, al principal tenim un enorme rebedor, set dormitoris amb annexos, un "boudoir", dos salons, tres sales, un estudi, un oratori amb capella, sala per als criats, salerjos i jardí d'hivern en un terrat, a més de diverses avant sales, i el menjador al fons.

No podem saber com serien els altres pisos, perquè no hem trobat els plans. La ventilació s'efectuava a través del gran pati central.

Lateralitat:

Esana de caire palauenc, molt sobria. Es distingeix un cos central llarg, flanquejat per dues torres una mica més altes.

Les obertures són senzilles, emmarcades per faires llises emmotllurades. Destaquen les de les torres, quadrades, amb arc de mig punt, amb trencaïques al seu punt. Els panys de parat són adovellats a la planta baixa, i amb franges horitzontals als pisos. Les golfes presenten seguit de mènsules, i el coronament té balustrada clàssica.

Alçades: Planta baixa 5,02 m, Primer pis: 5,54 m, Segon pis: 4,20 m

Superfícies Total: 8.211 m², Edificada: 4.100 m²

Reformes:

A l'agost de 1864 es demana permís per col·locar una tribuna de ferro, molt senzilla, al balcó central. Al febrer s'havia denunciat que els cossos laterals eren massa alts, i que entre el primer i el segon pis s'havia construït un altre pis sense permís municipal. Es decreta l'enderroc. El propietari es defensa en un escrit, dient que aquest pis no es per a viure-hi però no es retira la sanció. Al juliol de 1899 es demana permís per convertir la planta baixa en locals comercials, enderrocant les vivendes, canviant la façana i l'escala, a més de cobrir part de jardí. A l'octubre es denuncia la construcció de "cuartos" i s'afereix al terrat.

Estat actual: Enderrocada

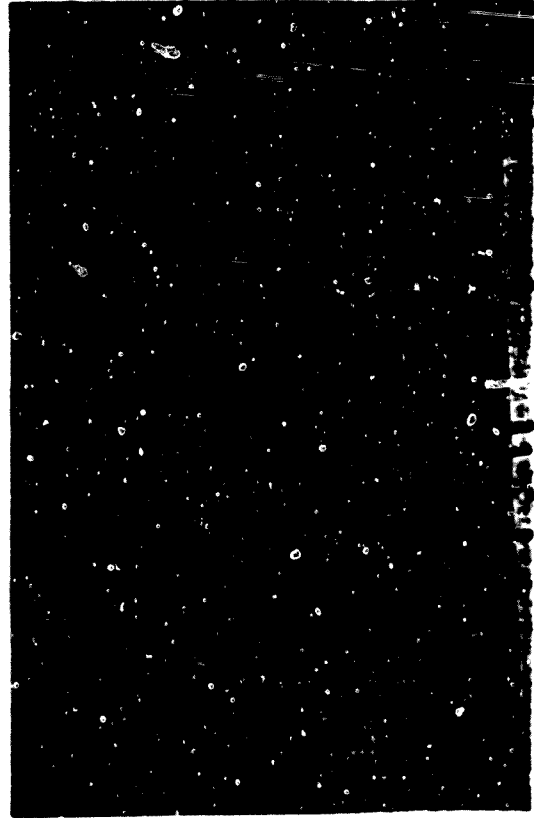
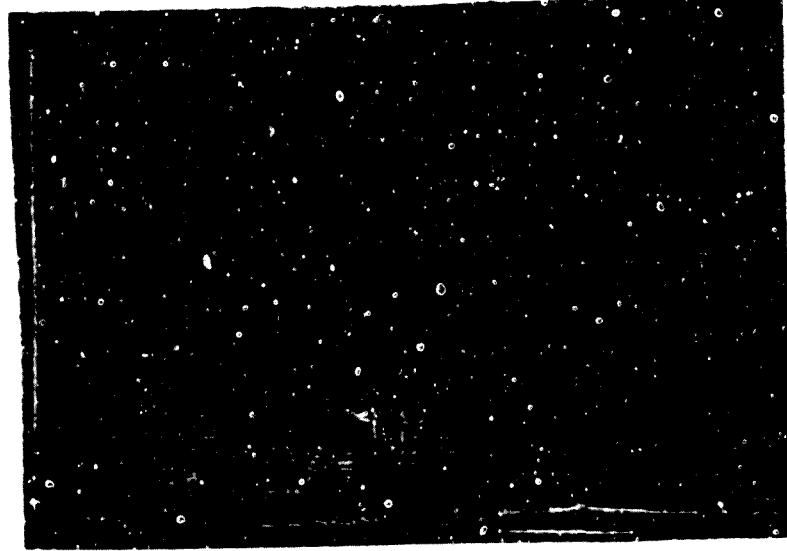
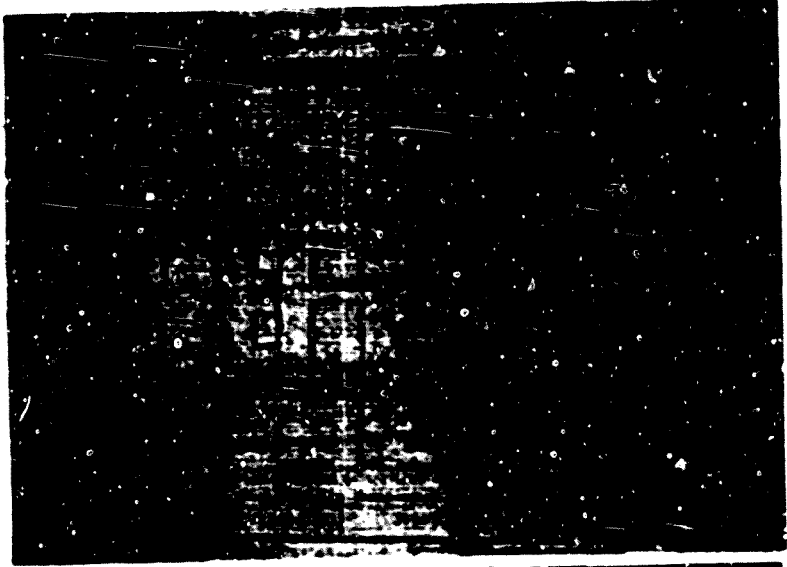
Ref. Bib.:

(Edifici citat per B. Bassegoda a "La urbanización y los edificios del Paseo de Gracia" (pag 152) i per A. Del Castillo a De la Puerta de l'Àngel a la Plaza Lesseps (pag 436)

Fotos d'arxiu:

Postals, publicades per Garcia (spuche a El Duozzal d'or. Centre de la Barcelona modernista, Cat. 147, 148, 150, 152, 153, 170.

Il·lustracions: 1: Planta de la planta baixa; 2: Planta de la tribuna; 3: Alçat de la façana; 4: Alçat de la tribuna.

Nº 34

Catalunya, plaça de. 15 (Paseo de Gracia, 5)

Exp. núm. 1741 C

Clemente Bonsores

Pablo Martorell, Mestre d'obres

21 abril 1866 (primer projecte) - 18 maig 1866 (segon projecte) - Juliol-Agost

1866 (tercer projecte, aprovat al 8 agost 1866) - 8 octubre (quart projecte

i definitiu, aprovat al desembre)

Tipologia: Edifici plurifamiliar amb principal amb accés directe (excepte al quart projecte) de planta baixa i tres pisos, entre mitgeres, en lateral de mansana, que té molts problemes a l'hora d'obtenir el permís (vegeu observacions)

Interiors:

S'accedeix per un gran vestíbul al que s'obren dues escales, la de l'esquerra per a una vivenda de la planta baixa i els veïns, i la de la dreta per a l'altra vivenda. Al fons hi ha un gran pati amb l'escalinata del principal. A banda i banda hi ha les dues vivendes citades, de programa mig-reduit, i al fons dependències de servei veï principal. D'aquesta planta nous es presenta un projecte.

El pis principal del primer i segon projectes tenen forma de "U", amb galeries que envolten el pati central, a més d'enfilades i alguna sala de pas. La diferència radica en la presència en el primer, de dues galeries més que tanquen i creuen la "U": el programa és de caràcter gran, amb estances de servei a la planta baixa, colera, quadra i arnesos. A la zona noble tenia dues sales-alcova i dormitori amb tocador; un gran saló, despatx, e més de diverses avant sales, i el menjador al fons.

Les vivendes dels altres pisos són iguals. La ventilació es verifica a través del gran pati central.

Al tercer projecte el principal (i els altres pisos) es redueix molt, adopta una forma de "H" tombada amb habitacions als dos extrems i dos passadissos i un enorme pati al braç central. La circulació es verifica a través d'aquests i enfilades als extrems. El programa és retalla, amb nimes tres dormitoris, sense annexes, i tres sales, a més de les dependències de les baixos. La ventilació s'efectua tan pel pati central com pels patis laterals.

El quart projecte representa l'afegit d'habitacions als dos passadissos del braç central, de manera que l'esquema circulatori és el mateix, augmentant el programa. Aquí tenim dues vivendes als pisos, comunicades també per passadissos rectes vora el pati central i enfilades als extrems, amb un programa de tipus mig. La ventilació segueix efectuant-se pel pati central i pels laterals, ara disminuïts.

Exteriors:

La façana no varia en cap dels projectes. S'estructura en un ample cos central i dos estrets laterals separats per lisenies amb carreus dentellats. Les obertures, amb arc rebaixat, s'emmarquen amb pilastres rematats per capitells propers al corinti, que connecten amb les mènsules del balcó superior. Els panys de paret s'enriqueixen amb franges horitzontals i zones frisos sobre els arcs de les obertes, amb decoració geomètrica. La zona de golfes presenta arquacions cegues, combinades amb cartelles i els espiralls. El coronament, de pedra calada amb motius geomètrics, presenta frontons semicirculars sobre els costos extrems. Al centre destaca una miranda.

Alcades: Planta baixa: 5,6 m. Primer pis: 4,75 m. Segon pis: 3,8 m. Tercer pis: 3,25 m

Superfícies: No les indica

Reformes:

Al gener de 1867 es demana permís per construir una tribuna al centre de la façana, fer galeries posteriors, i aixecar planta baixa i un pis a uns terrenys que havia comprat al Carrer Fontanel·la. Al juny es demana permís per a construir un desguàs fins al carrer Estruch per les aigües d'un safareig que es vol construir al soterrani. No es concedeix perquè no volen que les aigües de l'exemple vagin a les petites clavequeres de Clutat Vella. Al setembre, finalment, es demana permís per connectar amb la clavaguera de Fontanel·la però al juliol de 1868 li entra aigua a través d'aquesta clavaguera, que va més alta que la seva, i torna a demanar permís per connectar amb la del carrer Estruch. Es denega, però es comencen les obres. Al mateix juliol, però, es torna a connectar amb la clavaguera de Fontanel·la.

estat actual: Enderrocada

Ref. bib.:

Edifici citat per B. Rassegoda a "La urbanización y los edificios del Paseo de Gracia" (pag 152)

Notes d'arxíu:

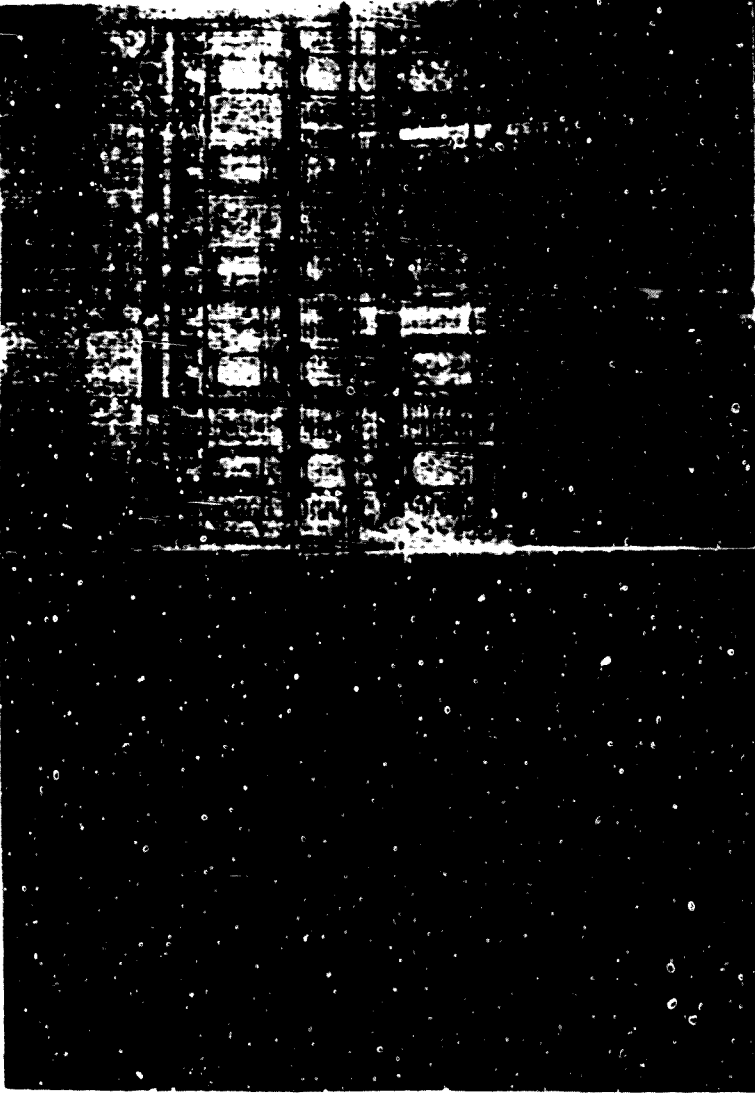
Postals, publicades per Garcia Espuche a "El Cuadrat d'or. Centre de la Barcelona modernista", (cat. 147, 149, 150, 152, 153, 170)

Il·lustracions: 1- Planta de la planta baixa; 2- Planta del principal (1er projecte); 3- Planta del principal (2on projecte); 4- Planta del principal (3er projecte); 5- Planta del principal (4rt projecte); 6- Alçat de la façana; 7- Alçat de la tribuna; 8- Alçat del cos anuec a Fontanel·la

Observacions:

El problema a l'hora d'atorgar el permís d'obres a aquest edifici radica en que els diferents projectes presentats ocupen més espai del permís, citant l'Ajuntament la Circular del Governador Civil de 15 de juliol de 1860, en què s'obligava a dedicar gairebé la meitat del solar a jardí interior.

En el primer projecte hi ha 6.739 pams de més, però a l'maig de 1866 es comença a aixecar la casa sense permís. S'embarquen les obres i es presenta el segon projecte, en el qual hi ha encara 5.400 pams de més. El propietari, però, segueix aixecant la casa i legalment. No és fins a l'octubre, un cop aprovat el tercer projecte, que es decideix a comprar més terreny per fer el jardí més gran i poder així fer els patis més petits, presentant així el quart projecte. L'ajuntament en principi no ho accepta i demana enderrocar les obres, però el propietari torna a sol·licitar permís, que es concedeix, finalment, al desembre.

Nº 65

Catalunya, plaça de 16, Fontanel·la 13 (Fontanel·la, 1)

Cap. num. 637p

de Jofre Torrens de Sicart, Eusebio de Sicart y de Torrens (reforma de ls baixos del terrat)

Pau i Martorell, Mestre d'obres, Antonio Gellissa, Arquitecte (remunt de

l'annu Z. Enrique Taljo y Torres i Jose Pallas y Coll, Arquitectes (reforma

de ls baixos i del terrat)

9 agost 1867 - 3 desembre 1868 - 27 agost 1907 (fi de les obres de reforma)

Tipologia: habitat plebeu familiar amb principal amb accés directe, amb planta baixa i tres pisos, amb un mirador en un sòmer, amb un cos annex de planta baixa al carrer de Fontanel·la

Interiors

La vivenda per un gran vestíbul a la part central del sòmer, amb una escalera a la esquerra que puja als pisos de llocuer, i un gran pati amb esplanada que dona accés al principal. La resta de la planta es dedica a dependències que complementen la vivenda del pis principal, amb la qual es comunica mitjançant una escala interior.

Al primer pis trobem una gran vivenda. La distribució de la qual es realitza a través d'una galeria que envolta el pati central, amb circulació horitzontal per terrades que comuniquen totes les grans habitacions de la casa. El programa es gran i amb un condicionat vertical amb les habitacions orientades a la part més interior de la planta baixa i la resta a la façana d'aquesta i al pis principal. Entre les habitacions destaquen set dormitoris i dues sales al·loges, alguns amb annexos, dos menjadors, el gran saló, la sala de cantonada i la sala de rebre, una gran cuina, la sala de labor i la sala de planxar. A més d'un terrat que fa de jardí, sobre l'annex de Fontanel·la

Als pisos superiors hi ha dues vivendes molt desiguals, amb esquemes i quantitats particulars, amb sales de pas i ventilades, i un programa de centre

9 La ventilació s'efectua a través del gran pati central i d'un celobert a la meitat esquerra

Externes

La zona d'habitat franes, estructurada en cinc cossos horitzontals, s'organitza per l'annex de grades demòcraticament. Les obertures s'emmarquen per mitjà de balcons amb capitell propis, al corintí sostenint un emmarcament en forma d'arquivoltes. Els panys de paret són llisos, amb només les lisenes de la planta baixa i l'annex de llocuer flanquejant les, i franjes horitzontals a la planta baixa. Hasta a el treball de ferro de les baranes, així com la decoració de l'obra de guixes, combinant catifes, plafons rectangulars i els elements en formes estriatades. Al davant, el coronament presenta frontons amb mènsules, entre els quals, parells, ajudant a remarcar-los

Alçades. Plànol de 1900. 1. m. Primer pis. 5. m. Segon pis. 4. 15. m. Tercer pis.
Superfícies: total 4.177,1 m². Edificada: 2.053,02 m². Pati, jardins: 2.074,072 m².

Referències:

Al març de 1900 es demana permís per alegir un pis a l'annex de Fontanel·la, amb una façana de cairn neogòtic. I al setembre se sol·licita permís per construir una tribuna al primer pis de la façana de Plaça Catalunya. Al març de 1906 es demana permís per reformar els baixos i situar-hi locals comercials, a més de crear soterranis, fer aïl·lalls a la rebotiga, i crear un pis interior. I depèn: les del servei a la planta del terrat. A l'abril de 1907 es demana permís per construir un albanyal.

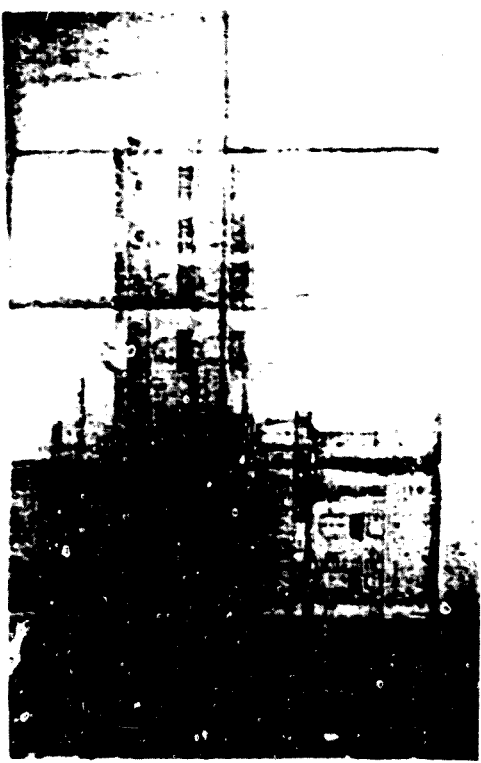
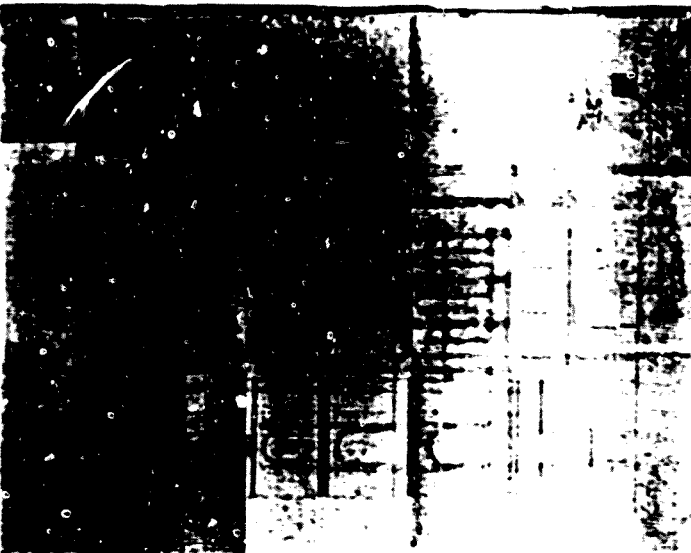
Estat actual: enderrocada

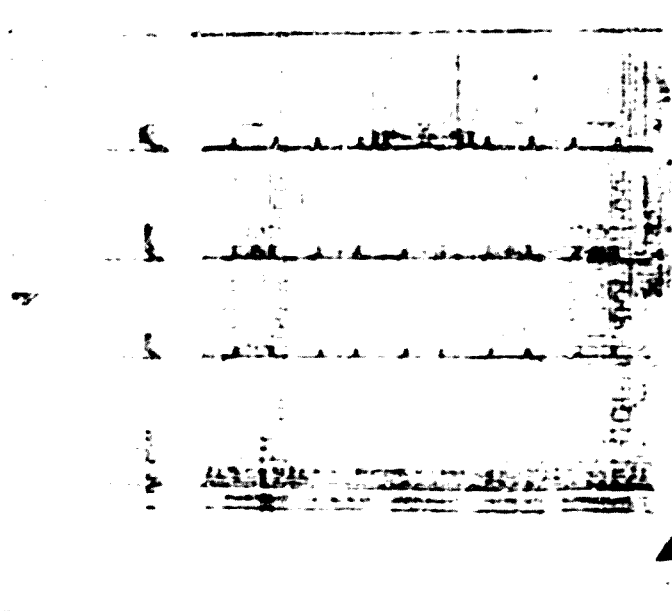
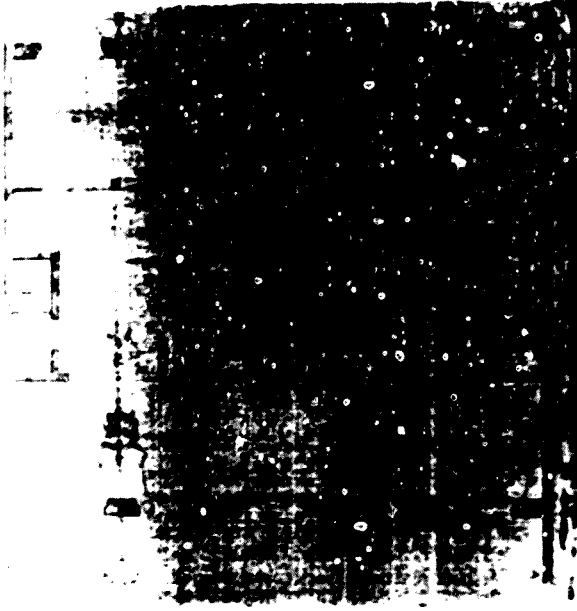
Ref. bib:
Edifici citat per B. Bessegoda a "La urbanitzación y los edificios del Paseo de Gracia" (pàg. 152)

Fotos d'arxiu:

Postals anònimes, i postal de L. Roisin, publicades per Garcia Espuche a **El Quadral** d'Or. **Senyera de la Barcelona modernista** cat. n°s. 147, 150, 152, 170, i 153 respectivament.

Il·lustracions: 1. Planta de la planta baixa; 2. Planta del principal; 3. Alçat de la façana; 4. Alçat de la remunta de l'annex.

El projecte de reforma s'ha desenvolupat seguint els criteris de sostenibilitat ambiental, econòmica i social, amb l'objectiu de crear un espai de treball i de vida més saludable i agradable.

El projecte de reforma s'ha desenvolupat seguint els criteris de sostenibilitat ambiental, econòmica i social, amb l'objectiu de crear un espai de treball i de vida més saludable i agradable.

Interiors

S'accedeix per un vestíbul central amb l'escala de veïns al fons. Als costats hi ha espais destinats a locals comercials. Hi ha una única vivenda per pis, amb circulació longitudinal a través de dos passadissos tangents al pati central, i transversal a través d'entrades a les habitacions davanteres i posteriors. El programa es decaire mitjà, amb sala, sala de conferències, despatx i tres "apostats" amb annexes, a més de dos petits dormitoris i diverses avant-sales. El menjador se situa al fons.

La ventilació s'efectua a través del pati central, darrera de l'escala de veïns i de dos coloberts laterals a l'alçada d'aquesta.

Exteriors

La cana de tipus "T" està estructurada en un ampli cos central i dos extrems laterals, separats per bisellets embellidurats. Les obertures presenten senzilles formes planes, excelses a l'entrada principal amb motllures i dovella com a detall. Davant del parament dels cosos laterals hi ha fals encarrerat, mentre que a l'entrada trobem trams horitzontals, amb decoració floral sobre les obertures. La porta principal i de les obertures del primer pis, entre les quals hi ha una de golfes, presenta arteles i plafons de decoració vegetal elaborats amb pl. esportiva.

Alçada dels extrems: 4,25 m. Cos central: 4,6 m. Segon pis: 4,25 m. Tercer pis: 4,25 m. Total: 13,35 m.

Superfície total: 1.100 m². (1.100 m² de pati jardí, 170 m²)

Reforma

A l'edifici s'ha realitzat una reforma per canviar la solera del terrat i per adaptar-lo a les normes de seguretat i legalitat fins a 1999. Al febrer de 1999 s'ha iniciat la reforma interior de la planta.

Estat actual: en reforma.

Il·lustracions: 1. Planta de colobert; 2. Planta de la planta baixa; 3. Planta de pis; 4. Vista de l'edifici.

Arquitectura de la Península Ibérica y América Latina (Barcelona, 24) (1974), p. 124.

Barcelona, 1974.

Barcelona, 1974.

Barcelona, 1974.

Epitaphia. El edifici més famós amb accés principal amb direcció de planta baixa i tres pisos, entre mitgers, en un xamfrà. Al costat esquerre hi tenia l'Armeria (Fruchy), de plan a baixa.

Interiors:

Le dos accessos separats, al centre del xamfrà hi ha el vestíbul que dona accés al gran pati on hi ha l'escalinata del principal, mentre que a l' costat de Ronda hi trobem el vestíbul i l'escala de veïns, i una vivenda, de caràcter més la resta de l'espai, es dedica a un gran despatx del propietari i a l'armeria.

Al principal la circulació se soluciona a través de tres grans passadissos que segueixen la direcció de les façanes, auxiliats de petits corredors i sales de pas. Hi trobem un gran programa amb certa zonificació, amb tres dormitoris amb tocador, dos banys, dues sales de confiança i un "sala de pintures", a més d'un terrat que fa de jardí sobre l'armeria.

Als pisos hi ha dues vivendes bastant desiguals, amb circulació a través de galeries que envolten el pati central i d'un ample passadís paral·lel a la façana de la Ronda, auxiliats d'enfilanes i avant-sales; i un programa de varietat més, amb dos dormitoris, despatx, sala i sala.

La ventilació s'efectua a través del gran pati central i les obertures de la paret que l'india amb l'armeria.

Exteriors:

Façana clarament neoclàssica. Les obertures presenten trencadissos en forma d'arcs cònics, i els panys de paret fets encarreuat. Destaquen les dues tribunes als angles del xamfrà amb finestres coronelles, i el seguit d'arcades que cobreixen el pis de golfes. De l'armeria també en subratllem la finestra coronella central i l'empinyonat que la remata, amb relleu de sol.

Alçada: Planta baixa: 6 m. Primer pis: 5 m. Segon pis: 4 m. Tercer pis: 3,5 m. Golfes: 1 m. Cornament: 1 m.

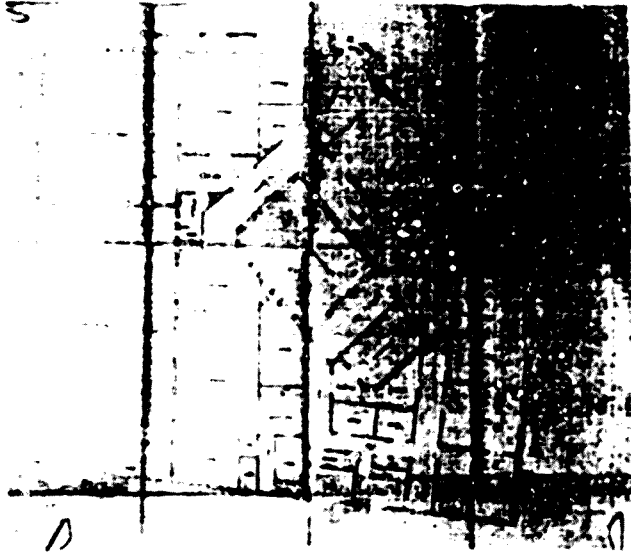
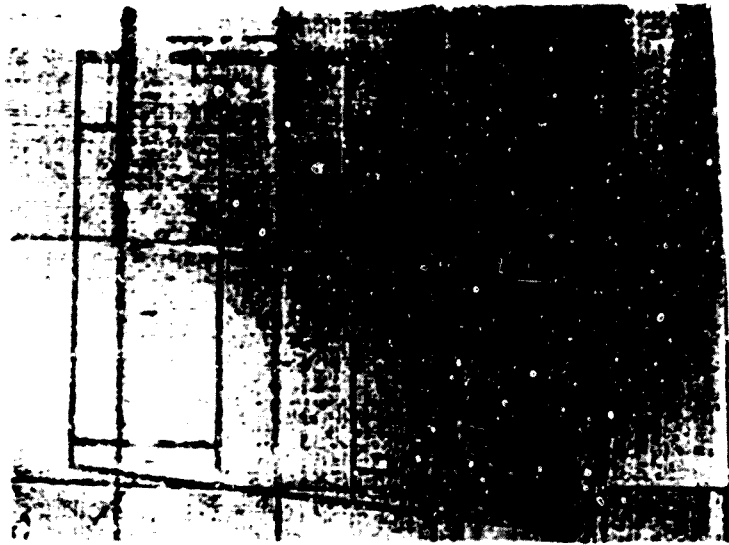
Superfícies: No consten.

Referències: Al febrer de 1897 es pinta la paret mitgera.

Estat actual: Enderrocada.

Ref. bibl.:

A. del Castillo a De la Puerta del Ángel a la Plaza Lesseps (pag. 426) fa una descripció exhaustiva de l'Armeria. Rogent y Pedrosa a Arquitectura moderna de Barcelona en fa una acurada descripció a la fitxa LXXXI, amb fotografies. A Carrer la cita a SARGOLINA-DAM-BAM (pag. 237).

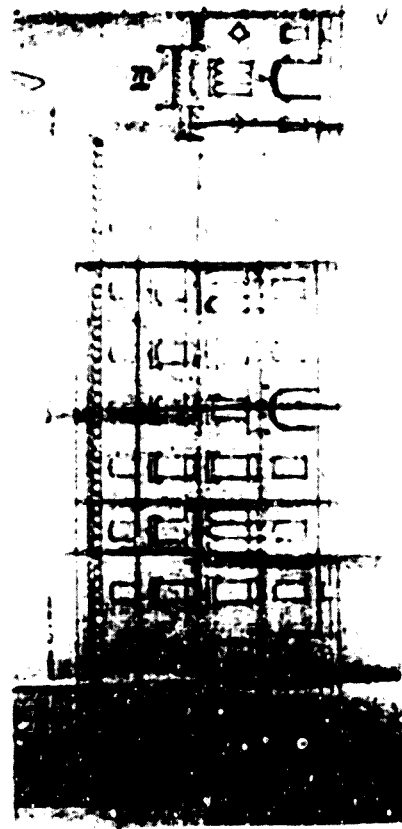
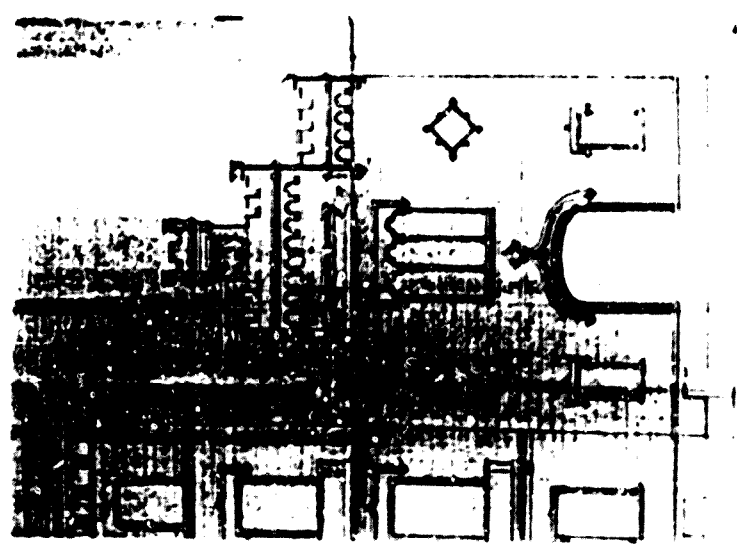
Fotos d'arxiu.

Foto a l'1. M. H. publicada per Garcia Espuche a El Quadral d'Or. Centre de la Barcelona Moderna cat. 99. Fotografia de J. i Puig a l'album "Edificios Notables de Barcelona", conservat a la Biblioteca de Catalunya.

Il·lustracions: 1-Planta de la planta baixa. 2-Planta de l principal. 3-Arçat de la façana. 4-Detall de l'arcada

Observacions:

Hi ha alguns problemes a l'hora de concedir el permís perquè l'edifici es troba a l'àrea que ha d'ocupar la plaça Catalunya, però com aleshores el projecte de plaça encara no havia estat aprovat pel govern i el pla cerda era el vigent, es concedeix el permís

Estat actual: Enderroada

Ref bib:

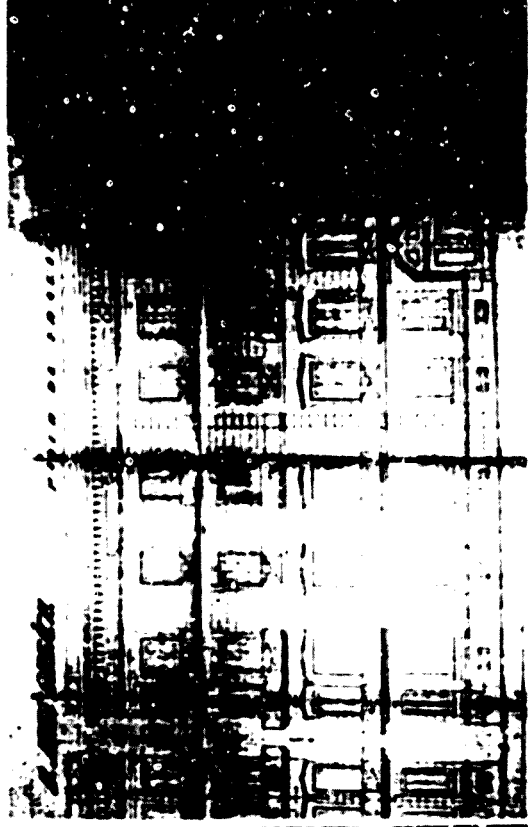
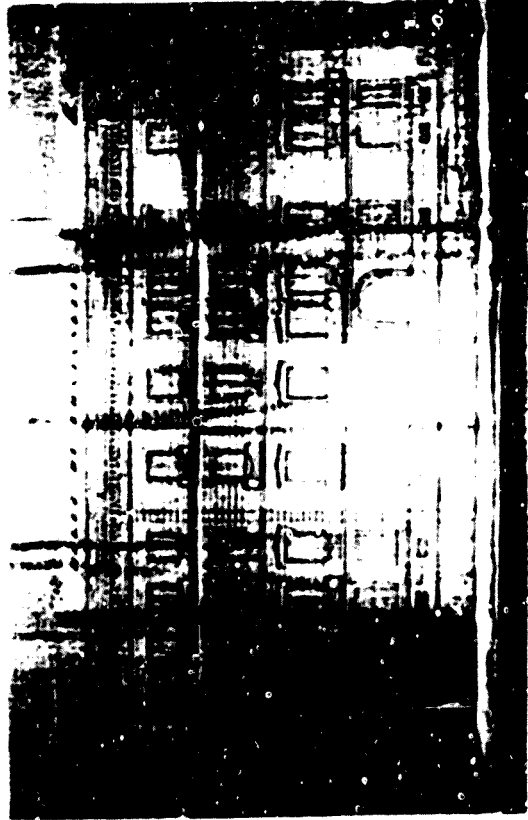
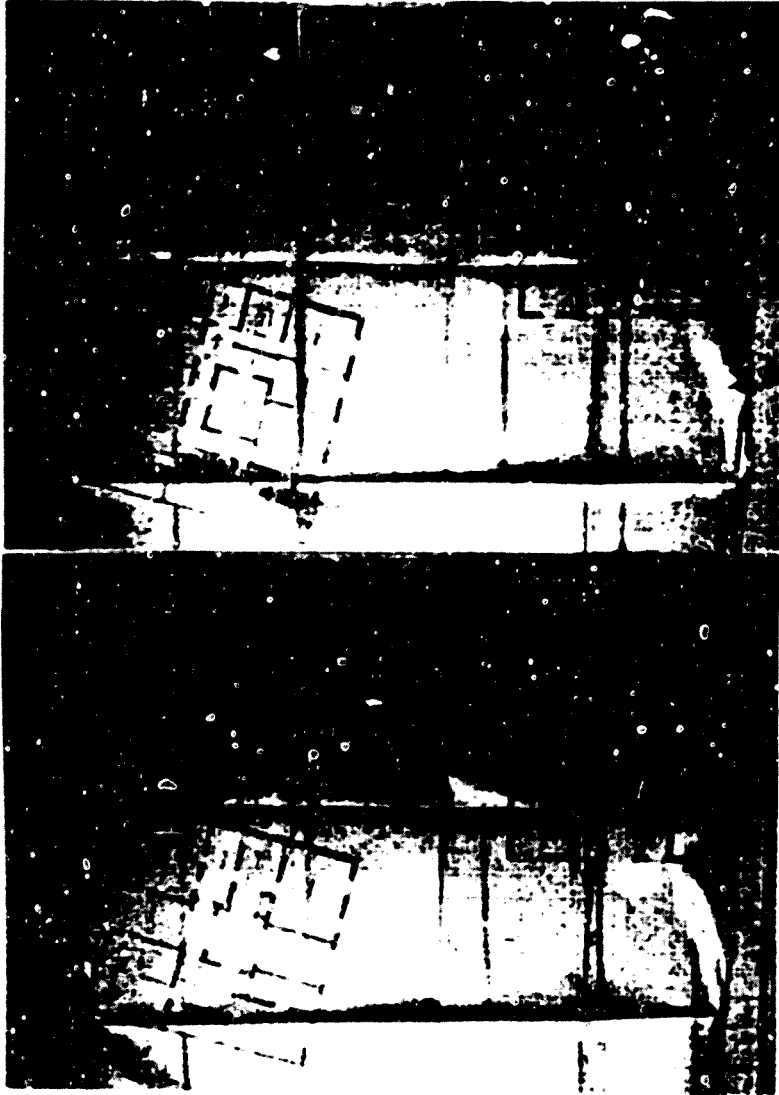
Edifici citat per A. del Castillo a De la Puerta de Ange a la Plaza Lesseps (pag 426)

Il·lustracions: 1. Planta de la planta baixa. 2. Planta dels pisos. 3. Detall aïçat de la façana. 4. Detall aïçat de la façana

Observacions:

El permís per construir l'edifici es va sol·licitar primerament el 30 d'abril de 1868, però el 74 de maig es va tornar a sol·licitar, dient que no hi ha que resposta. Al juny l'Ajuntament decidí que no es pot concedir el permís perquè el terreny és al centre de la Plaça Catalunya. Al 2 de Juliol ho comunicà l'interessat que el dia 6 presenta recurs, argumentant que el seu edifici s'ajusta a les ordenances municipals i es troba en terreny edificable segons el pla d'ensampla aprovat pel Govern Central i per donar-hi presenta a l'hora al setembre un recurs al Governador Civil. Sembla ser que el Govern Civil es posa a favor del propietari, per la qual cosa aquest comença les obres a l'novembre sense el permís municipal que encara no li és concedit. Al mateix mes l'Ajuntament demana al Governador Civil que rebuqui la seva decisió però la manté. Al gener de 1869 es continuen les obres, però a l'Ajuntament encara no se ha autoritzada. L'Ajuntament publica un afançat als diaris en que s'explica tota la història que ja ha arribat a ser de domini públic. Al mateix Gener el Governador Civil obliga a l'Arquitecte Municipal a assenyalar les línies i raïssos de la casa a construir. Se li assigna l'Al 7 de febrer de 1867 el peticionari torna a demanar el permís i presenta el planis de tot l'edifici. Al 20 de març de 1867 se li concedeix el permís. A l'abril com que ja s'ha arabat de construir els foraments i el debat a l'arquitecte municipal que ratifiqui les línies i raïssos.

Al 1868 es demana permís per aixecar un altre edifici en el solar que havia ocupat aquest (cat 41) el qual no l'arriba a obtenir.

Nº 41
Catalunya, plaça de S/M (espai central) (Fontanella s/n)
Exp. núm. 2007 bis
Antonia Broquetas
José Artigas Ramonada
21 Octubre 1984 - No se li concedeix permís

Tipologia: Edifici plurifamiliar sense principal d'entresol i quatre pisos, entre mitgeres, en cantonada.

Interiors:

S'accedeix per la part central del costat de Fontanella on hi ha el vestíbul amb un pati central que a la dreta s'obre a l'escala de veïns. La resta de l'espai es dedica a botigues o magatzems.

Als pisos tenim dues vivendes molt semblants, amb circulació a través de passadís recte, la del costat de Fontanella, i de passadís molt queurat la del costat de Passeig de Gràcia. No consta el nom de les habitacions però el programa es de caracter mig. La ventilació s'efectua a través d'un pati central i dos celoberts a les mitgeres.

Fàter ors:

Facana de tipus "C" estructurada en quatre cossos, separats per lisenes encarruades. Les obertures presenten faixes llises, algunes amb trencalligues sobre les llindes. Al cos central de Fontanella tenim balcons seminatats flanquejats per pilastres amb capitell proper al corintí, migparits per columnes iguals, que sostenen el trencalligues en forma d'entaulament amb anterixes. Destaquen les golfes amb parells de cartelles intercalades entre els espiralls.

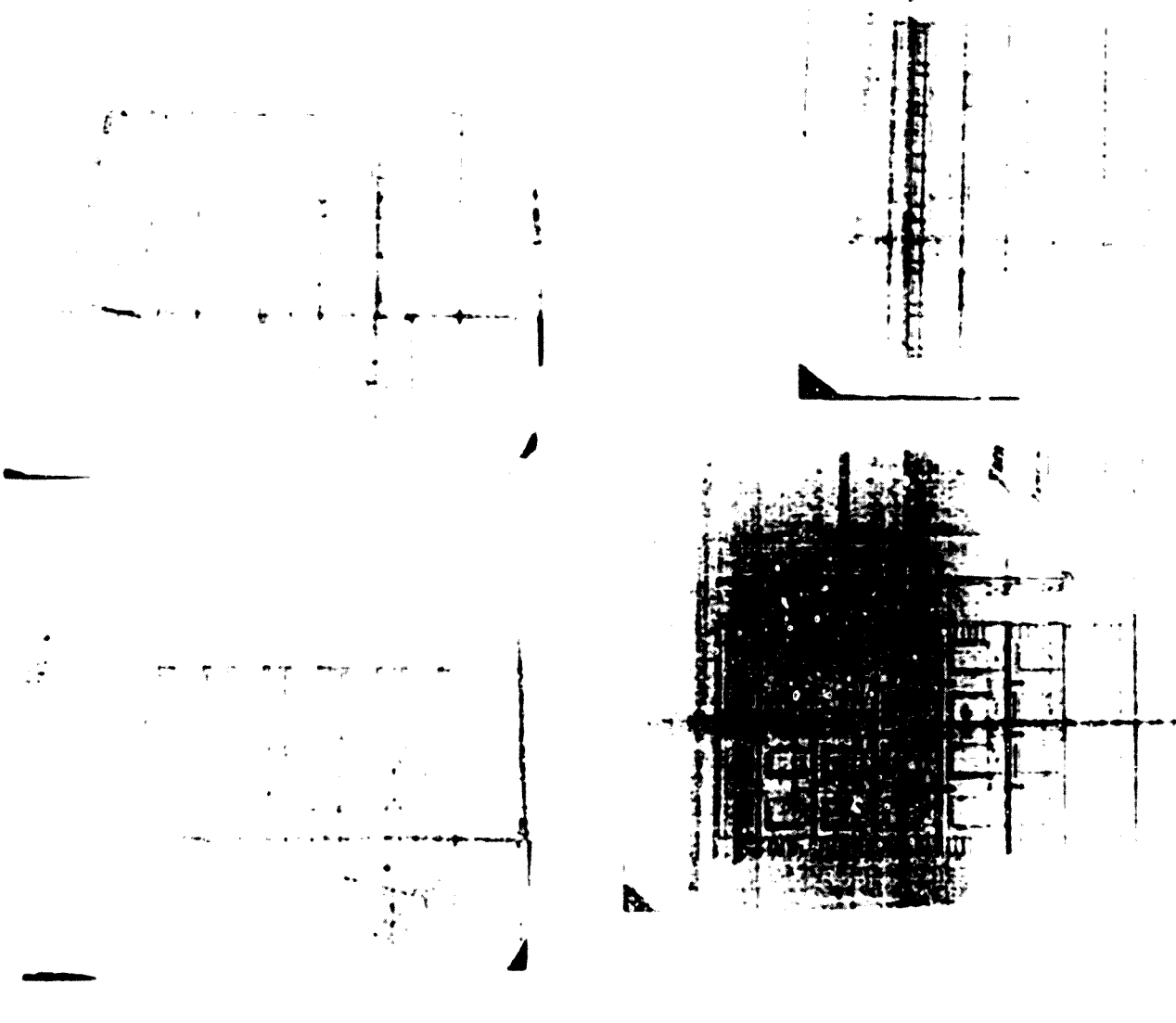
Alçades: Planta baixa: 3,8 m; Entresol: 3 m; Primer pis: 3,75 m; Segon pis: 3,45 m; Tercer pis: 3,25 m; Quart pis: 3 m; Golfes: 1,35 m; Coronament: 1 m

Superfícies: No consten

Il·lustracions: 1- Planta de la planta baixa; 2- Planta dels pisos; 3- Alçat de la facana de Passeig de Gràcia; 4- Alçat de la facana de Fontanella.

Observacions

Aquest edifici, que havia d'ocupar el solar on s'ajacà la casa Rosich (cat 40), no fou construït en no atorgar-se el permís, tot i el recurs de la propietaria al Governador Civil.

XI.4 Catalunya, rambla de (Exemple Centrat)

Nº 42

Catalunya, rambla de, 5 (Rambla Catalunya, 25)

Exp. núm. E 1748

Juan Miró

Ramón Ribera, Mestre d'obres

21 juny 1883 - 9 octubre 1893 - (no consta)

Tipologia: Edifici plurifamiliar sense principal de planta baixa, entresol i quatre pisos, entre mitgeres, en un solar de planta triangular

Interiors:

S'accedeix per un vestíbul allargat, lleugerament inclinat que acaba en un espai quadrat d'escala de veïns. A banda i banda hi ha espais de botigues sense compartimentar.

Hi ha una vivenda per pis, també de planta triangular. Això fa que la circulació es realitzi a través d'un passadís recte longitudinal i d'entitats transversals allà on el triangle és més ample. No s'indiquen els nous de les habitacions, però el programa és de caràcter a. y. La ventilació es verifica a través de dos celoberts laterals a l'alçada de l'escala de veïns.

Exteriors:

Façana molt senzilla, amb obertures enmarcades per faixes amples i llises foses amb el sòcol. Els panys de pare també són llisos.

Alçades: Planta baixa: 4 m; Entresol: 3,25 m; Primer pis: 3,80 m; Segon pis: 3,60 m; Tercer pis: 3,35 m; Quart pis: 3,00 m; Golfes: 1 m

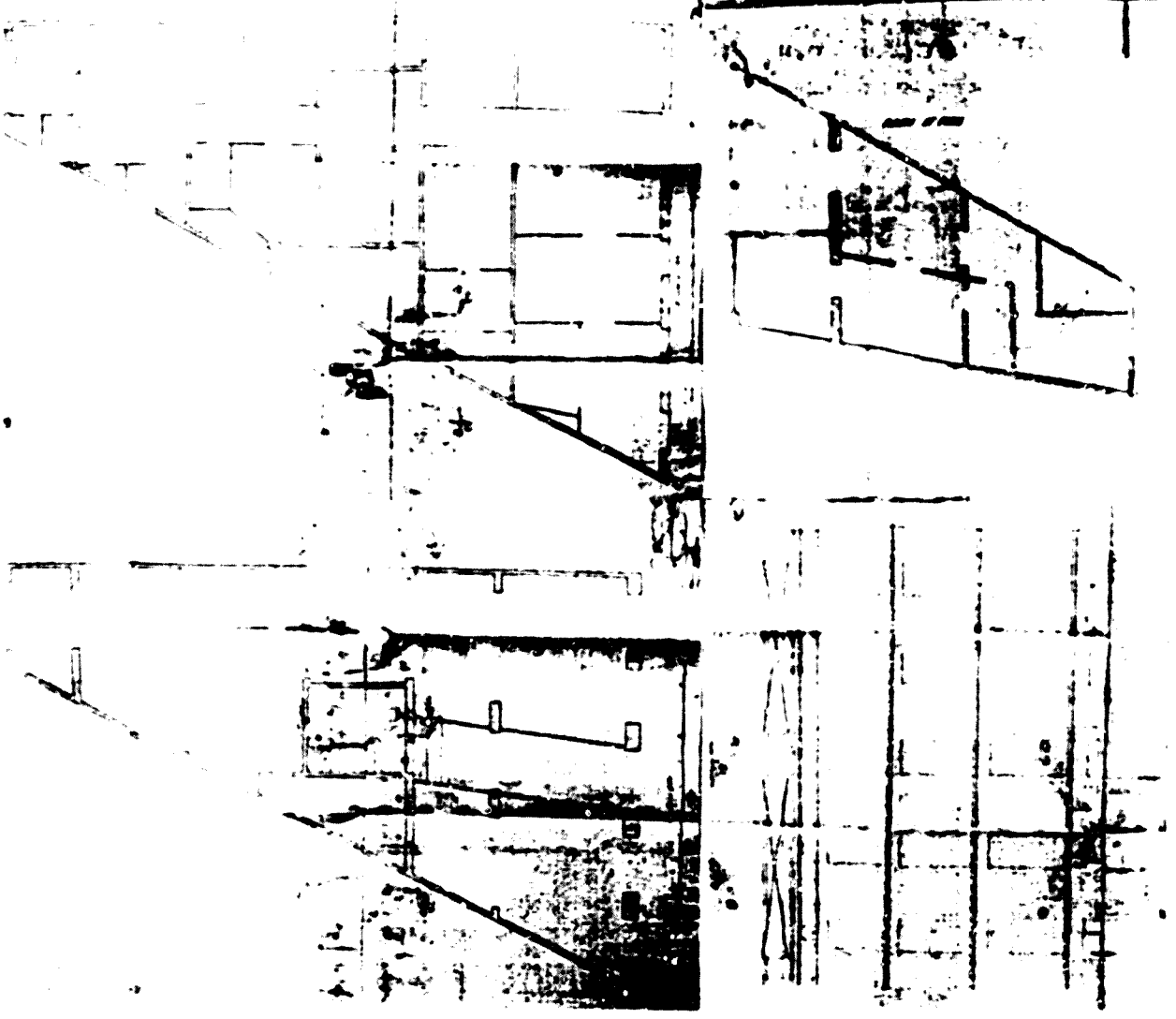
Superfícies: No les indica

Referències:

Al juny de 1884 el peticióari demana permís per "ampliar" l'edificació, afegint un troç del solar del costat, per donar forma rectangular a la casa, i per construir uns "cuartos" al terrat. Al setembre de 1884 es denuncia la construcció d'un pis més dels projectats. José Miró, germà del peticióari, diu en una instància que no han afegit cap pis, sinó que han situat els "cuartos" del terrat vora la façana i per això socbla que hi hagi un pis de més, i sol·licita permís per aquest canvi dels "cuartos" al qual es demana ja que diuen que s'han construït més "cuartos" de la que es podia. Al novembre de 1892 Juan Miró demana permís per ampliar un altre cop la casa. A Juliol de 1893 es demana permís per a posar una bastida per a pintar la façana de la casa. Al juny de 1896 es denuncia que Agustín Pinedore, nou propietari, ha construït uns safareïjos al soterrani. Aquest contesta que en comprar la casa, a l'1895, els safareïjos ja hi eren. A l'abril de 1910 José Playó y Sané, administrador de la finca, demana permís per a construir una claraboia a la vorera per a ómnar il·luminació al soterrani. Al novembre de 1914 es demana permís per fer reparacions de canonades i sostres.

Estat actual: Enderrocada

Il·lustracions: 1. Planta de la planta baixa. 2. Planta dels pisos. 3. Alçat de la façana. 4. Planta de la "ampliació".

Nº 43

Catalunya, Rambla de, 7 9 (Rambla Cataluña, 27-27 bis)

Exp. núms. E 304 i 3197

Joaquín María de Paz

Antonio Rovira y Raba-a, Arquitecte

16 Juny 1887 - 3 agost 1887 - (no consta) (nº7)

14 Febrer 1888 - 10 Setembre 1888 - (no consta) (nº9)

Tipologia: Dos edificis simètrics plurifamiliars sense principal de planta baixa, entresol i quatre pisos, entre mitgeres.

Interiors:

S'accedeix a cadascun dels edificis per un espai a un costat on se situa el vestíbul, seguit d'un "pati d'honor" i de l'escala de veïns. A l'altra banda hi ha un magatzem i hi ha una vivenda per pis. Es circula per un passadís recte, dividit en diverses sales de pas. El programa és de caràcter mig, amb sala, despata, cinc dormitoris i el menjador al fons.

La ventilació s'efectua per un pati davant de l'escala de veïns i dos celoberts, un darrera d'aquesta, i l'altre a l'altra mitgera.

Exteriors:

Façanes de tipus "C", estructurades en tres parts, la central reenfonsada i les laterals sobresortints. Les obertures són ricament emarcades per motllures i pilastres amb capitells propers al corinti. Als panys de paret hi ha franges horitzontals combinades amb fals encarreuat, a més de plafons decoratius sobre les llindes dels balcons, entre mènsules i cartelles. A la zona de golfes també hi són presents aquests plafons, combinats amb els espiralls i cartelles treballades. El coronament reb balustrada i frontons triangulars amb antefixes, remarcant els cossos laterals.

Alçades: Planta baixa: 4 m; Entresol: 3 m; Primer pis: 6 m; Segon pis: 3,65 m; Tercer pis: 3,3 m; Quart pis: 2,95 m; Golfes: 1m; Coronament: 1 m.

Superfícies: M. consten

Reformes:

(del nº 7) A l'octubre de 1887 es demana permís per construir l'albanyal. A l'abril s'havia denunciat la construcció de "cuartos" al terrat. A l'agost de 1899 Antoni Faceries y Marimón, mestre d'obres, en representació de Margarita Salvadó, vídua de Riu, demana permís per a cobrir la superfície de Jardí de la casa.

(del nº 9) Al març de 1899 es denuncia la construcció d'un cobert al Jardí. Al març 1897, Antonio Gasso, nou propietari, sol·licita permís per a legalitzar aquests coberts i ampliar-los. Al maig el propietari de la finca veïna, Gaspar Campassol, s'hi oposa, car el cobert és molt alt i li treu llum i ventilació i diu que fa 4,40 m d'alçada quan la llei només permet 3,00 m. Al juny es decideix no legalitzar el cobert i demanar al propietari que l'enderroqui però, per contra, n'atzece l'alçada de la clau-bola. A l'octubre es torna a insistir en l'enderroc, però el propietari respon al desembredient que només s'ha limitat a reparar les goteres.

Estat actual: Els dos edificis es conserven en bon estat

Il·lustracions: 1- Planta dels pisos; 2- Alçat de la façana; 3- Detall de la façana; 4- Estat actual

Nº 44

Catalunya, rambla de, 8 (Rambla de Catalunya, 30)

Exp. núm. 2938

Eduardo Mercader: en representació de Eulalia Rocamora Fajóla

Eduardo Mercader, Arquitecte

25 gener 1887 - 4 febrer 1887 - (no consta)

Tipologia: Edifici plurifamiliar amb principal amb accés directe, de planta baixa i quatre pisos, entre mitgeres.

Interiors:

S'accedeix per un vestíbul central, amb dues escales, una a cada banda, la dreta per a la vivenda d'aquest costat, i l'esquerra per a aquesta vivenda i, a través d'un passadís darrera el pati, cap al soterrani i els pisos. Darrera hi ha un pati amb l'escala principal, i més al fons un pes de carruatges.

Al principal hi ha una única gran vivenda, que sembla que es tenia pensat dividir en dos (car només hi ha un punt de circulació transversal i habitacions duplicades) organitzada al llarg de dos passadissos rectes longitudinals. Presenta un programa, de caràcter mig gran amb cotxera a la planta baixa, dos salons, amb avant sales, despatx, cins dormitoris, dues sales aicova, quatre excusats, i dos menjadors al fons, amb galeria.

Als pisos hi ha dues vivendes, quasi simètriques, també amb passadís recte, i programa de caràcter mig.

La ventilació es verifica a través de dos patis: centrals, davant i darrera de l'escala i de quatre coloberts laterals a la mateixa alçada.

Exteriors:

És una "tipicament eclèctica" estructurada en tres parts, amb el cos central més encreu i els dos laterals sobresortints. Cal destacar els "primers decoratius", concentrant la decoració a la planta baixa i principal. Les obertures s'emmarquen amb faixes i/o pilastres, amb capitells llisos i collarina, connectats amb les carteres dels pisos superiors. Els prais de paret són llisos, amb lisenies que separen els tres cossos.

Alçades: Planta baixa: 3,60 m; Primer pis: 4,45 m; Segon pis: 3,85 m; Tercer pis: 3,60 m; Quart pis: 3,50 m; Golfes: 1,20 m

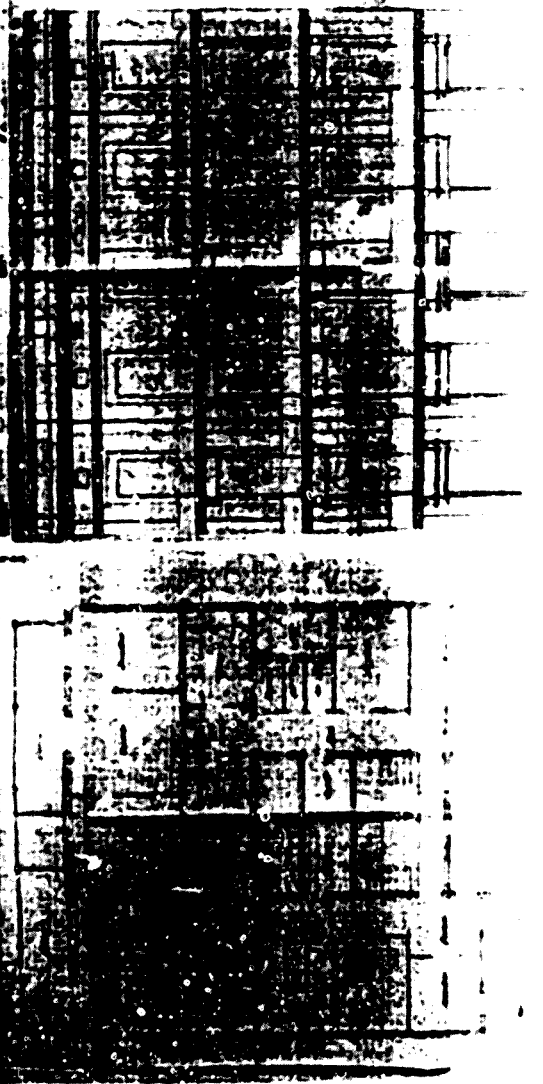
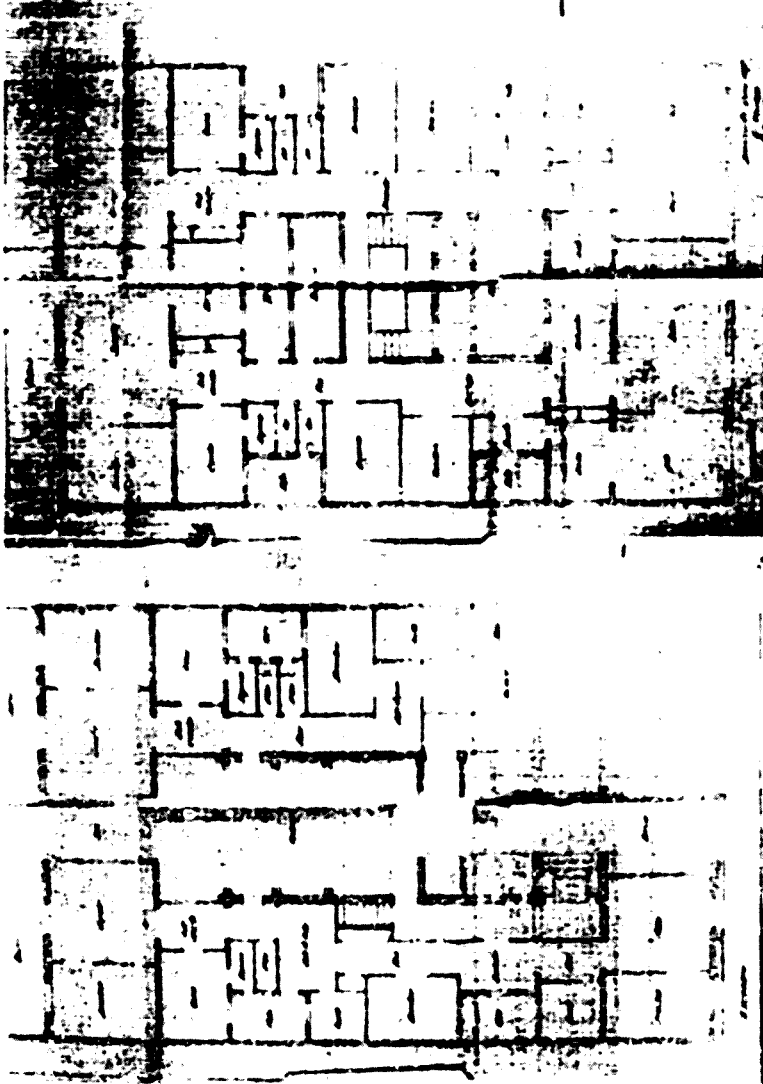
Superfícies: Total: 826 m²; Edificada: 445,5 m²; Pati/jardi: 300,5 m²

Reformes:

Al setembre de 1887 es denuncia que s'ha donat major alçada a les golfes de la permesa i s'ha construït habitacions al terrat. Al febrer de 1889 Andrés Franch y Güell sol·licita legalitzar els "cuartos" del terrat. A l'octubre de 1891 es demana permís per cobrir la galeria del quart pis (és a dir, aixecar un pis més la galeria).

Estat actual: Enderracada

Il·lustracions: 1- Planta de la planta baixa; 2- Planta del principal; 3- Planta dels pisos; 4- Alçat de la façana

Nº 45
Catalunya, Rambla de, 10 (Rambla Catalunya, 34)
Exp. núm. 2439 C
Martín Plana
Francisco de Paula del Villar y Lozano, Arquitecte
10 Juliol 1872 - 2 agost 1872 - (no consta)

Tipologia: Edifici plurifamiliar sense primer/pal de planta baixa i tres pisos, entri mitgeres.

Interiors:

S'accedeix per un pas de carruatges, que creua tota la finca, amb una escala a la dreta que condueix a una vivenda i una a l'esquerra que condueix a l'altra i als pisos. La resta de l'espai de la planta baixa es dedica a aquestes dues vivendes, semblants a les dels pisos.

Als pisos trobem dues vivendes semblants, amb circulació al llarg d'un passadís recte, vora la mitgera, amb totes les habitacions a l'altre costat. El programa és de caràcter mig amb una sala, dues sales-alcova, una amb vestidor, i el menjador al fons, amb galeria, on hi ha l'excusat. Cal destacar dos grans patis centrals, per on s'efectua la ventilació, situats sobre el pas de carruatges.

Exteriors:

Façana de tipus "B" amb decoració al voltant de les obertures, consistent en faixes amples i llises que connecten amb la llisana del balcó superior, sense mènsules. Els panys de paret només presenten franges horitzontals, dobles a la planta baixa. Cal destacar la miranda situada al centre de la façana, rematant l'eix central, sense obertures als pisos.

Alçada: Planta baixa: 3,25 m; Primer pis: 4,10 m; Segon pis: 3,80 m; Tercer pis: 3,50 m; Golfires: 1,85 m; Coronament: 1 m.

Superfícies: Total: 910,35 m²; Edificada: 593,25 m²; Pati/Jardí: 317,10 m²

Reformes:

A l'agost de 1872 hi ha desprendiments a l'obra i casualment per això l'arquitecte s'assebenta que s'havia començat la construcció de l'edifici. Ell no ho sabia perquè havia fet els plans per a un altre propietari.

Al gener de 1873 es denuncia la construcció d'un quart pis. Al novembre es denuncia que es fan obres al jardí sense permís, la qual cosa la denuncia diversos propietaris de l'àrea, disgustats.

Estat actual: Enderrocada

Il·lustracions: 1- Plànol de situació; 2- Planta de la planta baixa; 3- Planta dels pisos; 4- Alçat de la façana.

Nº 46

Catalunya, rambla de, 11 (Rambla Catalunya, 29)

Exp. ním. E 2404

Puenventura Casas; Cristina Guell, vídua de Casas (regar portes); José Amargos (arranjar botiga i forn); Antonio Casas (repintar façana)

Juan Freix, Mestre d'obres; José Graner, Mestre d'obres (forn); Juan Ruiz Bellver, Arquitecte ("cuartos" del terrat)
6 març 1885 - 27 març 1885 (no consta)

Tipologia: Edifici plurifamiliar sense principal, de planta baixa, entresol i quatre pisos, entre mitgeres.

Interiors:

S'accedeix per un vestíbul central amb escala de veïns. Als costats hi ha un enorme espai lliure dedicat a botigues i/o magatzems.

Als pisos trobem dues vivendes simètriques, amb circulació a través de passadís recte. El programa d'habitacions és de caràcter mig, amb sala, sala de piano, un dormitori amb tocador, una sala-alcova i un petit dormitori, despatx, menjador al fons i galeria.

La ventilació s'efectua a través d'un pati central i la meitat del fons, i dos celoberts laterals a la mateixa alçada.

Exteriors:

Façana de tipus "C" dividida en tres cossos horitzontals, un de central i dos de laterals, limitada per dues línies encarreuzades. Les obertures de cossos laterals presenten faixes embotellades, amb decoració vegetal i geomètrica a les llindes, mentre que les del cos central s'emmarquen amb pilastres amb grutesc que connecten amb les carleles dels pisos superiors. Hi ha uns marcats "ritmes decoratius". Els panys de paret són llisos als cossos laterals i amb franges horitzontals al central, marcant la diferència. A la zona de golfes hi ha plafons amb elements geomètrics, emmarcant els espirals, així com fris de bitllets, entre grans carleles. Al coronament hi ha barana de pedra calada força treballada amb elements geomètrics sobre els cossos laterals, i vegetals, sobre el central.

Alçades: Planta baixa: 4,05 m; Entresol: 3,75 m; Primer pis: 3,75 m; Segon pis: 3,50 m; Tercer pis: 3,25 m; Quart pis: 2,70 m; Golfes: 1 m; Corredor: 1 m.

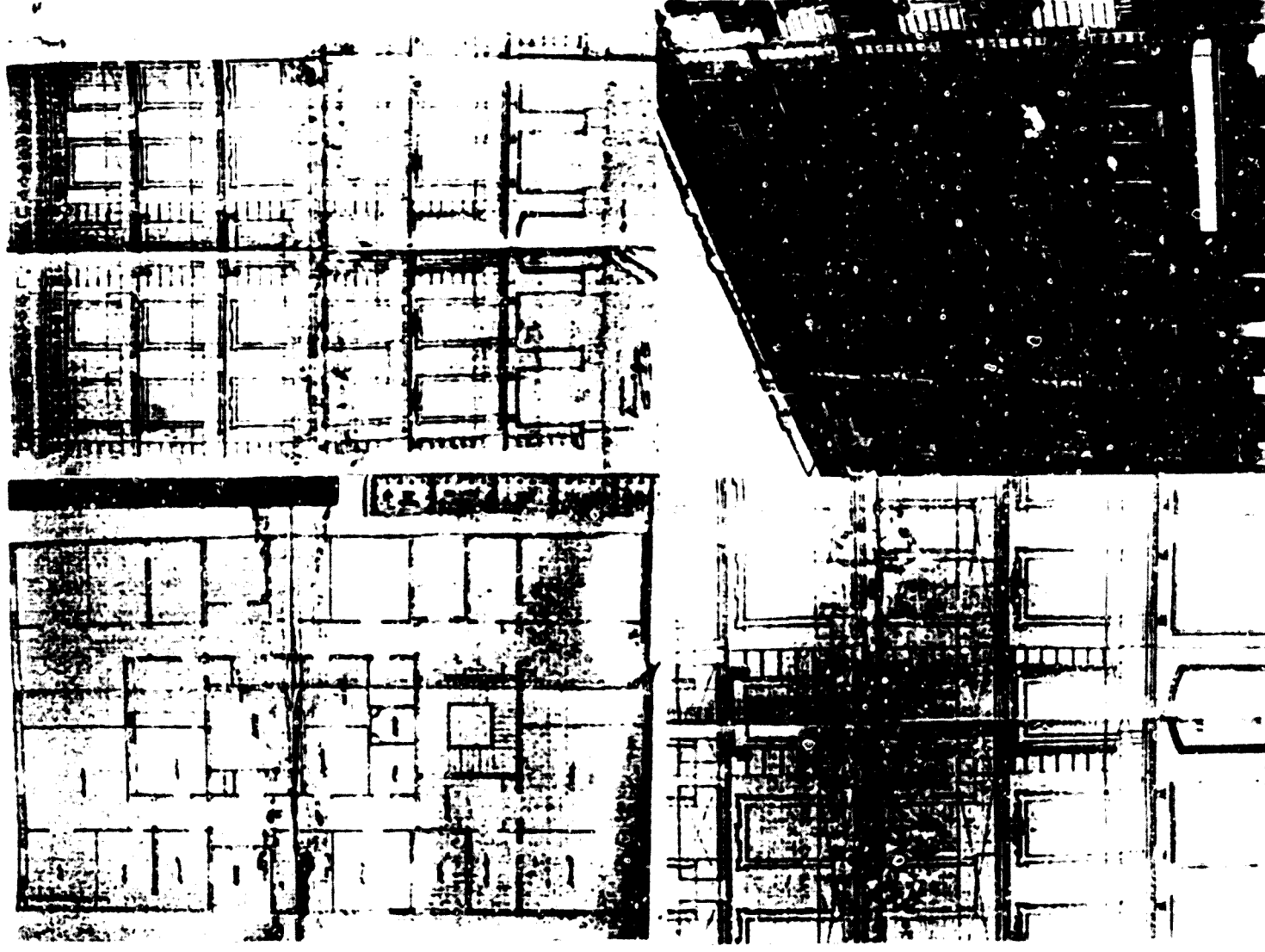
Superfícies: No consta

Reformes:

Al gener de 1886 es demana permís per construir deu "cuartos para esteras" al terrat. Al febrer de 1897 es demana permís per cegar una de les portes de les botigues. Al febrer de 1903 es demana permís per col·locar una tanca de precaució ja que es vol arranjar una de les botigues de la casa. Fent un apartador, col·locar hi tres focus elèctrics i construir hi un forn de pastisseria. A l'octubre, a més, es concedeix permís per col·locar un rètic, tres plafons apartadors, dos apartadors i dos jocs de portes sortints. Al febrer de 1905 es demana permís per repintar la façana. A l'1915 es demana permís per construir uns "cuartos" de servei al terrat.

Estat actual: Recentment restaurada

Il·lustracions: 1- Planta dels pisos; 2- Alçat de la façana; 3- Detall de l'alçat; 4- Estat actual

Nº 47
Catalunya, rambla de, 12 (Rambla Catalunya, 36)
Exp. núm. 2396 C
Maria Vallés de Ferrer
Francisco Padró. Mestre d'obres
8 abril 1872 - 22 abril 1872 - 6 Julio 1.874

Tipologia: Edifici plurifamiliar amb *pricipai* sense accés directe de planta baixa i tres pisos, entre mitgeres.

Interiors:

S'accedeix per un espai central dedicat a vestíbul i escala de veïns, amb dos grans espais a banda i banda, dedicats a magatzems.

Al principal hi ha una única vivenda que ocupa tot el pis, amb dos passadissos rectes tangents al pati central. No s'indica el nom de les habitacions, però el programa deu ser de caràcter mig-gran, tot i que no hi ha dependències de servei als baixos.

Als pisos hi ha dues vivendes iguals, amb la mateixa estructura i programa més reduït. La ventilació s'efectua a través del gran pati central, darrera l'escala, i de dos celoberts laterals a la mateixa alçada.

Exteriors:

Façana senzilla, amb obertures enmarcades per faixes llises, a més de lisenes. al pis principal, que anllacen amb les cartelles. Els panys de paret són llius tret de la plant: baixa on hi ha franges horitzontals.

Alçades: Planta baixa: 5,86 m; Primer pis: 4,16 m; Segon pis: 4,06 m; Tercer pis: 3,80 m; Golfes: 1,80 m

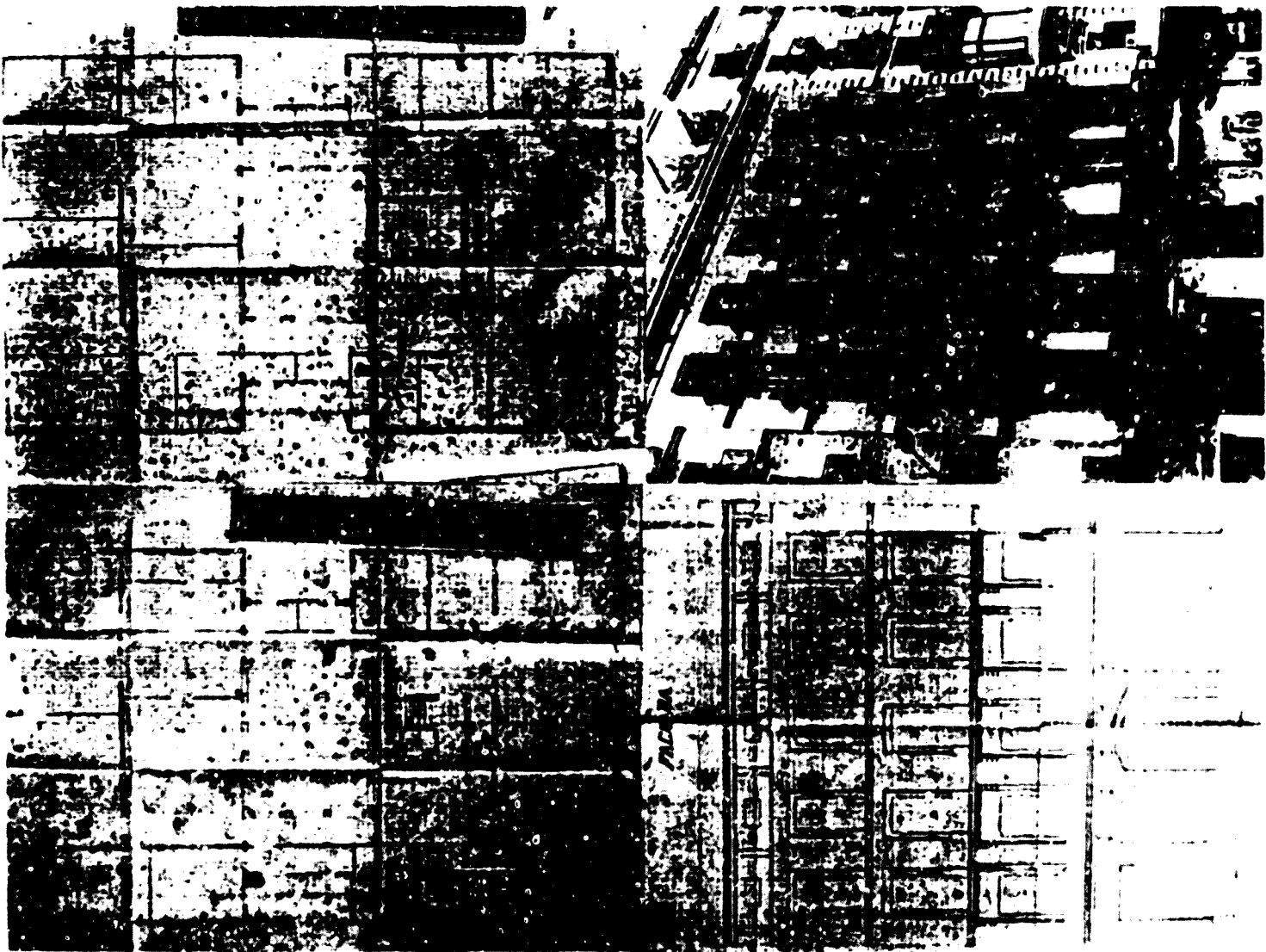
Superfícies: Total: 858,71 m², Edificada: 467,75 m²; Pati/jardi: 390,96 m²

Reformes:

Al marc de 1873 es denuncia la construcció d'un quart pis il·legal. 7 més, a l'abril es denuncia que es construeixen les golfes més altes del permès. Les golfes són tan altes per la banda de darrera que s'hi consideren cinquè pis.

Estat actual: façana recentment restaurada

Il·lustracions: 1- Planta del principal; 2- Planta dels pisos; 3- Alçat de la façana; 4- Estat actual

Nº 46
 Catalunya, rambla de, 16 (Hambra Catalunya, 38)
 (P. num. 2419 bis C)
 Francisca Anton de Carbonell i Francisco de Julia Carbonell
 Rafael Pallet y Tolerá, Mestre d'obres
 1 Juny 1872 - 10 Juny 1872 (no consta)

Tipologia: Edifici plurifamiliar amb principal amb accés directe, ce planta baixa i tres pisos, entre mitgeres.

Interiors:

S'accedeix per un vestibul central, que dona pas a un segon espai, on a la dreta hi ha l'escala de veïns i d'accés a la vivenda, i a l'esquerra l'escala d'accés al despatx del propietari. Al fons hi ha el pati amb l'escala del principal. La vivenda de la planta baixa té forma de L amb el braç curt per darrera del pati i circulació a través de sales de pas. L'àrea de despatx es comunica amb el principal per una escala interior.

Al principal, a l'igual que al pis inferior, s'hi circula a l'aves de sales de pas amb un esquema por clar. S'hi desenvolupa un program mig ampliat, amb un gran saló, amb gran avant sala, dues sales alcova, quatre dormitoris, el despatx a la planta baixa i el menjador amb rentamans a fons, amb galeria.

Als pisos trobem una única gran vivenda igual que al principal, amb accés per l'avant-sala que s'esdevé rebedor. La ventilació es verifica a través del pati central i d'un gran celobert lateral.

Exteriors:

façana de composició simple, amb "rimos decoratius". Les obertures s'ermarquen amb faixes embotellades, pilastres al balcó central del principal, a l'unes amb trencadissos. Als vanys de parets hi ha franges horitzontals, dobles a la planta baixa, i rils amb elements geomètrics sobre les llindes, entre les cartelles. Destaquen les baranes de ferro, les golfes amb cartelles entre els grans espalls, i el coronament, amb balustrada i medalló central amb la data de construcció de l'edifici.

Alçada: Planta baixa: 3,75 m. Primer pis: 4,40 m. Segon pis: 3,75 m. Tercer pis: 3,50 m. Golfes: 1,60 m.

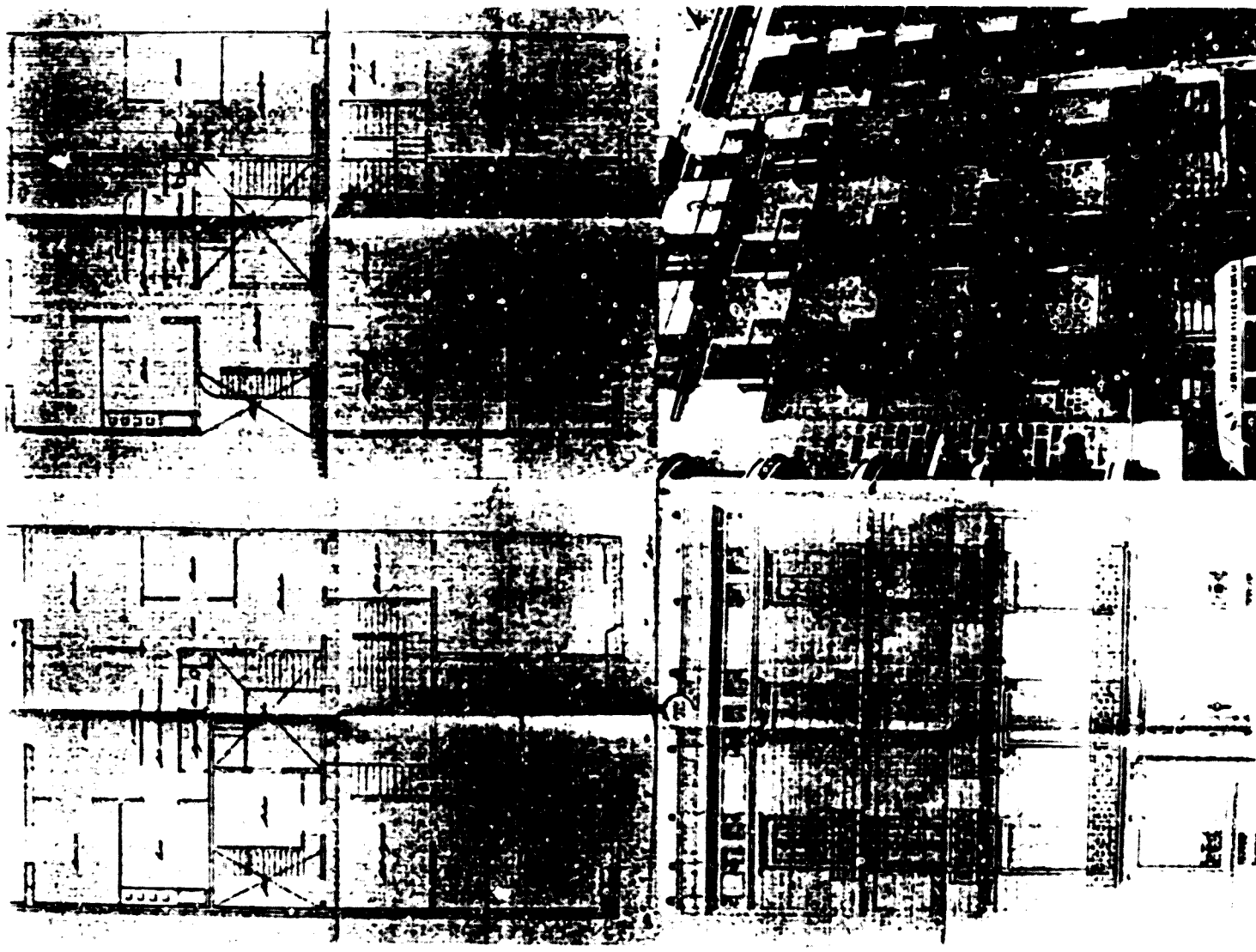
Superfícies: Total: 1.972,75 m²

Reformes:

Al març de 1873 es denuncia la construcció d'un quart pis.

Estat actual: Presenta una remunta

Il·lustracions: 1- Planta de la planta baixa; 2- Planta de principal; 3- Alça de la façana; 4- Estat actual

Catalunya, rambla de l'IB i Fonts Catalanes, Gran Via de les. 603-605 (Rambla Catalunya, 54, noz. 18)

Fap. num. 1275 bis

Miguel de Gombau, en nom de Maria la Gaudia, vídua de Manuel Ferrer. Fap. 1. Auvret y Poirier de la Galberdeze, en nom del "Banco Vitalicio de España".

La Previsión y Banco Vitalicio de Catalunya. Compañías de seguros sobre la vida reunidas" (reformes). Llevat de la colxera)

Gerónimo Granollé, Mestre d'obres. Enric Saunier, Arquitecte (reformes i elevat de la coberta)

1 d'agost 1882 - 18 agost 1882 (no consta)

Tipologia: Edifici i pla d'ambiar de planta baixa i tres pisos amb principi amb dues direccions, en un eix amb jardí lateral. La presència del principi en la planta i estructura d'accés i la bibliografia, car no se'n ha trobat la planta i la dels pisos dona a entendre que no existeix perquè els pisos 1º, 2º i 3º, quan, en cas d'haver principal sol dir "pisos 2º, 3º i 4º".

Interiors:

3 accessos per un gran vestibul al centre del xanfra, que dona pas a gran part central on hi ha l'habitata per sota de la qual es passa a l'espai d'habitació i problem i escala de vens. Abans d'arribar al pati central hi ha dues portes d'accés a les vivendes de la planta baixa, molt similars a les dels pisos.

Als pisos problem i tres vivendes diferents, entre elles, amb eixos a l'extremada amb dos passadissos, un vora el pati central i l'altre seguint la direcció de la mitja de façana, i diversos sales de pas i entrades, soterrats a l'avea més propera al jardí. El programa és de caràcter mig mig i mig i mig, amb sala de bany, sala de condonar i circular, despita i menjador i la sala del jardí, amb aïlleria.

La vivenda 10 s'estructua per la façana del jardí, pel gran pati central per un gran cobert lateral a la mitgera i per dos de petits, entre a central i la mitgera i jardí.

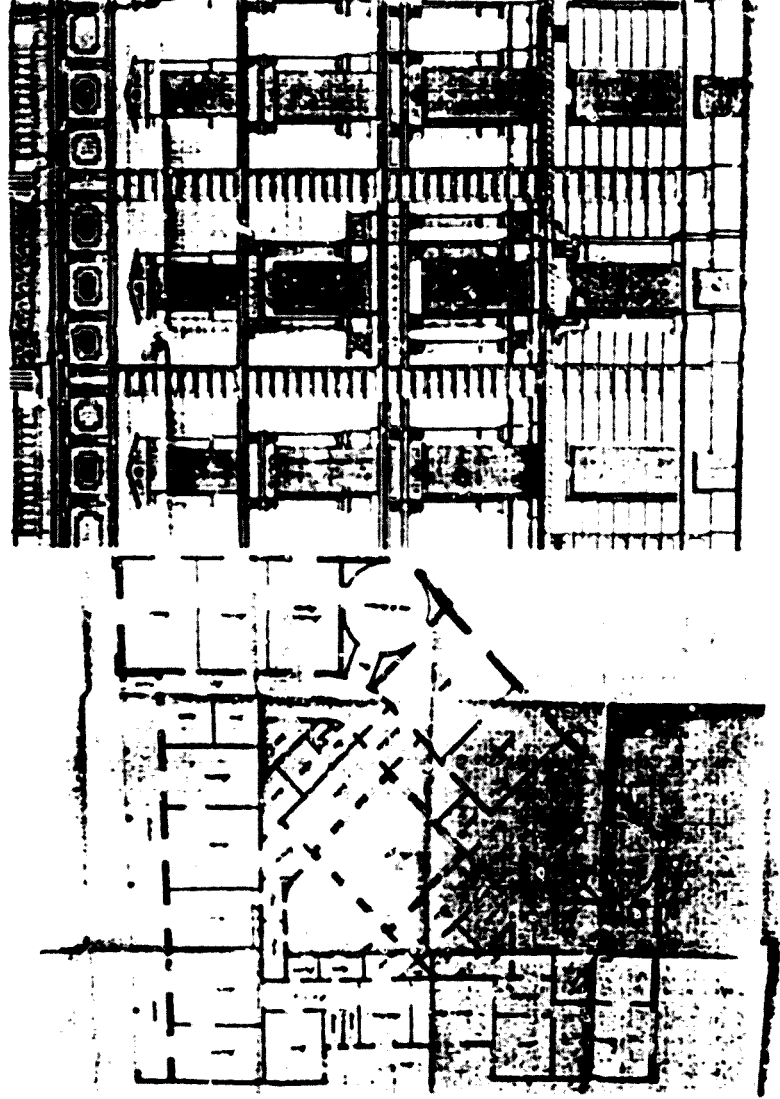
Interiors:

Facana "típicament eclèctica", organitzada en cinc cossos, seccions de liseses de carres. Els "ritmes decoratius" són clarament presents, amb obertures emmarcades per pilastres, amb capitells propers al coscòs i connectats amb les mènsules superiors i faixes amb decoració vegetal a l'habitada i d'altres unitatament amb faixes, més elaborades, rematades per frontons triangulars amb trencadissos i motius vegetals al timpa. Als cants de pati problem i tres horitzontals, més marcats s'hi planta baixa i a ciutades liseses i frises sobre les llindes amb elements geomètrics.

A les golfes els espiralls prenen forma de plafons emmotjurats. S'alternen amb grans cartels, amb elements vegetals, sola fris de ciment. Al coronament hi ha barana de pedra calada amb anterixes a mode de pinelles. Cal destacar les dues tribunes del primer pis, d'obra, completament obertes amb columnes que repeteixen el motiu de les pilastres esmentades.

Alçades: Planta baixa: 6,1 m. Primer pis: 4,9 m. Segon pis: 4,8 m. Tercer pis: 3,5 m. Golfes: 2,5 m. Totalment: 23,6 m.

Superfícies: Total: 974,33 m². Habitada: 596,14 m². Jardí: 279,93 m².

Reformes:

A l'abril de 1908 se sol·licita permís per a construir una colera al jardí. Al febrer de 1908 se sol·licita permís per convertir en porta una finestra de la planta baixa, i fer petites reformes interiors. Al maig se sol·licita permís per a construir uns "cuartos" de servei al terrat de la casa. No es concedeixen els permisos definitius fins al gener de 1912, però es comença les obres abans, al juliol de 1908, i es denuncia. Al gener de 1914, se sol·licita permís per a aixamplar la colera del jardí.

Estat actual: Restaurada però amb diversos remuntis i afegits.

Ref. Bib.:

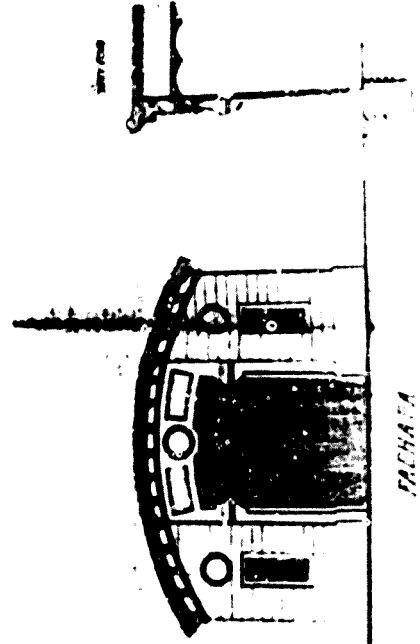
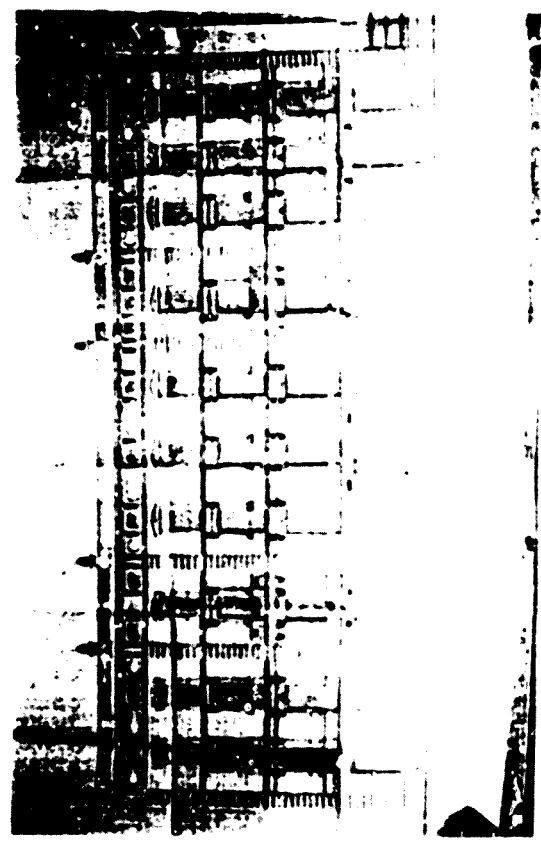
F. Fontbona es refereix a aquest edifici a Del Neoclàssicisme a la Restauració 1808-1898 (pàg. 265) que l'eficient-lo d'un "eclecticisme clàssicista" i davant-ne la posterior ampliació Rogent y Pejrosa hi dedica la lamina XIII de la seva Arquitectura moderna de Barcelona que confirma l'existència del principal i destaca els marbres del vestibul, tot dient que fou un dels primers edificis elegants de l'exemple. S'adjunten fotografies.

Fotos d'arxiu:

Fotografia estereoscòpica de Bordas, a l'Arxíu del Centre Excursionista de Catalunya; Fotografia a l'Arxíu Històric Municipal de Barcelona; Fotografia a España Ilustrada, 1892; Fotografia de Ferran Rus a Barcelona a la Vistig; i Postal de L. Roisin totes publicades per Garcia Espuche a El Cuadrat d'Or. Centre de la Barcelona medieval, Cats. 120, 219, 71, 122, i 218, respectivament.

Il·lustracions:

1- Planta dels pisos, 2- Alçat de la façana, 3- Detall de l'alçat, 4- Alçat de la colera

PACHANA

Nº 50
 Catalunya, rambla de, 20 (Rambla de Catalunya, 56)
 Esp. num. E 2507
 Torrujo de Olivario, Magín Pladevall y Playá (inicials)
 Antonio Serra Pujals, Mestre d'obres
 18 Juliol 1885 - 24 Agost 1885 (inc. consta)

Tipologia: Edifici plurifamiliar amb principal amb accés directe de planta baixa i quatre pisos, amb jardí posterior, en lateral, entre mitgeres.

Interiors:

S'accedeix per un espai central amb granada, seguit del pati, amb l'escalinata, i d'un segon espai amb l'escala de veïns. A banda i banda hi ha dues vivendes similars a les dels pisos.

Al principal la circulació es desenvolupa longitudinalment a través de dos passadissos rectes, tangents al pati i caixa de l'escala, amb penetracions transversals a través d'entrades als extrems i d'un petit passadís davant de menjador. El programa es de tamany mitjà-gran, amb un saló, una sala de piano, una de confiança, despatx, sis dormitoris, tres amb tocador, a més de diverses avant sales i menjador al fons amb galleria, amb escales que baixen al jardí.

Als pisos hi ha dues vivendes quasi simètriques amb el mateix esquema distributiu i programa de caràcter mig. La ventilació es duu a terme a través del gran pati central i de dos grans celoberts laterals.

Exteriors:

Facana "típicament eclèctica", dividida en tres cossos a través de lisenies amb encarcavat encorçat de diàmetre i mètges-columnes al carrer. Els pilars hi ha una certa divisió vertical en tres zones, marcadet pel diferent tracte dels panys de paret i pel diferent tipus de lisenies/mètges-columnes.

Les obertures presenten majoritàriament faixes enmotllurades, o mitja columna amb capitell proper al jonc. Els panys de paret ens mostren diversos tipus de franques horitzontals i algunes cartelles.

Cal destacar la monumentalització de la zona superior, amb es mètges columnes, grans cartelles flatquejant els espiralls de les golfes, acompanyat de plafons amb decoració ornamental, i la balustrada clàssica al cobrament.

Alçades: Planta baixa 3,80 m; Primer pis: 4,30 m; Segon pis: 3,80 m; Tercer pis: 3,40 m; Quart pis: 3,20 m; Golfes: 1,15 m

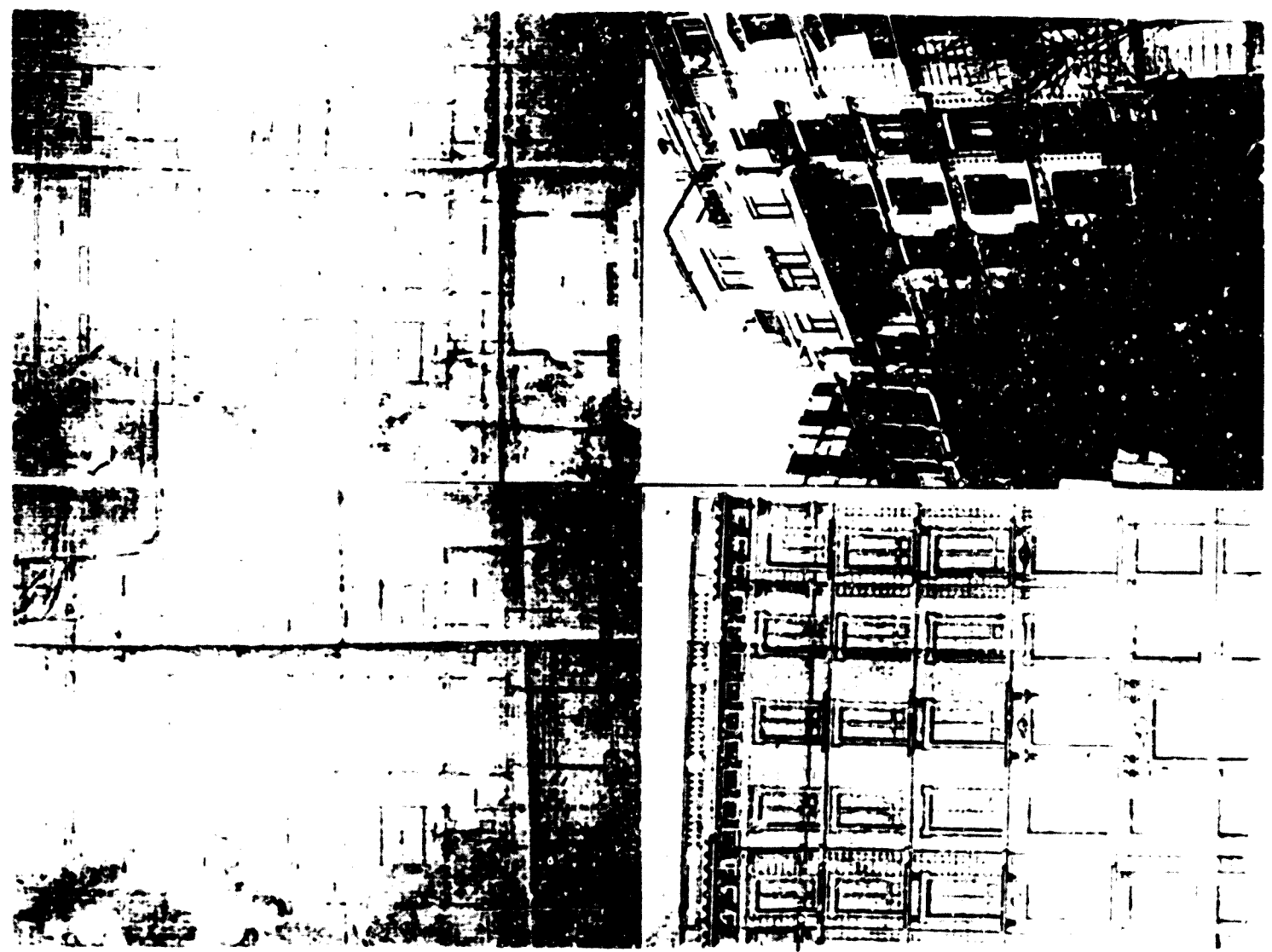
Superfícies: Total: 837,88 m²; Edificada: 477,56 m²

Reformes:

Al març de 1886 es demana permís per a construir un albanyal. Al març de 1887 es denuncia que s'han construït habitacions al soterrani - que s'ha edificat a la part corresponent al jardí, i al juliol es demana permís per construir i varera. Al 1891, el nou propietari demana permís per a recar una bastida per a esculpir les seves inicials a la façana. Al 1893, Manuel Marqués i Puig, que ocupa els magatzems de la casa vol cegar i descegar dues portes així com dur a terme obres interiors.

Estat actual: Presenta una remunta gens respectuosa

Il·lustracions: 1- Planta de la planta baixa; 2- Planta del principal; 3- Alçada de la façana; 4- Estat actual

Nº 51
Catalunya, rambla de. 24 (Prolongación de la Rambla, 60)
Exp. num 2019 bis c
Modesto Costa
Gerónimo Granell, Mestre d'obres
29 gener 1869 - 27 febrer 1869 - (no consta)

Tipologia: Edifici plurifamiliar amb principal amb accés directe de planta baixa i tres pisos, entre mitgeres

Interiors:

S'accedeix per un espai central, seguit de pati, on hi ha l'escalinata principal, i d'un segon espai amb l'escala de veïns, que continua fins al fons.

Al principal l'esquema circulatori es desenvolupa a través d'enfilades i sales de pas i esdevé poc clar. El programa d'habitacions és de caire mig-gran, amb saló, dues sales, amb avant-sales, estudi, una sala-alcova, dos dormitoris amb tocador, bany i menjador al fons.

Als pisos trobem dues vivendes, simètriques, amb circulació molt més racional a través d'un passadís recte, vora la mitgera, compost per diverses sales de pas. El programa és de caràcter mig. La ventilació es realitza a través de dos patis centrals, un on hi ha l'escalinata, i l'altre darrera l'escala de veïns. Aquest darrer és dividit en dos al principal per un tram de passadís "penjat" que dona sortida a la cuina.

Exteriors:

façana senzille, amb obertures enmarcades per faixa embotllurada amb decoració floral a les llindes, i dovella-clau a la porta principal. Als panys de paret, franques horitzontals, més marcades i adovellades a la planta baixa, i fris sobre les llindes al principal, entre carterles.

Alçades: Planta baixa: 4,60 m; Primer pis: 4,60 m; Segon pis: 3,60 m, Tercer pis: 3,20 m; Golfes: 0,9 m; Coronament: 0,9 m

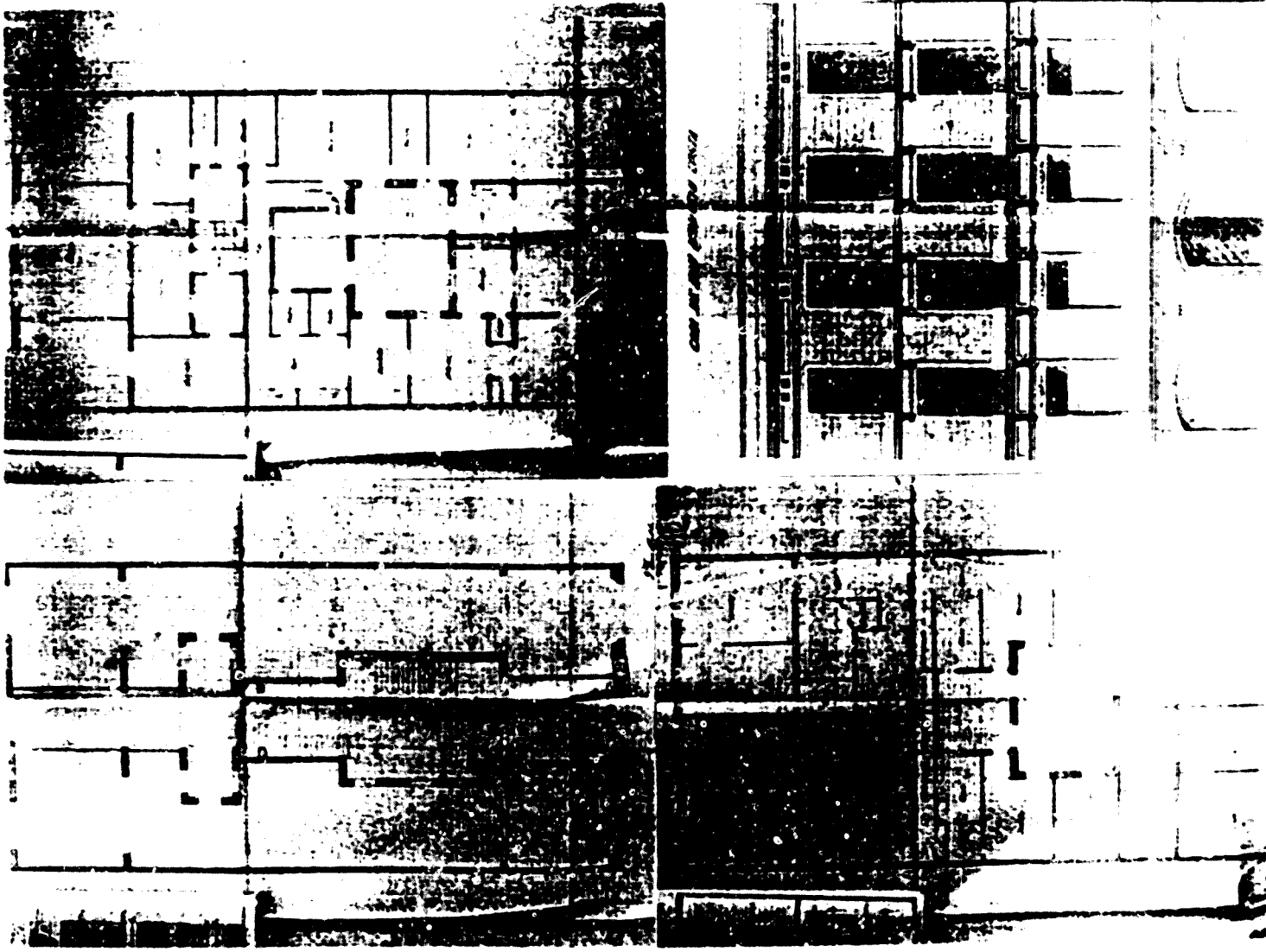
Superfícies: Edificada: 366,80 m²; Pati/jardi: 394,20 m²

Reformes:

A l'octubre de 1869 es denuncia que s'han modificat les alçades parcials de l'edifici i que s'ha afegit un quart pis. Al novembre es denuncia la construcció d'entresols interiors. El propietari envia un escrit a l'Ajuntament al·legant que com ha deixat un gran espai de jardí interior si fa la casa alta no hi haurà problemes de ventilació, i que a l'exemple s'han fet moltes cases més altes que la seva. Es desestima el recurs. També en presenta un altre dient que el que ha fet no són entresols, sinó obres insignificants. Finalment apel·la al Governador Civil, però no consta la resposta.

Estat actual: Presenta una remunta

Il·lustracions: 1- Planta de la planta baixa; 2- Planta del principal; 3- Planta dels pisos; 4- Alçat de la façana

Nº 52
Catalunya, rambla de. 27 (manzana 26M/180aer-la)
Exp. num. 1550 bis c
Juan Suñer y Bordas
Juan Cortés de Ribera, Mestre d'obres
8 novembre 1864 - 22 novembre 1864

Tipologia: Edifici plurifamiliar sense principal, amb principals superposats, de planta baixa i quatre pisos, entre mitgeres, en una parcel·la entre la Riera de'n Mallia i la via del Ferrocarril de Martorell.

Interiors:

Presenta un espai central de vestíbul d'accés, seguit del pati, darrera del qual hi ha l'escala de veïns. A banda i banda hi ha dues botigues amb rebotiga i vivenda, amb programa mínim, amb només menjador, cuina i una sala-alcova. Darrera de les vivendes hi ha una sala i dos "cuartos" amb una escala, annexes del primer pis.

Als pisos trobem un esquema circulatori complex compost per diverses sales de pas, amb funcions diferents. El programa és de caràcter mig-gran, amb saló, amb avant-saló, dues sales, despatx, dues sales-alcova i dos dormitoris, a més de sala de labor i menjador fent de sala de pas.

La ventilació es verifica a través d'un pati central i dos de laterals a les mitgeres

Exteriors:

façana estructurada en tres cossos horitzontals, separats per lisenes encarruades, d'un únic eix cadascun, i tres zones verticals, la zona de sòcol amb només planta baixa, la mitja, amb tres pisos, i la zona superior amb el darrer pis, on desapareix la divisió en cossos. Les obertures presenten senzilles faixes amples emmotllurades. Els panys de parat són llisos, llevat de les lisenes, que també limiten la façana, i les cartelles. Cal esmentar l'absència de socols als pisos.

Alçades: Planta baixa: 4,2 m; Primer pis: 3,8 m; Segon pis: 3,6 m; Tercer pis: 3,4 m; Quart pis: 2,8 m; Golfes: 1,2 m; Coronament: 1 m.

Superfícies: Total: 1.493,66 m². Edificada: 1.317,14 m²; Jardí: 177,52 m²

Reformes: No consten

Estat actual: Indiferenciat

Il·lustracions: 1- Plànol de situació, 2- Planta de la planta baixa; 3- Planta dels pisos; 4- Alçat de la façana

Nº 53
 Catalunya, rambla de, 29 (Rambla Catalunya, 63, Manzana RamblaM/N27)
 Exp. núm. 1441 C
 Agustín Mallá
 Ignacio Serrallach, Mestre d'obres
 23 Desembre 1863 - 9 gener 1864 - (no consta)

Tipologia: Edifici plurifamiliar sense principal de planta baixa i quatre pisos, entre mitges, situat en un xamfrà, amb pati/jardi lateral.

Interiors:

S'acredita per un espai central amb el vestíbul i l'escala de veïns. A banda i banda hi ha tres botigues amb llurs vivendes corresponents, amb programa reduït.

Als pisos trobem dues vivendes desiguals amb circulació a través de passadissos rectes que segueixen la direcció de les façanes i de les mitges. El programa és de caràcter mig, amb tres dormitoris, tres sales-alcova, sala, saló i despatx, amb el menjador a fons.

La ventilació es verifica a través de d'un pati central, un celobert i les finestres del pati/jardi.

Exteriors:

façana senzilla, sense estructurar, tot i la seva llargada. Les obertures s'emmarquen amb faixes emmarcades, amb la llinda més ampla, les de la planta baixa, amb arc de mig punt, presenten decoració als carreïnyols. Els panys de paret són llisos, nous amb socol. Destaquen les baranes de ferro.

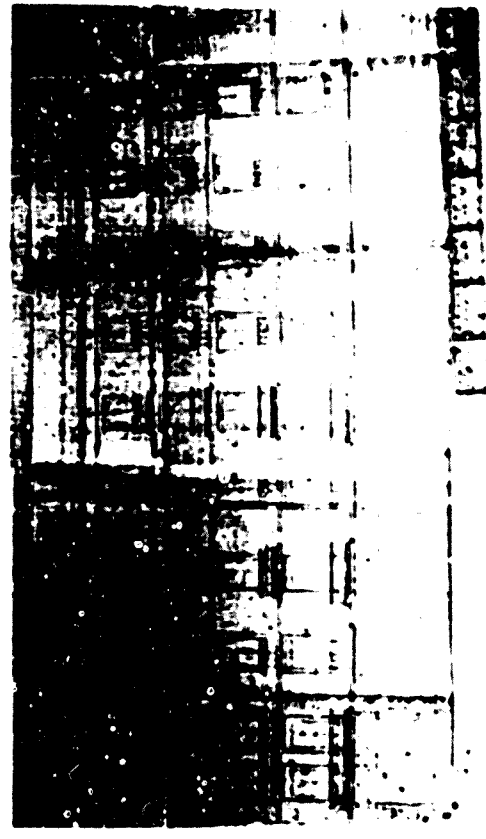
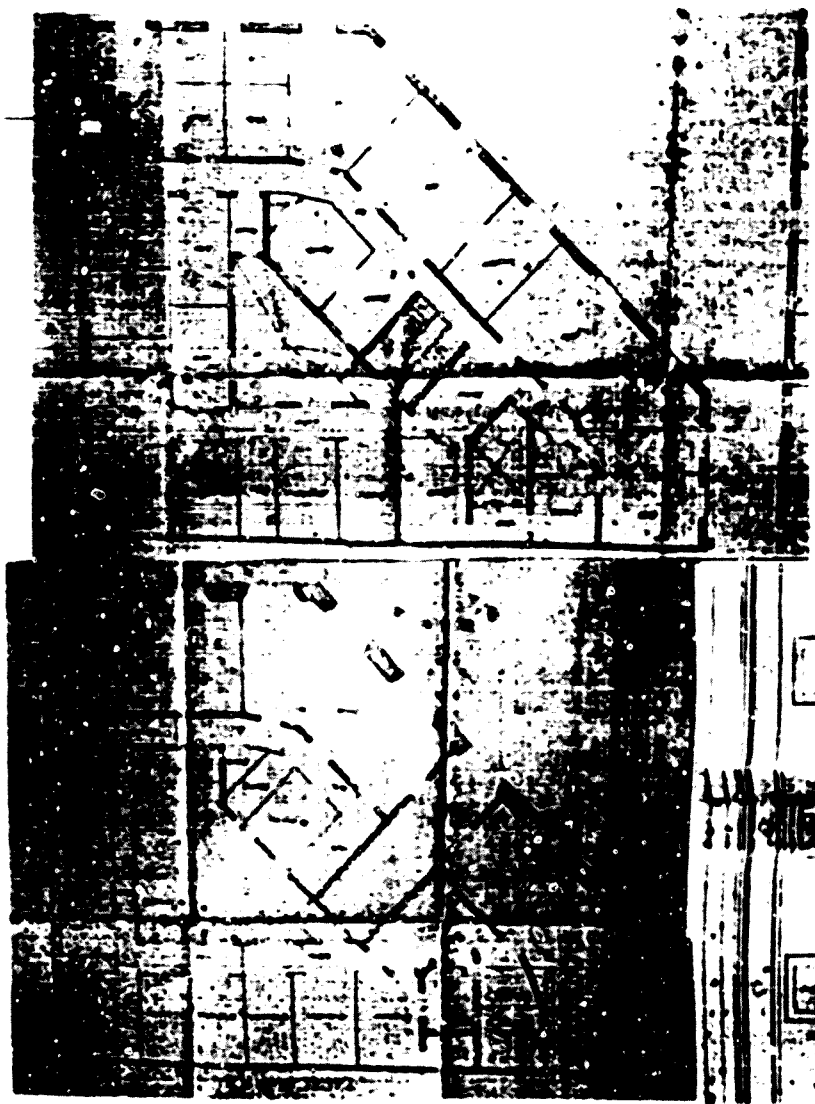
Alçada: Planta baixa: 4,4 m; Primer pis: 4 m; Segon pis: 3,6 m; Tercer pis: 3,4 m; Quart pis: 3 m; Golpes: 0,8 m; Coronament: 1 m

Superfícies: No consten

Reforçs: No consten

Estat actual: Enderrocada

Il·lustracions: 1- Planta de la planta baixa; 2- Planta dels pisos; 3- Alçat de la façana; 4- Detall de l'alçat.

Nº 54
Cecelunya, rambla de, 31 (Rambla de Catalunya, 65)
Exp. núm. E 3189
Vicente Cuyás
Juan Franc, Mestre d'obres
9 febrer 1888 - 2 març 1883 - (no consta)

Tipologia: Edifici plurifamiliar sense principal de planta baixa, entresol i quatre pisos, amb pati/jardí lateral, en un xafrà.

Interiors:

S'accedeix per un vestíbul que centra el xafrà. Al fons, un angle ers conduïx l'escala de veïns. A banda i banda hi ha magatzems. Als pisos trobem dues vivendes diferents, una organitzada al llarg d'un passadís recte, paral·lel a la mitgera, i l'altra al llarg d'un passadís paral·lel a la línia de façana. Tots dos s'auxilien de "ales de pas i enfílades". El programa és de caire elg, amb sala, sala de piano, despatx, quatre dormitoris i sala-alcova amb tocador, amb el menjador de cara al pati/jardí, amb galeria.

La ventilació es produeix per la façana del pati/jardí, a més d'un pati més o menys central, darrera l'escala de veïns, i un celobert a la mitgera.

Exteriors:

Façana de tipus "C", estructurada en quatre cossos, separats per lisenies encarruades, rematades per cartelles i substituïdes per mitges-columnes al darrer pis. Les obertures presenten o bé faixes llises i espires, sobre les que es recolzen les ansules, o bé pilastres amb capitells propers al compost. S'observen evidents "ritmes decoratius". Els panys de paret presenten franges horitzontals i les citades lisenies. Destaquen els "pinacles" tronco-cònics del coronament, marcant els cossos d'articulació del xafrà, sobre belustrada clàssica, emmarcant frontons mixtilinis.

Alçades: Planta baixa: 4,05 m; Entresol: 3,65 m; Primer pis: 3,75 m; Segon pis: 3,50 m; Tercer pis: 3,75 m; Quart pis: 2,80 m; Golfes: 1 m; Coronament: 1 m.

Superfícies: No les indica

Reformes:

Al gener de 1849 es denuncia la construcció de "cuartos" il·legals al terrat, legalitzats al marc. Al febrer de 1902 es d'mana permís per a construir una tribuna de ferro amb arcuets de mig punt. A l'abril Luis dotay Valls, llogater d'una de les botigues del carrer Diputació demana permís per a "colocar un rótulo-cajón de 4 m y dos plafones que juntos miden 1,80 x 0,10 y un marchapité [...] y descegar una puerta". A l'abril de 1914 se sol·licita permís per a pintar les façanes.

Estat actual: Es conserva bé, amb els baixos reformats.

Il·lustracions: 1- Planta de la planta baixa; 2- Planta dels pisos; 3- Alçat de la façana; 4- Estat actual

Nº 55

Catalunya, Zumbia nº. 33 (Rambla Catalunya, 33)
ref. num. 46 Esp/ 3423

Rodolfo Buncadella

Enrique Saguer i Villaverchia, Arquitecte

20 novembre 1888 - 31 desembre 1888 (no consta)

Tipologia: Edifici plurifamiliar amb principal amb accés directe de planta baixa i tres pisos, entre mitjeres.

Interiors

S'accedeix per un vestíbul central que dona a un gran pati. A la banda dreta s'obre una porta amb els primers trams de l'escala de veïns, que circula per un corredor lateral que mena a la part posterior del pati on se situa la sala d'estada i a la banda esquerra trobem la gran escalinata que puja a la planta principal. La resta de l'edifici es dedica a dues vivendes i a la cuina.

El principal es desenvolupa al voltant del gran pati central, amb una ampla galeria que l'envolta, completant-se la circulació amb enfilerades i a l'altre tram de passadís. Hi trobem un gran programa amb sala, saló, sala de "the", sala de confiança, despatx, oratori, així com cinc dormitoris amb annexos i menjador al fons amb galeria.

No podem saber com serien les vivendes dels pisos, car no hi hem trobat els plans, segurament serien com les de la planta baixa, amb un passadís longitudinal quebrat i programa de caràcter mig i la ventilació es verificaria a través del gran pati central i de dos gran celoberts laterals.

Façana

La façana típicament eclèctica amb un marcat reg. st. clàssic, aspecte palauenc i reinterpretació d'esquemes renacentistes. Els dividers en tres cossos horitzontals, separats per llargues lisenies, així com en tres zones verticals, separades per cornises. Les obertures reben diversos enmarcaments: basals en columnes i/o pilastres corinties, en la zona mitja i façes en la zona alta, amb paramis en forma de balustrada i la resta il·luminats de caret sovint profundament llisos.

Destaquen les dues tribunes obertes d'obra, seguint els esquemes decoratius de la resta d'obertures i la zona de golfer amb un conjunt de medalions entre els espais i unipartits per columnes.

Alçades: Planta baixa: 5,65 m. Primer pis: 5,2 m. Segon pis: 4,35 m. Tercer pis: 4 m. Golfer: 2,5 m. Cornament: 1 m.

Superfícies: No consta.

Reformes

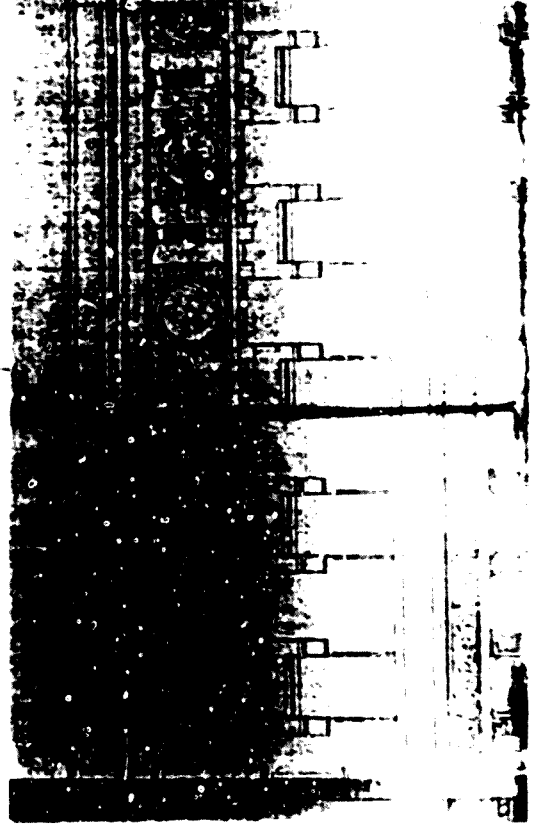
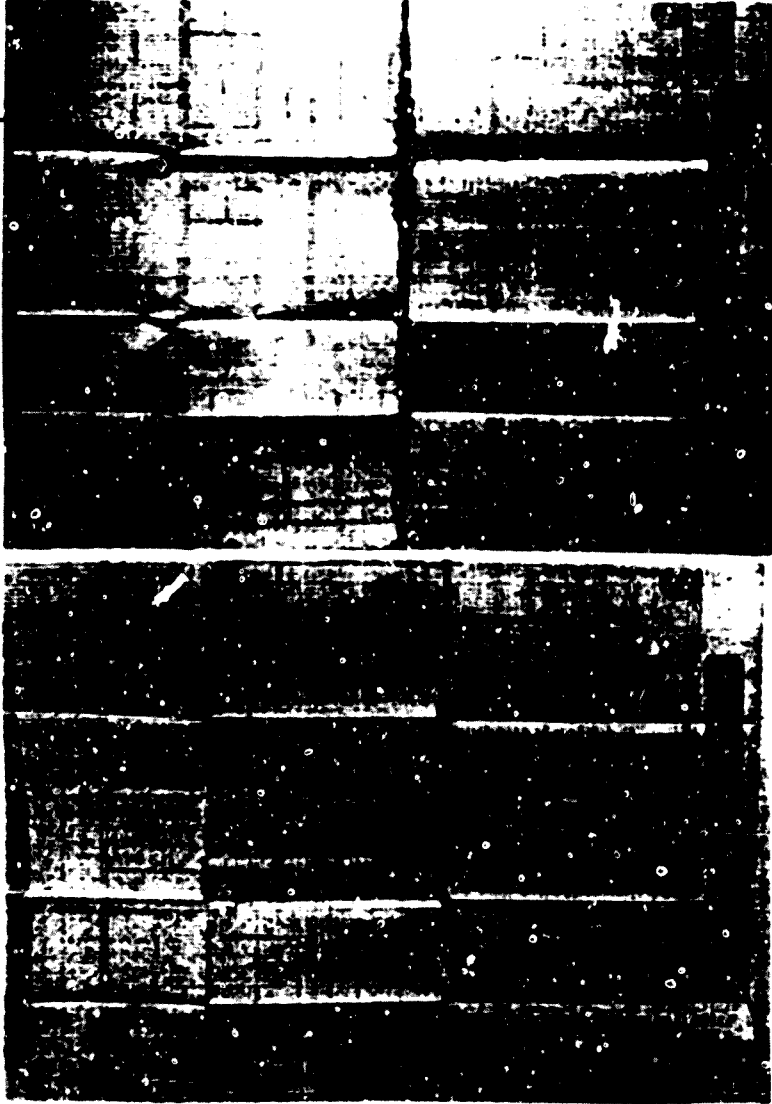
Al març de 1890 es demana a J. G. Sureda que s'entran construint els tribunes sense el permís ja que al plànol no es veu massa bé que siguin tribunes. A l'octubre es demana permís per construir un pas adossat davant de la porta principal de la casa. Al març de 1907 es demana a l'arquitecte Buncadella que llegués les tribunes, però aquest es nega ja que diu que l'obra aportada no presentaria els plans de la casa.

Estat actual: els dos estat es conserven amb les tribunes tribunes i l'edifici actualment afectat a l'obra.

Ref. Bib.: Edifici citat per Bòtiques a Basgala y Castiello de la arquitectura modernista i per Fontbona/Miralles a Cal Modernisme a Noucentisme 1898-1917 (pàg 35). Breu descripció a "Concurso de edificios urbanos construidos durante 1901" pàg 34. Zeszenya a "Maison Juncadella. Racha de Catalunya, 67. Barcelona. Enrique Sagnier, architect" (pàg 120-124); i a Rogent y Pedrosa Arquitectura moderna de Barcelona. (lam III); així com els catàlegs El Quadre al d'Or. 150 Cases a la ciutat de Barcelona modernista (fitxa 41) i Catàleg del patrimoni arquitectònic històric artístic de la ciutat de Barcelona (fitxa 190).

Fotos d'arxiu:
fotografia publicada per Rogent y Pedrosa

Il·lustracions: 1-Planta de la planta baixa; 2-Planta del principal; 3-Detall de la façana; 4-Detall de la ràcena.

Nº 56
Catalunya, rambla de, 38 (Prolongacion de la Rambla, 84. manzana Rambla LL/A
Pasac de Gracia.)
Exp. núm. 1697 C i 891 I
Pedro Mayo
José Casademunt, Mestre d'obres; Gerónimo Grane II, Mestre d'obres (tercer pis)
29 març 1865 - 1 maig 1865 - (no consta)

Tipologia: Edifici plurifamiliar amb principal amb accés directe de planta baixa i dos pisos, amb jardí posterior, entre mitgeres.

Interiors:

Presenta dos accessos diferenciats: el gran vestíbul central seguit del pati central on es troba l'escalinata d'accés al principal; i el vestíbul lateral, a la dreta, amb l'escala de veïns. Al costat esquerre hi ha una botiga.

Al pis principal la circulació es desenvolupa exclusivament a través d'anfilades i avant-sales, amb un caràcter longitudinal. El programa és de caràcter mig, amb quatre sales (dues d'elles amb caràcter de sales de pas), quatre sa'es-alcova, i menjador feut de sala de pas. Al fons hi ha l'escalinata exterior que baixa cap al jardí.

Als pisos trobem un única vivenda molt semblant al principal però amb accés per l'escala de veïns. La ventilació s'efectua a través del pati central i de dos celoberts laterals, més al fons.

Exteriors:

Façana molt simple, amb obertures emmarcades per faixes enmullurades, flanquejades per estretes lisenas al principal que connecten amb les cartelles de balcó superior. Els panys de paret són completament llisos.

Alçades: No consten

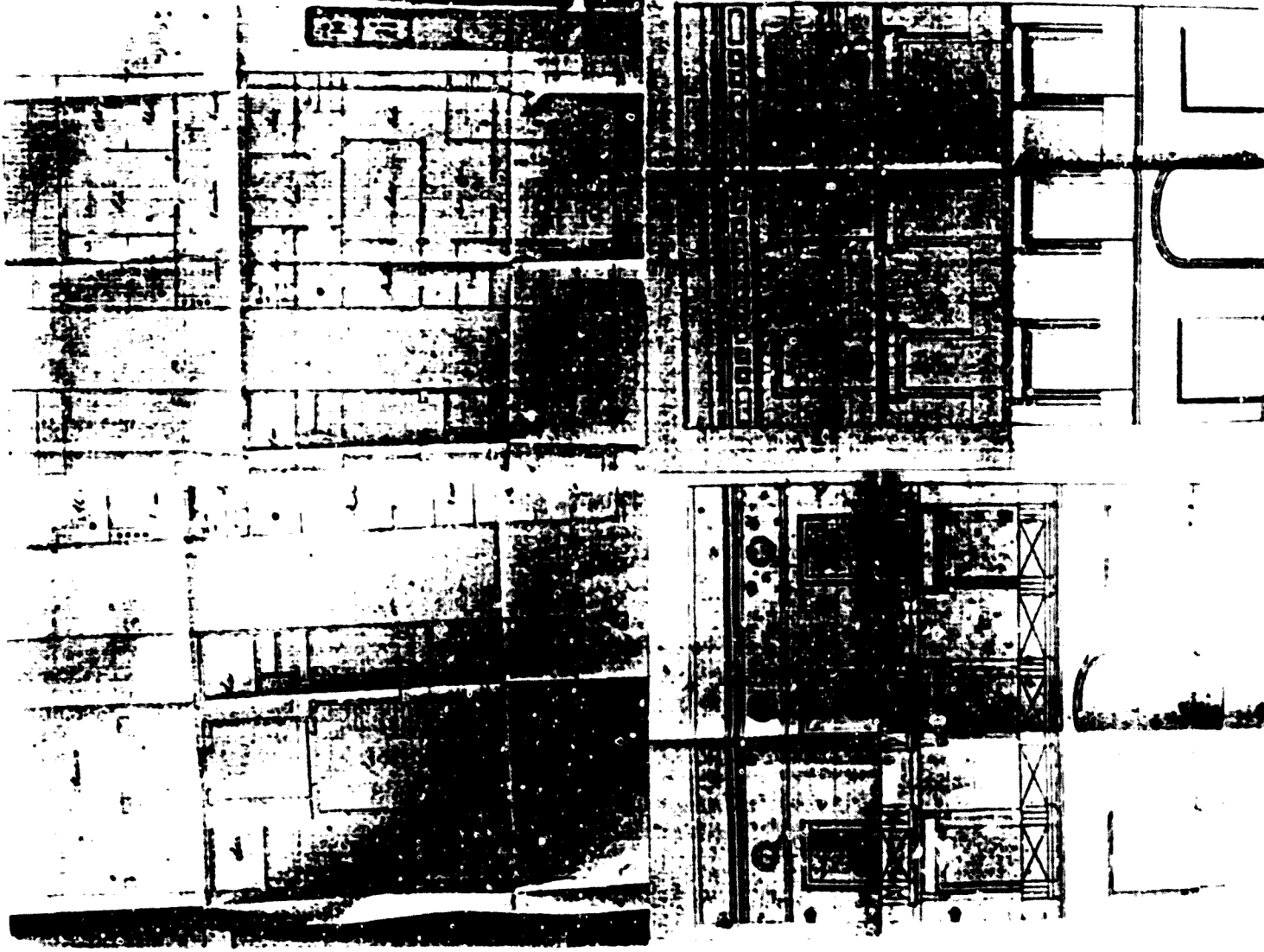
Superfícies: Total: 567,147 m² ; Edificada: 340,279 m² ; Jardí: 226,850 m²

Reformes:

Al febrer de 1880 s'afegeix un tercer pis, respectant la composició de façana.

Estat actual: Enderrocada

Il·lustracions: 1- Planta de la planta baixa; 2- Planta del principal; 3- Alçat de la façana; 4- Alçat del pis afeït

Nº 57
 Catalunya, rambla de, 40 (Rambla Catalunya, 86)
 Exp. núm. 608 J
 Isidoro Pons
 José Domínguez y Vallís, Mestre d'obres
 16 novembre 1890 - 13 desembre 1880 (no consta)

Tipologia: Edifici plurifamiliar de planta baixa, entresol i quatre pisos, amb pati/jardi lateral.

Interiors:

S'accedeix per un vestíbul central amb l'escala a un costat. A banda i banda hi ha dues botigues amb vivenda de la botiga, amb programa reduït. Als pisos trobem dues vivendes iguals, amb circulació a través de curt passadís recte, enfilades de vanteres i marjador fent de distribuïdor posterior. Consten d'un programa de raire aig, amb saló i quatre decoritoris, amb galeria al pati/jardi lateral. La ventilació es verifica a través d'aquest i d'un celobert a la mitgera.

Exteriors:

façana de tipus "B" estructurada en tres cossos horitzontals, un de central i dos de laterals. Les obertures presenten faixes embotillurades, amb llindes variades, algunes en forma de frontons triangulars i d'altres amb petit element semicircular. S'estableixen ritmes decoratius que també afecten els panys de paret, amb franges horitzontals, encarruades a la planta baixa i primer pis.

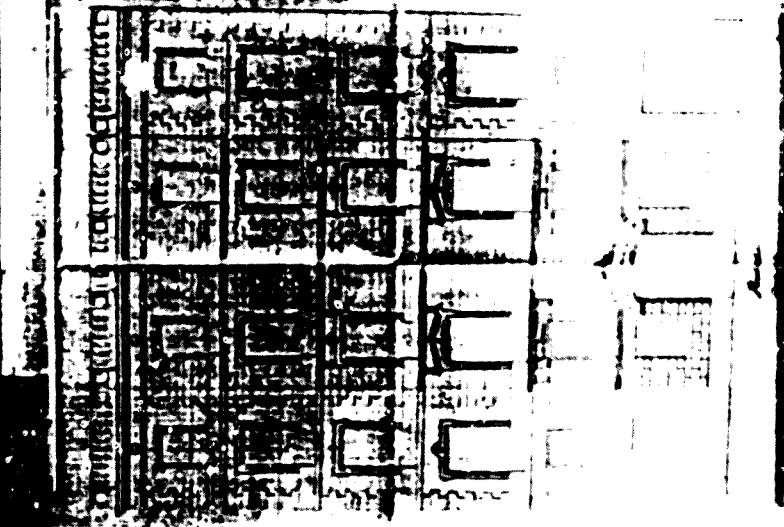
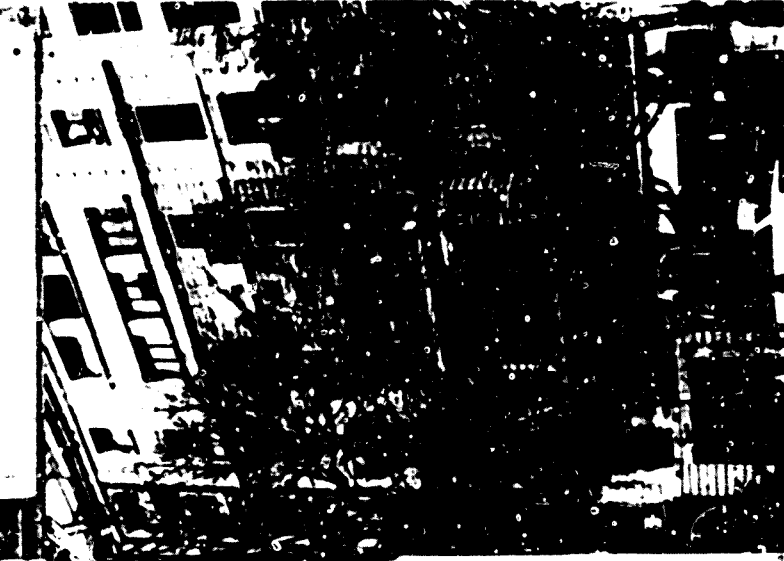
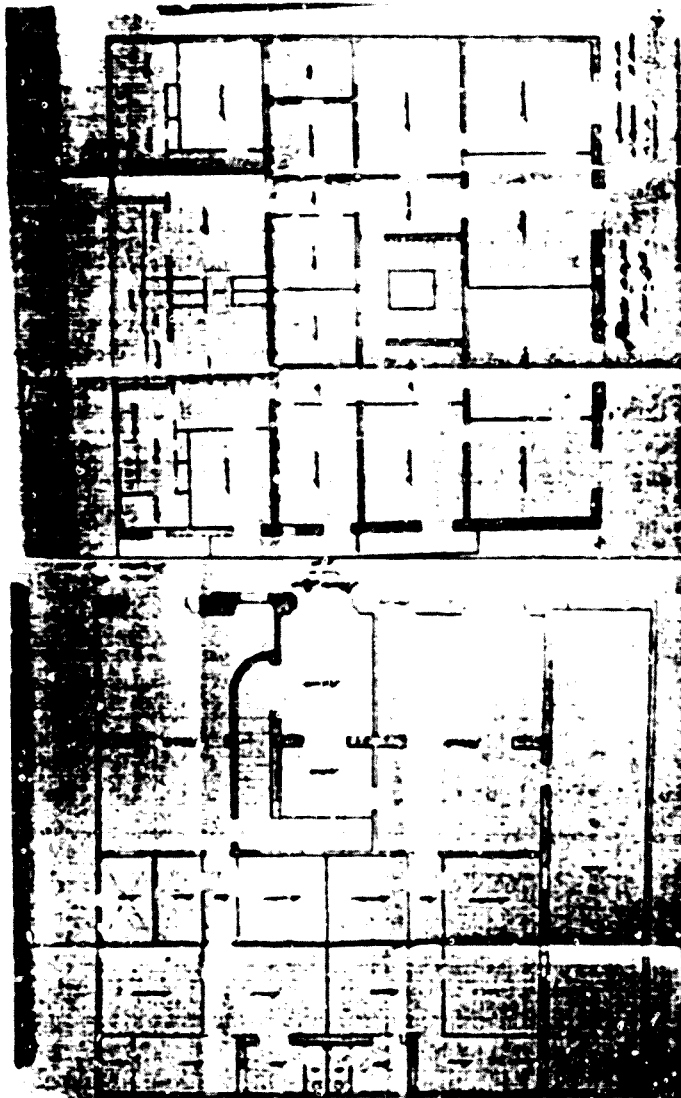
Alçades: Planta baixa: 4 m; Entresol: 3 m; Primer pis: 3,75 m; Segon pis: 3,5 m; Tercer pis: 3,25 m; Quart pis: 2,65 m; Golfes: 0,75m; Coronament: 0,75 m

Superfícies: Edificada: 371,50 m²; Pati/Jardi: 55,98 m²

Reformes: No consten

estat actual: Presenta una tribuna afegida al primer pis, i dos pisos de remunta

Il·lustracions: 1. Planta de la planta baixa; 2. Planta dels pisos; 3. Alçat de la façana; 4. Estat actual.

Nº 58
 Catalunya, rambla de. 48 (Rambla Catalunya, 94)
 Exp. Núm. E 11652
 Bartolomé Oller; Jose J. Graupera (galeries)
 Juan Freix. Mestre d'obres; Antonio Vila Palmes. Arquitecte (galeries)
 10 abril 1878 - 7 maig 1878 (no consta)

Tipologia: Edifici plurifamiliar de planta baixa i tres pisos, entre altgespes.

Interiors:

S'accedeix per un vestíbul lateral a l'esquerra, estret i curt, seguit de l'escala de veïns. La resta de l'espai es dedica a botiga. Als pisos nous hi ha una vivenda, amb llarg rebedor; distribuïdor auxiliar de dos curts trams de passadís. El programa és de caire mig-reduit, amb un saló, una sala-alcova i un dormitori. El menjador es al·lunya. La ventilació s'efectua per un petit celobert darrera de l'escala de veïns.

Exteriors:

Façana molt senzilla amb obertures amb faixes amples i llistes fosques amb el sòcol. Els panys de paret són llisos, només hi ha els socols i cartelles flanquejant els espiralls de les golfes.

Alçades: Planta baixa: 4 m; Primer pis: 4 m; Segon pis: 3,75 m; Tercer pis: 3,60 m.

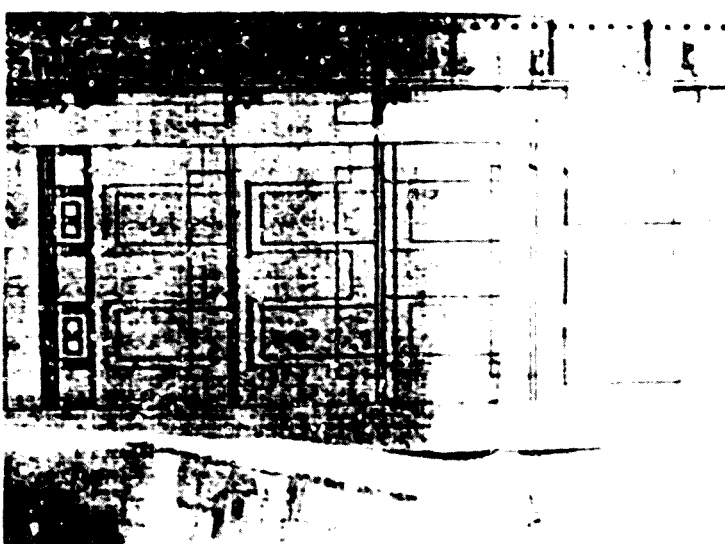
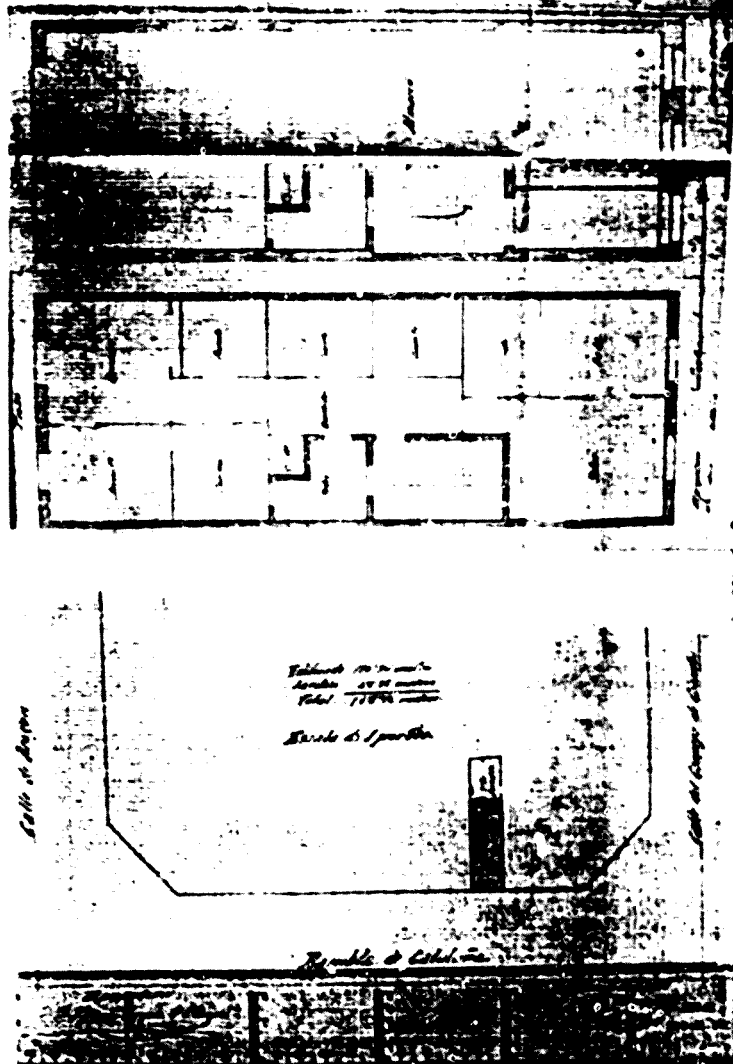
Superfícies: Total: 158,72 m²; Edificada: 110,36 m². Pati/Jardí: 18,36 m².

Reformes:

Al març de 1906, es demana permís per a construir unes galeries en la façana posterior de la casa. Al març de 1908 es demana permís per a construir uns "cuartos" al terrat. Es concedeix el permís per ambdós casos al març de 1912, tot i que quan es demanen els permisos ja es fan informes favorables. En aquell moment però se li reclama al propietari que presenti el permís de construcció original de la casa. Mentrestant, a l'abril de 1908 es demana a que Petronila Bosch, que viu al tercer pis, ha construït legalment "cuartos" al terrat de la casa.

Estat actual: Presenta els baixos transformats i una tribuna d'èglica, mitjançada.

Il·lustracions: 1- Plano de situació. 2- Plantes de la planta baixa i de 3 pisos; 3- Alçat de la façana.

Nº 59
Catalunya, rambls de, 50 (Rambla Catalunya, 100)
Exp. n.º 3. 849 f.
Bar. José Oller
Juan Frexe, Mestre d'obres
11 abril 1877 - 2 Juny 1879 - (no consta)

Tipologia: Edifici plurifamiliar sense principal de planta baixa i tres pisos, entre mitgeres.

Interiors:

S'accedeix per un espai central dedicat a vestíbul i escala de veïns amb dos de laterals dedicats a botigues i vivende de les botigues, de caire reduït mínim. Als pisos hi ha dues vivendes iguals, amb circulació a través de passadís recte, amb prograna al·logada i habitacions: un saló i una sala-alcova, un dormitori i menjador al fons.

La ventilació s'efectua a través de celoberts laterals.

Exteriors:

façana molt simple amb les obertures emmarcades per faixes amples i llises, foses amb el sòcol, les del primer pis amb motllures a mode de collarines, i prim trinecals. Els panys de peret són llisos, excepte a la planta baixa on presenten franja horitzontals.

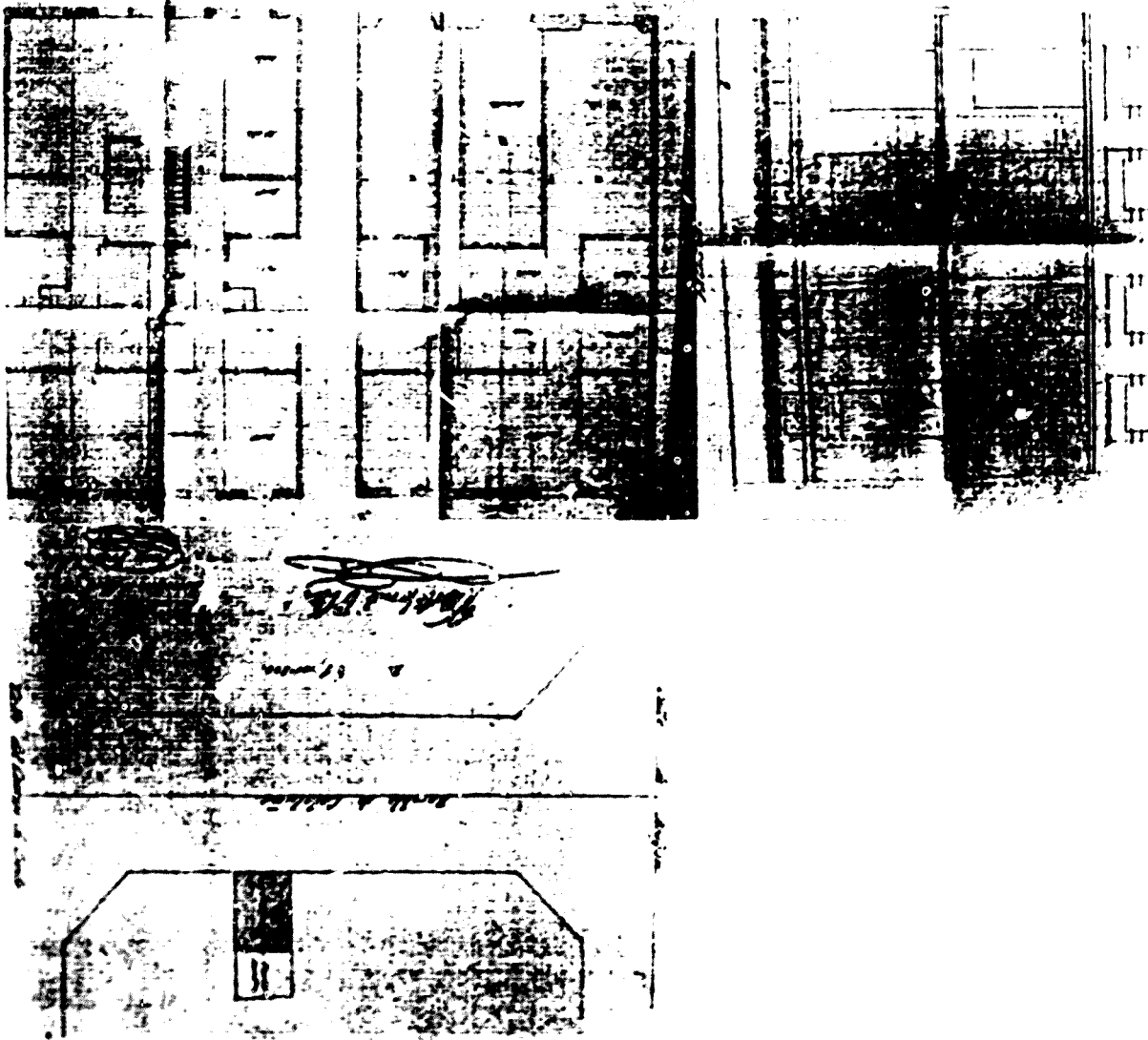
Alçades: Planta baixa 4,25 m. Primer pis: 3,95 m. Segon pis: 3,7 m. Tercer pis: 3,9 m. Cifres: 1 m Coronament: 1 m.

Superfícies: No consta

Reformes: No consta

Estat actual: Enderrocat

Il·lustracions: 1- Planol de situació; 2- Planta de la planta baixa i dels pisos; 3- Alçat de la façana

Nº 60
Catalunya, rambla de, 52 (Rambla Catalunya, 102)
Exp. núm. 1727
Jaime Codina
M. Prat Amat, Mestre d'obres
15 Juny 1883 - 3 setembre 1883 - (no consta)

Tipologia:
Edifici plurifamiliar sense principal de planta baixa, entresol i quatre pisos, entre mitgeres.

Interiors:
S'accedeix per un esbós central amb vestíbul i escala de veïns flanquejats per dos de laterals dedicats a botigues. Als pisos trobem dues vivendes iguals, amb un passadís central recte. El programa es de caire mitjà, tot i que no s'indica el nom de les habitacions. La ventilació s'efectua per un pati central darrera de l'escala de veïns, i per dos celoberts a la mateixa alçada.

Exteriors:
Façana senzilla amb obertures enmarcades només per amplexes llises fines amb els socls. Destaquen les columnes de fosa a les obertures de les botigues. Als panys de paret trobem llindes horitzontals i senzills frisos sobre les llindes dels balcons, entre les mènsules.

Alçades: Planta baixa: 4,2 m; Entresol: 3,25 m; Primer pis: 3,8 m; Segon pis: 3,4 m; Tercer pis: 3,3 m; Quart pis: 2,9 m; Golres: 1 m; Coronament: 1 m.

Superfícies: No consta.

Reformes: No consta.

Estat actual: Enterrocada.

Il·lustracions: 1: Planta de la planta baixa; 2: Planta dels pisos; 3: Alçada de la façana; 4: Detall de l'alçat.

